

大方广佛华严经

(八十卷：第四十五卷至第四十八卷)

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一八年四月

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
开经偈	- 1 -
大方广佛华严经卷第四十五	- 2 -
阿僧祇品第三十	- 2 -
寿量品第三十一	- 19 -
诸菩萨住处品第三十二	- 20 -
补阙真言	- 24 -
举赞	- 24 -
举字母赞	- 24 -
华严字母	- 25 -
回向偈	- 26 -
大方广佛华严经卷第四十六	- 27 -
佛不思议法品第三十三之一	- 27 -
补阙真言	- 48 -
举赞	- 48 -
举字母赞	- 48 -
华严字母	- 49 -
回向偈	- 50 -
大方广佛华严经卷第四十七	- 51 -
佛不思议法品第三十三之二	- 51 -
补阙真言	- 75 -
举赞	- 75 -
举字母赞	- 75 -
华严字母	- 76 -
回向偈	- 77 -
大方广佛华严经卷第四十八	- 78 -
如来十身相海品第三十四	- 78 -
如来随好光明功德品第三十五	- 98 -
补阙真言	- 108 -
举赞	- 108 -

举字母赞.....	- 108 -
华严字母.....	- 109 -
回向偈.....	- 110 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì

开经偈

(一遍)

wú shàng shèn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

ná mó dà fāng guǎng fó huā yán jīng
南无大方广佛华严经 (合掌三称)

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sì shí wǔ
大方广佛华严经卷第四十五

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

ā sēng qí pǐn dì sān shí
阿僧祇品第三十

ěr shí xīn wáng pú sà bó fó yán shì zūn zhū fó rú lái
尔时，心王菩萨白佛言：“世尊！诸佛如来

yǎnshuō ā sēng qí wú liàng wú biān wú děng bù kě shǔ bù kě
演说阿僧祇无量、无边、无等、不可数、不可
chēng bù kě sī bù kě liáng bù kě shuō bù kě shuō bù kě shuō
称、不可思、不可量、不可说、不可说不可说。

shì zūn yún hé ā sēng qí nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō yé
世尊！云何阿僧祇乃至不可说不可说耶？”

fó gào xīn wáng pú sà yán shàn zāi shàn zāi shànán zǐ rǔ
佛告心王菩萨言：“善哉善哉！善男子！汝

jīn wèi yù lìng zhū shì jiān rù fó suǒ zhī shù liàng zhī yì ér wèn rú lái
今为欲令诸世间入佛所知数量之义，而问如来、

yīng zhèngděngjué shànán zǐ dì tīng dì tīng shàn sī niàn zhī
应、正等觉。善男子！谛听谛听！善思念之！

dāng wèi rǔ shuō
当为汝说。”

shí xīn wáng pú sà wěi rán shòu jiào
时，心王菩萨唯然受教。

fó yán shànán zǐ yī bǎi luò chā wéi yī jù zhī jù zhī
佛言：“善男子！一百洛叉为一俱胝，俱胝

jù zhī wéi yī ā yǔ duō ā yǔ duō ā yǔ duō wéi yī nà yóu tā nà
俱胝为一阿庾多，阿庾多阿庾多为一那由他，那

yóu tā nà yóu tā wéi yī pín pó luó pín pó luó pín pó luó wéi yī jīn jié
由他那由他为一频婆罗，频婆罗频婆罗为一矜羯

luó jīn jié luó jīn jié luó wéi yī ā qié luó ā qié luó ā qié luó wéi
罗，矜羯罗矜羯罗为一阿伽罗，阿伽罗阿伽罗为

yī zuì shèng zuì shèng zuì shèng wéi yī mó pó luó mó pó
 一最胜，最胜最胜为一摩婆（上声¹）罗，摩婆
 luó mó pó luó wéi yī ā pó luó ā pó luó ā pó luó wéi yī
 罗摩婆罗为一阿婆（上声²）罗，阿婆罗阿婆罗为一
 duō pó luó duō pó luó duō pó luó wéi yī jiè fēn jiè fēn jiè
 多婆（上声）罗，多婆罗多婆罗为一界分，界分界
 fēn wéi yī pǔ mó pǔ mó pǔ mó wéi yī mí mó mí mó mí mó wéi yī
 分为一普摩，普摩普摩为一祢摩，祢摩祢摩为一
 ā pó qián ā pó qián ā pó qián wéi yī mí qié mí qié mí qié
 阿婆（上声）铃，阿婆铃阿婆铃为一弥伽（上声）婆，
 mí qié mí qié mí qié wéi yī pí luó qié pí luó qié pí luó qié wéi yī pí
 弥伽婆弥伽婆为一毗擢伽，毗擢伽毗擢伽为一毗
 qié pí pí qié pí pí qié pí wéi yī sēng jié luó mó sēng jié
 伽（上声）婆，毗伽婆毗伽婆为一僧羯逻摩，僧羯
 luó mó sēng jié luó mó wéi yī pí sà luó pí sà luó pí sà luó wéi yī
 逻摩僧羯逻摩为一毗萨罗，毗萨罗毗萨罗为一
 pí shàn pó pí shàn pó pí shàn pó wéi yī pí shèng qié pí shèng qié
 毗瞻婆，毗瞻婆毗瞻婆为一毗盛伽，毗盛伽
 pí shèng qié wéi yī pí sù tuó pí sù tuó pí sù tuó wéi yī pí pó hē
 毗盛伽为一毗素陀，毗素陀毗素陀为一毗婆诃，
 pí pó hē pí pó hē wéi yī pí bó dǐ pí bó dǐ pí bó dǐ wéi yī pí
 毗婆诃毗婆诃为一毗薄底，毗薄底毗薄底为一毗
 qū dān pí qū dān pí qū dān wéi yī chēng liáng chēng liáng chēng liáng
 佉担，毗佉担毗佉担为一称量，称量称量
 wéi yī yī chí yī chí yī chí wéi yī yì lù yì lù yì lù wéi yī diān
 为一持，一持一持为一异路，异路异路为一颠
 dǎo diān dǎo diān dǎo wéi yī sān mò yē sān mò yē sān mò yē wéi yī
 倒，颠倒颠倒为一三末耶，三末耶三末耶为一
 pí dǔ luó pí dǔ luó pí dǔ luó wéi yī xī pó luó xī pó
 毗睹罗，毗睹罗毗睹罗为一奚婆（上声）罗，奚婆
 luó xī pó luó wéi yī sì chá sì chá sì chá wéi yī zhōu guǎng zhōu
 罗奚婆罗为一伺察，伺察伺察为一周广，周
 guǎng zhōu guǎng wéi yī gāo chū gāo chū gāo chū wéi yī zuì miào zuì miào
 广周广为一高出，高出高出为一最妙，最妙
 zuì miào wéi yī ní luó pó ní luó pó ní luó pó wéi yī hē lǐ pó hē
 最妙为一泥罗婆，泥罗婆泥罗婆为一诃理婆，诃

¹ 大正藏：上声呼

² 大正藏：上（后同）

lǐ pó hē lǐ pó wéi yī yī dòng yī dòng yī dòng wéi yī hē lǐ pú
理婆诃理婆为一动，一动一动为一诃理蒲，
hē lǐ pú hē lǐ pú wéi yī hē lǐ sān hē lǐ sān hē lǐ sān wéi yī xī
诃理蒲诃理蒲为一诃理三，诃理三诃理三为一奚
lǔ qié xī lǔ qié xī lǔ qié wéi yī dá luó bù tuó dá luó bù tuó dá
鲁伽，奚鲁伽奚鲁伽为一达摆步陀，达摆步陀达
luó bù tuó wéi yī hē lǔ nà hē lǔ nà hē lǔ nà wéi yī mó lǔ tuó
摆步陀为一诃鲁那，诃鲁那诃鲁那为一摩鲁陀，
mó lǔ tuó mó lǔ tuó wéi yī chàn mù tuó chàn mù tuó chàn mù tuó wéi
摩鲁陀摩鲁陀为一忏慕陀，忏慕陀忏慕陀为
yī yī luó tuó yī luó tuó yī luó tuó wéi yī mó lǔ mó mó lǔ mó mó
一豎摆陀，豎摆陀豎摆陀为一摩鲁摩，摩鲁摩摩
lǔ mó wéi yī tiáo fú tiáo fú tiáo fú wéi yī lí jiāomàn lí jiāomàn lí
鲁摩为一调伏，调伏调伏为一离憍慢，离憍慢离
jiāomàn wéi yī bú dòng bú dòng bú dòng wéi yī jí liàng jí liàng jí
憍慢为一不动，不动不动为一极量，极量极
liàng wéi yī ā me dá luó ā me dá luó ā me dá luó wéi yī bó me
量为一阿么怛罗，阿么怛罗阿么怛罗为一勃么
dá luó bó me dá luó bó me dá luó wéi yī qié me dá luó qié me dá
怛罗，勃么怛罗勃么怛罗为一伽么怛罗，伽么怛
luó gā me dá luó wéi yī nà me dá luó nà me dá luó nà me dá luó wéi
罗伽么怛罗为一那么怛罗，那么怛罗那么怛罗为
yī xī me dá luó xī me dá luó xī me dá luó wéi yī pí me dá luó
一奚么怛罗，奚么怛罗奚么怛罗为一鞞么怛罗，
pí me dá luó pí me dá luó wéi yī bō luó me dá luó bō luó me dá luó
鞞么怛罗鞞么怛罗为一钵罗么怛罗，钵罗么怛罗
bō luó me dá luó wéi yī shī pó me dá luó shī pó me dá luó shī pó me
钵罗么怛罗为一尸婆么怛罗，尸婆么怛罗尸婆么
dá luó wéi yī yì luó yì luó yì luó wéi yī bì luó bì luó bì luó wéi
怛罗为一翳罗，翳罗翳罗为一薜罗，薜罗薜罗为
yī dì luó dì luó dì luó wéi yī jì luó jì luó jì luó wéi yī sū bù
一谛罗，谛罗谛罗为一偈罗，偈罗偈罗为一率步
luó sū bù luó sū bù luó wéi yī ní luó ní luó ní luó wéi yī jì luó
罗，率步罗率步罗为一泥罗，泥罗泥罗为一计罗，
jì luó jì luó wéi yī xì luó xì luó xì luó wéi yī pì luó pì luó pì
计罗计罗为一细罗，细罗细罗为一睥罗，睥罗睥
luó wéi yī mí luó mí luó mí luó wéi yī suō luó tú suō luó tú suō luó
罗为一谜罗，谜罗谜罗为一娑摆茶，娑摆茶娑摆

tú wéi yī mí lǚ tuó mí lǚ tuó mí lǚ tuó wéi yī qì lǚ tuó qì lǚ
荼为一谜鲁陀，谜鲁陀谜鲁陀为一契鲁陀，契鲁
tuó qì lǚ tuó wéi yī mó dǔ luó mó dǔ luó mó dǔ luó wéi yī suō mǔ luó
陀契鲁陀为一摩睹罗，摩睹罗摩睹罗为一娑母罗，
suō mǔ luó suō mǔ luó wéi yī ā yě suō ā yě suō ā yě suō wéi yī jiā
娑母罗娑母罗为一阿野娑，阿野娑阿野娑为一迦
me luó jiā me luó jiā me luó wéi yī mó qié pó mó qié pó mó qié pó
么罗，迦么罗迦么罗为一摩伽婆，摩伽婆摩伽婆
wéi yī ā dá luó ā dá luó ā dá luó wéi yī xī lǚ yē xī lǚ yē
为一阿怛罗，阿怛罗阿怛罗为一醯鲁耶，醯鲁耶
xiān lǚ yē wéi yī bì lǚ pó bì lǚ pó bì lǚ pó wéi yī jié luó bō
酰鲁耶为一薜鲁婆，薜鲁婆薜鲁婆为一羯罗波，
jié luó bō jié luó bō wéi yī hē pó pó hē pó pó hē pó pó wéi yī pí
羯罗波羯罗波为一诃婆婆，诃婆婆诃婆婆为一毗
pó (上声) luó pí pó luó pí pó luó wéi yī nà pó (上声) luó
婆(上声)罗，毗婆罗毗婆罗为一那婆(上声)罗，
nà pó luó nà pó luó wéi yī mó luó luó mó luó luó mó luó luó wéi yī suō
那婆罗那婆罗为一摩攞罗，摩攞罗摩攞罗为一娑
pó (上声) luó suō pó luó suō pó luó wéi yī mí luó pǔ mí luó pǔ
婆(上声)罗，娑婆罗娑婆罗为一迷攞普，迷攞普
mí luó pǔ wéi yī zhě me luó zhě me luó zhě me luó wéi yī tuó me luó
迷攞普为一者么罗，者么罗者么罗为一驮么罗，
tuó me luó tuó me luó wéi yī bō luó me tuó bō luó me tuó bō luó me tuó
驮么罗驮么罗为一钵攞么陀，钵攞么陀钵攞么陀
wéi yī pí qié mó pí qié mó pí qié mó wéi yī wū bō bá duō wū bō
为一毗伽摩，毗伽摩毗伽摩为一乌波跋多，乌波
bá duō wū bō bá duō wéi yī yǎnshuō yǎnshuō yǎnshuō wéi yī wú jìn
跋多乌波跋多为一演说，演说演说为一无尽，
wú jìn wú jìn wéi yī chūshēng chūshēng chūshēng wéi yī wú wǒ wú
无尽无尽为一出生，出生出生为一无我，无
wǒ wú wǒ wéi yī ā pànduō ā pànduō ā pànduō wéi yī qīngliánhuā
我无我为一阿畔多，阿畔多阿畔多为一青莲华，
qīngliánhuā qīngliánhuā wéi yī bō tóu mó bō tóu mó bō tóu mó wéi yī
青莲华青莲华为一钵头摩，钵头摩钵头摩为一
sēng qí sēng qí sēng qí wéi yī qù qù wéi yī zhì zhì wéi yī
僧祇，僧祇僧祇为一趣，趣趣为一至，至至为一
ā sēng qí ā sēng qí ā sēng qí wéi yī ā sēng qí zhuǎn ā sēng qí
阿僧祇，阿僧祇阿僧祇为一阿僧祇转，阿僧祇

zhuǎn ā sēng qí zhuǎnwéi yī wú liàng wú liàng wú liàngwéi yī wú liàng
转阿僧祇转为一无量，无量无量为一无量

zhuǎn wú liàngzhuǎn wú liàngzhuǎnwéi yī wú biān wú biān wú biānwéi
转，无量转无量转为一无边，无边无边为

yī wú biānzhuǎn wú biānzhuǎn wú biānzhuǎnwéi yī wú děng wú děng
一无边转，无边转无边转为一无等，无等

wú děngwéi yī wú děngzhuǎn wú děngzhuǎn wú děngzhuǎnwéi yī bù
无等为一无等转，无等转无等转为一不

kě shǔ bù kě shǔ bù kě shǔwéi yī bù kě shǔzhuǎn bù kě shǔzhuǎn
可数，不可数不可数为不可数转，不可数转

bù kě shǔzhuǎnwéi yī bù kě chēng bù kě chēng bù kě chēngwéi yī
不可数转为一不可称，不可称不可称为一

bù kě chēngzhuǎn bù kě chēngzhuǎn bù kě chēngzhuǎnwéi yī bù kě
不可称转，不可称转不可称转为一不可

sī bù kě sī bù kě sī wéi yī bù kě sī zhuǎn bù kě sī zhuǎn bù
思，不可思不可思为一不可思转，不可思转不

kě sī zhuǎnwéi yī bù kě liáng bù kě liáng bù kě liángwéi yī bù kě
可思转为一不可量，不可量不可量为不可

liángzhuǎn bù kě liángzhuǎn bù kě liángzhuǎnwéi yī bù kě shuō bù
量转，不可量转不可量转为一不可说，不

kě shuō bù kě shuōwéi yī bù kě shuōzhuǎn bù kě shuōzhuǎn bù kě
可说不可说为一不可说转，不可说转不可

shuōzhuǎnwéi yī bù kě shuō bù kě shuō cǐ yòu bù kě shuō bù kě shuō
说转为一不可说不可说，此又不可说不可说

wéi yī bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn
为一不可说不可说转。”

ěr shí shì zūn wèi xīn wáng pú sà ér shuō sòng yán³：
尔时，世尊为心王菩萨而说颂言³：

bù kě yán shuō bù kě shuō chōng mǎn yī qiè bù kě shuō
不可言说不可说 充满一切不可说

bù kě yán shuō zhū jié zhōng shuō bù kě shuō bù kě jìn
不可言说诸劫中 说不可说不可尽

bù kě yán shuō zhū fó chà jiē xī suì mò wéi wēi chén
不可言说诸佛刹 皆悉碎末为微尘

yī chén zhōng chà bù kě shuō rú yī yī qiè jiē rú shì
一尘中刹不可说 如一切皆如是

³ 大正藏：曰

cǐ bù kě shuō zhū fó chà yī niàn suì chén bù kě shuō
此不可说诸佛刹一念碎尘不可说
niàn niàn suǒ suì xī yì rán jìn bù kě shuō jié héng ěr
念念所碎悉亦然尽不可说劫恒尔
cǐ chén yǒu chà bù kě shuō cǐ chà wéi chén shuō gèng nán
此尘有刹不可说此刹为尘说更难
yǐ bù kě shuō suàn shù fǎ bù kě shuō jié rú shì shù
以不可说算数法不可说劫如是数
yǐ cǐ zhū chén shù zhū jié yī chén shí wàn bù kě shuō
以此诸尘数诸劫一尘十万不可说
ěr jié chēng zàn yī pǔ xián wú néng jìn qí gōng dé liàng
尔劫称赞一普贤无能尽其功德量
yú yī wēi xì máo duān chù yǒu bù kě shuō zhū pǔ xián
于一微细毛端处有不可说诸普贤
yī qiè máo duān xī yì ěr rú shì nǎi zhì biàn fǎ jiè
一切毛端悉亦尔如是乃至遍法界
yī máo duān chù suǒ yǒu chà qí shù wú liàng bù kě shuō
一毛端处所有刹其数无量不可说
jìn xū kōng liàng zhū máo duān yī yī chù chà xī rú shì
尽虚空量诸毛端一一处刹悉如是
bǐ máo duān chù zhū guó tǔ wú liàng zhǒng lèi chà bié zhù
彼毛端处诸国土无量种类差别住
yǒu bù kě shuō yì lèi chà yǒu bù kě shuō tóng lèi chà
有不可说异类刹有不可说同类刹
bù kě yán shuō máo duān chù jiē yǒu jìng chà bù kě shuō
不可言说毛端处皆有净刹不可说
zhǒngzhǒngzhuāngyán bù kě shuō zhòngzhǒng qí miào bù kě shuō
种种庄严不可说种种奇妙不可说
yú bǐ yī yī máo duān chù yǎn bù kě shuō zhū fó míng
于彼一一毛端处演不可说诸佛名
yī yī míng yǒu zhū rú lái jiē bù kě shuō bù kě shuō
一一名有诸如来皆不可说不可说
yī yī zhū fó yú shēn shàng xiàn bù kě shuō zhū máo kǒng
一一诸佛于身上现不可说诸毛孔
yú bǐ yī yī máo kǒng zhōng xiàn zhòng sè xiàng bù kě shuō
于彼一一毛孔中现众色相不可说
bù kě yán shuō zhū máo kǒng xián fàng guāng míng bù kě shuō
不可言说诸毛孔咸放光明不可说

yú bǐ yī yī guāng míng zhōng	xī xiàn lián huā bù kě shuō
于彼一一光明中	悉现莲华不可说
yú bǐ yī yī lián huā nèi	xī yǒu zhòng yè bù kě shuō
于彼一一莲华内	悉有众叶不可说
bù kě shuō huā zhòng yè zhōng	gè xiàn sè xiàng bù kě shuō
不可说华众叶中	各现色相不可说
bǐ bù kě shuō zhū sè nèi	fù xiàn zhòng yè bù kě shuō
彼不可说诸色内	复现众叶不可说
yè zhōng guāng míng bù kě shuō	guāng zhōng sè xiàng bù kě shuō
叶中光明不可说	光中色相不可说
cǐ bù kě shuō sè xiàng zhōng	yī yī xiàn guāng bù kě shuō
此不可说色相中	一一现光不可说
guāng zhōng xiàn yuè bù kě shuō	yuè fù xiàn yuè bù kě shuō
光中现月不可说	月复现月不可说
yú bù kě shuō zhū yuè zhōng	yī yī xiàn guāng bù kě shuō
于不可说诸月中	一一现光不可说
yú bǐ yī yī guāng míng nèi	fù xiàn yú rì bù kě shuō
于彼一一光明内	复现于日不可说
yú bù kě shuō zhū rì zhōng	yī yī xiàn sè bù kě shuō
于不可说诸日中	一一现色不可说
yú bǐ yī yī zhū sè nèi	yòu xiàn guāng míng bù kě shuō
于彼一一诸色内	又现光明不可说
yú bǐ yī yī guāng míng nèi	xiàn bù kě shuō shī zǐ zuò
于彼一一光明内	现不可说师子座
yī yī yán jù bù kě shuō	yī yī guāng míng bù kě shuō
一一严具不可说	一一光明不可说
guāng zhōng miào sè bù kě shuō	sè zhōng jìng guāng bù kě shuō
光中妙色不可说	色中净光不可说
yú bǐ yī yī jìng guāng nèi	fù xiàn zhǒng zhǒng miào guāng míng
于彼一一净光内	复现种种妙光明
cǐ guāng fù xiàn zhǒng zhǒng guāng	bù kě yán shuō bù kě shuō
此光复现种种光	不可言说不可说
rú shì zhǒng zhǒng guāng míng nèi	gè xiàn miào bǎo rú xū mí
如是种种光明内	各现妙宝如须弥
yī yī guāng zhōng suǒ xiàn bǎo	bù kě yán shuō bù kě shuō
一一光中所现宝	不可言说不可说
bǐ rú xū mí yī miào bǎo	xiàn zhòng chà tǔ bù kě shuō
彼如须弥一妙宝	现众刹土不可说

jìn xū mí bǎo wú yǒu yú	shì xiàn chà tǔ jiē rú shì
尽 须 弥 宝 无 有 余	示 现 刹 土 皆 如 是
yī yī chà tǔ mò wéi chén	yī chén sè xiàng bù kě shuō
以 一 刹 土 末 为 尘	一 尘 色 相 不 可 说
zhòng chà wéi chén chén yǒu xiàng	bù kě yán shuō bù kě shuō
众 刹 为 尘 尘 有 相	不 可 言 说 不 可 说
rú shì zhǒng zhǒng zhū chén xiàng	jiē chū guāng míng bù kě shuō
如 是 种 种 诸 尘 相	皆 出 光 明 不 可 说
guāng zhōng xiàn fó bù kě shuō	fó suǒ shuō fǎ bù kě shuō
光 中 现 佛 不 可 说	佛 所 说 法 不 可 说
fǎ zhōng miào jì bù kě shuō	wén jì dé jiě bù kě shuō
法 中 妙 偈 不 可 说	闻 偈 得 解 不 可 说
bù kě shuō jiě niàn niàn zhōng	xiǎn liǎo zhēn dì bù kě shuō
不 可 说 解 念 念 中	显 了 真 谛 不 可 说
shì xiàn wèi lái yī qiè fó	cháng yǎn shuō fǎ wú qióng jìn
示 现 未 来 一 切 佛	常 演 说 法 无 穷 尽
yī yī fó fǎ bù kě shuō	zhǒng zhǒng qīng jìng bù kě shuō
一 一 佛 法 不 可 说	种 种 清 净 不 可 说
chū miào yīn shēng bù kě shuō	zhuǎn zhèng fǎ lún bù kě shuō
出 妙 音 声 不 可 说	转 正 法 轮 不 可 说
yú bǐ yī yī fǎ lún zhōng	yǎn xiū duō luó bù kě shuō
于 彼 一 一 法 轮 中	演 修 多 罗 不 可 说
yú bǐ yī yī xiū duō luó	fēn bié fǎ mén bù kě shuō
于 彼 一 一 修 多 罗	分 别 法 门 不 可 说
yú bǐ yī yī fǎ mén zhōng	yòu shuō zhū fǎ bù kě shuō
于 彼 一 一 法 门 中	又 说 诸 法 不 可 说
yú bǐ yī yī zhū fǎ zhōng	tiáo fú zhòng shēng bù kě shuō
于 彼 一 一 诸 法 中	调 伏 众 生 不 可 说
huò fù yú yī máo duān chù	bù kě shuō jié cháng ān zhù
或 复 于 一 毛 端 处	不 可 说 劫 常 安 住
rú yī máo duān yú xī rán	suǒ zhù jié shù jiē rú shì
如 一 毛 端 余 悉 然	所 住 劫 数 皆 如 是
qí xīn wú ài bù kě shuō	biàn huà zhū fó bù kě shuō
其 心 无 碍 不 可 说	变 化 诸 佛 不 可 说
yī yī biàn huà zhū rú lái	fù xiàn yú huà bù kě shuō
一 一 变 化 诸 如 来	复 现 于 化 不 可 说
bǐ fó fǎ shēn bù kě shuō	bǐ fó fēn shēn bù kě shuō
彼 佛 法 身 不 可 说	彼 佛 分 身 不 可 说

zhuāng yán wú liàng bù kě shuō
庄严无量不可说

wǎng yì shí fāng bù kě shuō
往诣十方不可说

zhōu xíng guó tǔ bù kě shuō
周行国土不可说

guān chá zhòng shēng bù kě shuō
观察众生不可说

qīng jìng zhòng shēng bù kě shuō
清净众生不可说

tiáo fú zhòng shēng bù kě shuō
调伏众生不可说

bǐ zhū zhuāng yán bù kě shuō
彼诸庄严不可说

bǐ zhū shén lì bù kě shuō
彼诸神力不可说

bǐ zhū zì zài bù kě shuō
彼诸自在不可说

bǐ zhū shén biàn bù kě shuō
彼诸神变不可说

suǒ yǒu shén tōng bù kě shuō
所有神通不可说

suǒ yǒu jìng jiè bù kě shuō
所有境界不可说

suǒ yǒu jiā chí bù kě shuō
所有加持不可说

suǒ zhù shì jiān bù kě shuō
所住世间不可说

qīng jìng shí xiàng bù kě shuō
清净实相不可说

shuō xiū duō luó bù kě shuō
说修多罗不可说

yú bǐ yī yī xiū duō luó
于彼一一修多罗

yǎn shuō fǎ mén bù kě shuō
演说法门不可说

yú bǐ yī yī fǎ mén zhōng
于彼一一法门中

yòu shuō zhū fǎ bù kě shuō
又说诸法不可说

yú bǐ yī yī zhū fǎ zhōng
于彼一一诸法中

suǒ yǒu jué dìng bù kě shuō
所有决定不可说

yú bǐ yī yī jué dìng zhōng
于彼一一决定中

tiáo fú zhòng shēng bù kě shuō
调伏众生不可说

bù kě yán shuō tóng lèi fǎ
不可言说同类法

bù kě yán shuō tóng lèi xīn
不可言说同类心

bù kě yán shuō yì lèi fǎ
不可言说异类法

bù kě yán shuō yì lèi xīn
不可言说异类心

bù kě yán shuō yì lèi gēn
不可言说异类根

bù kě yán shuō yì lèi yǔ
不可言说异类语

niàn niàn yú zhū suǒ xíng chù
念念于诸所行处

tiáo fú zhòng shēng bù kě shuō
调伏众生不可说

suǒ yǒu shén biàn bù kě shuō
所有神变不可说

suǒ yǒu shì xiàn bù kě shuō
所有示现不可说

yú zhōng shí jié bù kě shuō
于中时劫不可说

yú zhōng chā bié bù kě shuō
于中差别不可说

pú sà xī néng fēn bié shuō
菩萨悉能分别说

zhū míng suàn zhě mò néng biàn
诸明算者莫能辨

yī máo duān chù dà xiǎo chà zá rǎn qīng jìng cū xì chà
一毛端处大小刹 杂染清净粗细刹
rú shì yī qiè bù kě shuō yī yī míng liǎo kě fēn bié
如是一切不可说 一一明了可分别
yǐ yī guó tǔ suì wéi chén qí chén wú liàng bù kě shuō
以一国土碎为尘 其尘无量不可说
rú shì chén shù wú biān chà jù lái gòng jí yī máo duān
如是尘数无边刹 俱来共集一毛端
cǐ zhū guó tǔ bù kě shuō gòng jí máo duān wú pò ài
此诸国土不可说 共集毛端无迫隘
bù shǐ máo duān yǒu zēng dà ér bǐ guó tǔ jù lái jí
不使毛端有增大 而彼国土俱来集
yú zhōng suǒ yǒu zhū guó tǔ xíng xiàng rú běn wú zá luàn
于中所有诸国土 形相如本无杂乱
rú yī guó tǔ bú luàn yú yī qiè guó tǔ jiē rú shì
如一国土不乱余 一切国土皆如是
xū kōng jìng jiè wú biān jì xī bù máo duān shǐ chōng mǎn
虚空境界无边际 悉布毛端使充满
rú shì máo duān zhū guó tǔ pú sà yī niàn jiē néng shuō
如是毛端诸国土 菩萨一念皆能说
yú yī wēi xì máo kǒng zhōng bù kě shuō chà cì dì rù
于一微细毛孔中 不可说刹次第入
máo kǒng néng shòu bǐ zhū chà zhū chà bù néng biàn máo kǒng
毛孔能受彼诸刹 诸刹不能遍毛孔
rù shí jié shù bù kě shuō shòu shí jié shù bù kě shuō
入时劫数不可说 受时劫数不可说
yú cǐ háng liè ān zhù shí yī qiè zhū jié wú néng shuō
于此行列安住时 一切诸劫无能说
rú shì shè shòu ān zhù yǐ suǒ yǒu jìng jiè bù kě shuō
如是摄受安住已 所有境界不可说
rù shí fāng biàn bù kě shuō rù yǐ suǒ zuò bù kě shuō
入时方便不可说 入已所作不可说
yì gēn míng liǎo bù kě shuō yóu lì zhū fāng bù kě shuō
意根明了不可说 游历诸方不可说
yǒng měng jīng jìn bù kě shuō zì zài shén biàn bù kě shuō
勇猛精进不可说 自在神变不可说
suǒ yǒu sī wéi bù kě shuō suǒ yǒu dà yuàn bù kě shuō
所有思惟不可说 所有大愿不可说

suǒ yǒu jìng jiè bù kě shuō	yī qiè tōng dá bù kě shuō
所有境界不可说	一切通达不可说
shēn yè qīng jìng bù kě shuō	yǔ yè qīng jìng bù kě shuō
身业清净不可说	语业清净不可说
yì yè qīng jìng bù kě shuō	xìn jiě qīng jìng bù kě shuō
意业清净不可说	信解清净不可说
miào zhì qīng jìng bù kě shuō	miào huì qīng jìng bù kě shuō
妙智清净不可说	妙慧清净不可说
liǎo zhū shí xiàng bù kě shuō	duàn zhū yí huò bù kě shuō
了诸实相不可说	断诸疑惑不可说
chū lí shēng sǐ bù kě shuō	chāoshēng zhèng wèi bù kě shuō
出离生死不可说	超升 ⁴ 正位不可说
shèn shēn sān mèi bù kě shuō	liǎo dá yī qiè bù kě shuō
甚深三昧不可说	了达一切不可说
yī qiè zhòng shēng bù kě shuō	yī qiè fó chà bù kě shuō
一切众生不可说	一切佛刹不可说
zhī zhòng shēng shēn bù kě shuō	zhī qí xīn yào bù kě shuō
知众生身不可说	知其心乐不可说
zhī qí yè guǒ bù kě shuō	zhī qí yì jiě bù kě shuō
知其业果不可说	知其意解不可说
zhī qí pǐn lèi bù kě shuō	zhī qí zhǒng xìng bù kě shuō
知其品类不可说	知其种性不可说
zhī qí shòu shēn bù kě shuō	zhī qí shēng chù bù kě shuō
知其受身不可说	知其生处不可说
zhī qí zhèng shēng bù kě shuō	zhī qí shēng yǐ bù kě shuō
知其正生不可说	知其生已不可说
zhī qí jiě liǎo bù kě shuō	zhī qí qù xiàng bù kě shuō
知其解了不可说	知其趣向不可说
zhī qí yán yǔ bù kě shuō	zhī qí zuò yè bù kě shuō
知其言语不可说	知其作业不可说
pú sà rú shì dà cí bēi	lì yì yī qiè zhū shì jiān
菩萨如是大悲	利益一切诸世间
pǔ xiàn qí shēn bù kě shuō	rù zhū fó chà bù kě shuō
普现其身不可说	入诸佛刹不可说
jiàn zhū pú sà bù kě shuō	fā shēng zhì huì bù kě shuō
见诸菩萨不可说	发生智慧不可说

⁴ 大正藏：升

qǐng wèn zhèng fǎ bù kě shuō	fū yáng fó jiào bù kě shuō
请问正法不可说	敷扬佛教不可说
xiàn zhǒng zhǒng shēn bù kě shuō	yì zhū guó tǔ bù kě shuō
现种种身不可说	诣诸国土不可说
shì xiàn shén tōng bù kě shuō	pǔ biàn shí fāng bù kě shuō
示现神通不可说	普遍十方不可说
chù chù fēn shēn bù kě shuō	qīn jìn zhū fó bù kě shuō
处处分身不可说	亲近诸佛不可说
zuò zhū gòng jù bù kě shuō	zhǒng zhǒng wú liàng bù kě shuō
作诸供具不可说	种种无量不可说
qīng jìng zhòng bǎo bù kě shuō	shàng miào lián huā bù kě shuō
清净众宝不可说	上妙莲华不可说
zuì shèng xiāng mán bù kě shuō	gòng yǎng rú lái bù kě shuō
最胜香鬘不可说	供养如来不可说
qīng jìng xìn xīn bù kě shuō	zuì shèng wù jiě bù kě shuō
清净信心不可说	最胜悟解不可说
zēng shàng zhì yào bù kě shuō	gōng jìng zhū fó bù kě shuō
增上志乐不可说	恭敬诸佛不可说
xiū xíng yú shī bù kě shuō	qí xīn guò qù bù kě shuō
修行于施不可说	其心过去不可说
yǒu qiú jiē shī bù kě shuō	yī qiè xī shī bù kě shuō
有求皆施不可说	一切悉施不可说
chí jiè qīng jìng bù kě shuō	xīn yì qīng jìng bù kě shuō
持戒清净不可说	心意清净不可说
zàn tàn zhū fó bù kě shuō	ài yào zhèng fǎ bù kě shuō
赞叹诸佛不可说	爱乐正法不可说
chéng jiù zhū rěn bù kě shuō	wú shēng fǎ rěn bù kě shuō
成就诸忍不可说	无生法忍不可说
jù zú jì jìng bù kě shuō	zhù jì jìng dì bù kě shuō
具足寂静不可说	住寂静地不可说
qǐ dà jīng jìn bù kě shuō	qí xīn guò qù bù kě shuō
起大精进不可说	其心过去不可说
bù tuì zhuǎn xīn bù kě shuō	bù qīng dòng xīn bù kě shuō
不退转心不可说	不倾动心不可说
yī qiè dìng zàng bù kě shuō	guān chá zhū fǎ bù kě shuō
一切定藏不可说	观察诸法不可说
jì rán zài dìng bù kě shuō	liǎo dá zhū chán bù kě shuō
寂然在定不可说	了达诸禅不可说

zhì huì tōng dá bù kě shuō	sān mèi zì zài bù kě shuō
智慧通达不可说	三昧自在不可说
liǎo dá zhū fǎ bù kě shuō	míng jiàn zhū fó bù kě shuō
了达诸法不可说	明见诸佛不可说
xiū wú liàng xíng bù kě shuō	fā guǎng dà yuàn bù kě shuō
修无量行不可说	发广大愿不可说
shèn shēn jìng jiè bù kě shuō	qīng jìng fǎ mén bù kě shuō
甚深境界不可说	清净法门不可说
pú sà fǎ lì bù kě shuō	pú sà fǎ zhù bù kě shuō
菩萨法力不可说	菩萨法住不可说
bǐ zhū zhèng niàn bù kě shuō	bǐ zhū fǎ jiè bù kě shuō
彼诸正念不可说	彼诸法界不可说
xiū fāng biàn zhì bù kě shuō	xué shèn shēn zhì bù kě shuō
修方便智不可说	学甚深智不可说
wú liàng zhì huì bù kě shuō	jiū jìng zhì huì bù kě shuō
无量智慧不可说	究竟智慧不可说
bǐ zhū fǎ zhì bù kě shuō	bǐ jìng fǎ lún bù kě shuō
彼诸法智不可说	彼净法轮不可说
bǐ dà fǎ yún bù kě shuō	bǐ dà fǎ yǔ bù kě shuō
彼大法云不可说	彼大法雨不可说
bǐ zhū shén lì bù kě shuō	bǐ zhū fāng biàn bù kě shuō
彼诸神力不可说	彼诸方便不可说
rù kōng jì zhì bù kě shuō	niàn niàn xiāng xù bù kě shuō
入空寂智不可说	念念相续不可说
wú liàng xíng mén bù kě shuō	niàn niàn héng zhù bù kě shuō
无量行门不可说	念念恒住不可说
zhū fó chà hǎi bù kě shuō	xī néng wǎng yì bù kě shuō
诸佛刹海不可说	悉能往诣不可说
zhū chà chà bié bù kě shuō	zhǒng zhǒng qīng jìng bù kě shuō
诸刹差别不可说	种种清净不可说
chā bié zhuāng yán bù kě shuō	wú biān sè xiàng bù kě shuō
差别庄严不可说	无边色相不可说
zhǒng zhǒng jiàn cuò bù kě shuō	zhǒng zhǒng miào hǎo bù kě shuō
种种间错不可说	种种妙好不可说
qīng jìng fó tǔ bù kě shuō	zá rǎn shì jiè bù kě shuō
清净佛土不可说	杂染世界不可说
liǎo zhī zhòng shēng bù kě shuō	zhī qí zhǒng xìng bù kě shuō
了知众生不可说	知其种性不可说

zhī qí yè bào bù kě shuō
知其业报不可说

zhī qí xīn xíng bù kě shuō
知其心行不可说

zhī qí gēn xìng bù kě shuō
知其根性不可说

zhī qí jiě yù bù kě shuō
知其解欲不可说

zá rǎn qīng jìng bù kě shuō
杂染清净不可说

guān chá tiáo fú bù kě shuō
观察调伏不可说

biàn huà zì zài bù kě shuō
变化自在不可说

xiàn zhǒng zhǒng shēn bù kě shuō
现种种身不可说

xiū xíng jīng jìn bù kě shuō
修行精进不可说

dù tuō zhòng shēng bù kě shuō
度脱众生不可说

shì xiàn shén biàn bù kě shuō
示现神变不可说

fàng dà guāng míng bù kě shuō
放大光明不可说

zhǒng zhǒng sè xiàng bù kě shuō
种种色相不可说

lìng zhòng shēng jìng bù kě shuō
令众生净不可说

yī yī máo kǒng bù kě shuō
一一毛孔不可说

fàng guāng míng wǎng bù kě shuō
放光明网不可说

guāng wǎng xiàn sè bù kě shuō
光网现色不可说

pǔ zhào fó chà bù kě shuō
普照佛刹不可说

yǒng měng wú wèi bù kě shuō
勇猛无畏不可说

fāng biàn shàn qiǎo bù kě shuō
方便善巧不可说

tiáo fú zhòng shēng bù kě shuō
调伏众生不可说

lìng chū shēng sǐ bù kě shuō
令出生死不可说

qīng jìng shēn yè bù kě shuō
清净身业不可说

qīng jìng yǔ yè bù kě shuō
清净语业不可说

wú biān yì yè bù kě shuō
无边意业不可说

shū shèng miào xíng bù kě shuō
殊胜妙行不可说

chéng jiù zhì bǎo bù kě shuō
成就智宝不可说

shēn rù fǎ jiè bù kě shuō
深入法界不可说

pú sà zǒng chí bù kě shuō
菩萨总持不可说

shàn néng xiū xué bù kě shuō
善能修学不可说

zhì zhě yīn shēng bù kě shuō
智者音声不可说

yīn shēng qīng jìng bù kě shuō
音声清净不可说

zhèng niàn zhēn shí bù kě shuō
正念真实不可说

kāi wù zhòng shēng bù kě shuō
开悟众生不可说

jù zú wēi yí bù kě shuō
具足威仪不可说

qīng jìng xiū xíng bù kě shuō
清净修行不可说

chéng jiù wú wèi bù kě shuō
成就无畏不可说

tiáo fú shì jiān bù kě shuō
调伏世间不可说

zhū fó zǐ zhòng bù kě shuō	qīng jìng shèng xíng bù kě shuō
诸佛子众不可说	清净胜行不可说
chēng tàn zhū fó bù kě shuō	zàn yáng wú jìn bù kě shuō
称叹诸佛不可说	赞扬无尽不可说
shì jiān dǎo shī bù kě shuō	yǎn shuō zàn tàn bù kě shuō
世间导师不可说	演说赞叹不可说
bǐ zhū pú sà bù kě shuō	qīng jìng gōng dé bù kě shuō
彼诸菩萨不可说	清净功德不可说
bǐ zhū biān jì bù kě shuō	néng zhù qí zhōng bù kě shuō
彼诸边际不可说	能住其中不可说
zhù zhōng zhì huì bù kě shuō	jìn zhū jié zhù wú néng shuō
住中智慧不可说	尽诸劫住无能说
xīn yào zhū fó bù kě shuō	zhì huì píng děng bù kě shuō
欣乐诸佛不可说	智慧平等不可说
shàn rù zhū fǎ bù kě shuō	yú fǎ wú ài bù kě shuō
善入诸法不可说	于法无碍不可说
sān shì rú kōng bù kě shuō	sān shì zhì huì bù kě shuō
三世如空不可说	三世智慧不可说
liǎo dá sān shì bù kě shuō	zhù yú zhì huì bù kě shuō
了达三世不可说	住于智慧不可说
shū shèng miào xíng bù kě shuō	wú liáng dà yuàn bù kě shuō
殊胜妙行不可说	无量大愿不可说
qīng jìng dà yuàn bù kě shuō	chéng jiù pú tí bù kě shuō
清净大愿不可说	成就菩提不可说
zhū fó pú tí bù kě shuō	fā shēng zhì huì bù kě shuō
诸佛菩提不可说	发生智慧不可说
fēn bié yì lǐ bù kě shuō	zhī yī qiè fǎ bù kě shuō
分别义理不可说	知一切法不可说
yán jìng fó chà bù kě shuō	xiū xíng zhū lì bù kě shuō
严净佛刹不可说	修行诸力不可说
cháng shí xiū xí bù kě shuō	yī niàn wù jiě bù kě shuō
长时修习不可说	一念悟解不可说
zhū fó zì zài bù kě shuō	guǎng yǎn zhèng fǎ bù kě shuō
诸佛自在不可说	广演正法不可说
zhǒng zhǒng shén lì bù kě shuō	shì xiàn shì jiān bù kě shuō
种种神力不可说	示现世间不可说
qīng jìng fǎ lún bù kě shuō	yǒng měng néng zhuàn bù kě shuō
清净法轮不可说	勇猛能转不可说

zhǒng zhǒng kāi yǎn bù kě shuō	āi mǐn shì jiān bù kě shuō
种 种 开 演 不 可 说	哀 愍 世 间 不 可 说
bù kě yán shuō yī qiè jié	zàn bù kě shuō zhū gōng dé
不 可 言 说 一 切 劫	赞 不 可 说 诸 功 德
bù kě shuō jié yóu kě jìn	bù kě shuō dé bù kě jìn
不 可 说 劫 犹 可 尽	不 可 说 德 不 可 尽
bù kě yán shuō zhū rú lái	bù kě yán shuō zhū shé gēn
不 可 言 说 诸 如 来	不 可 言 说 诸 舌 根
tàn fó bù kě yán shuō dé	bù kě shuō jié wú néng jìn
叹 佛 不 可 言 说 德	不 可 说 劫 无 能 尽
shí fāng suǒ yǒu zhū zhòng shēng	yī qiè tóng shí chéng zhèng jué
十 方 所 有 诸 众 生	一 切 同 时 成 正 觉
yú zhōng yī fó pǔ néng xiàn	bù kě yán shuō yī qiè shēn
于 中 一 佛 普 能 现	不 可 言 说 一 切 身
cǐ bù kě shuō zhōng yī shēn	shì xiàn yú tóu bù kě shuō
此 不 可 说 中 一 身	示 现 于 头 不 可 说
cǐ bù kě shuō zhōng yī tóu	shì xiàn yú shé bù kě shuō
此 不 可 说 中 一 头	示 现 于 舌 不 可 说
cǐ bù kě shuō zhōng yī shé	shì xiàn yú shēng bù kě shuō
此 不 可 说 中 一 舌	示 现 于 声 不 可 说
cǐ bù kě shuō zhōng yī shēng	jīng yú jié zhù bù kě shuō
此 不 可 说 中 一 声	经 于 劫 住 不 可 说
rú yī rú shì yī qiè fó	rú yī rú shì yī qiè shēn
如 一 如 是 一 切 佛	如 一 如 是 一 切 身
rú yī rú shì yī qiè tóu	rú yī rú shì yī qiè shé
如 一 如 是 一 切 头	如 一 如 是 一 切 舌
rú yī rú shì yī qiè shēng	bù kě shuō jié héng zàn fó
如 一 如 是 一 切 声	不 可 说 劫 恒 赞 佛
bù kě shuō jié yóu kě jìn	tàn fó gōng dé wú néng jìn
不 可 说 劫 犹 可 尽	叹 佛 功 德 无 能 尽
yī wēi chén zhōng néng xī yǒu	bù kě yán shuō lián huā jiè
一 微 尘 中 能 悉 有	不 可 言 说 莲 华 界
yī yī lián huā shì jiè zhōng	xián shǒu rú lái bù kě shuō
一 一 莲 华 世 界 中	贤 首 如 来 不 可 说
nǎi zhì fǎ jiè xī zhōu biàn	qí zhōng suǒ yǒu zhū wēi chén
乃 至 法 界 悉 周 遍	其 中 所 有 诸 微 尘
shì jiè ruò chéng ruò zhù huài	qí shù wú liàng bù kě shuō
世 界 若 成 若 住 坏	其 数 无 量 不 可 说

yī wēi chén chù wú biān jì wú liàng zhū chà pǔ rù lái 5
一 微 尘 处 无 边 际 无 量 诸 刹 普 入 来 5
shí fāng chā bié bù kě shuō chà hǎi fēn bù bù kě shuō
十 方 差 别 不 可 说 刹 海 分 布 不 可 说
yī yī chà zhōng yǒu rú lái shòu mìng jié shù bù kě shuō
一 一 刹 中 有 如 来 寿 命 劫 数 不 可 说
zhū fó suǒ xíng bù kě shuō shèn shēn miào fǎ bù kě shuō
诸 佛 所 行 不 可 说 甚 深 妙 法 不 可 说
shén tōng dà lì bù kě shuō wú zhàng ài zhì bù kě shuō
神 通 大 力 不 可 说 无 障 碍 智 不 可 说
rù yú máo kǒng bù kě shuō máo kǒng yīn yuán bù kě shuō
入 于 毛 孔 不 可 说 毛 孔 因 缘 不 可 说
chéng jiù shí lì bù kě shuō jué wù pú tí bù kě shuō
成 就 十 力 不 可 说 觉 悟 菩 提 不 可 说
rù jìng fǎ jiè bù kě shuō huò shēn zhì zàng bù kě shuō
入 净 法 界 不 可 说 获 深 智 藏 不 可 说
zhǒng zhǒng shù liàng bù kě shuō rú qí yī qiè xī liǎo zhī
种 种 数 量 不 可 说 如 其 一 切 悉 了 知
zhǒng zhǒng xíng liàng bù kě shuō yú cǐ mǐ bù jiē tōng dá
种 种 形 量 不 可 说 于 此 靡 不 皆 通 达
zhǒng zhǒng sān mèi bù kě shuō xī néng jīng jié yú zhōng zhù
种 种 三 昧 不 可 说 悉 能 经 劫 于 中 住
yú bù kě shuō zhū fó suǒ suǒ xíng qīng jìng bù kě shuō
于 不 可 说 诸 佛 所 所 行 清 净 不 可 说
dé bù kě shuō wú ài xīn wǎng yì shí fāng bù kě shuō
得 不 可 说 无 碍 心 往 诣 十 方 不 可 说
shén lì shì xiàn bù kě shuō suǒ xíng wú jì bù kě shuō
神 力 示 现 不 可 说 所 行 无 际 不 可 说
wǎng yì zhòng chà bù kě shuō liǎo dá zhū fó bù kě shuō
往 诣 众 刹 不 可 说 了 达 诸 佛 不 可 说
jīng jìn yǒng měng bù kě shuō zhì huì tōng dá bù kě shuō
精 进 勇 猛 不 可 说 智 慧 通 达 不 可 说
yú fǎ fēi xíng fēi bù xíng rù zhū jìng jiè bù kě shuō
于 法 非 行 非 不 行 入 诸 境 界 不 可 说
bù kě chēng shuō zhū dà jié héng yóu shí fāng bù kě shuō
不 可 称 说 诸 大 劫 恒 游 十 方 不 可 说

fāng biàn zhì huì bù kě shuō	zhēn shí zhì huì bù kě shuō
方便智慧不可说	真实智慧不可说
shén tōng zhì huì bù kě shuō	niàn niàn shì xiàn bù kě shuō
神通智慧不可说	念念示现不可说
yú bù kě shuō zhū fó fǎ	yī yī liǎo zhī bù kě shuō
于不可说诸佛法	一一了知不可说
néng yú yī shí zhèng pú tí	huò zhǒng zhǒng shí ér zhèng rù
能于一时证菩提	或种种时而证入
máo duān fó chà bù kě shuō	chén zhōng fó chà bù kě shuō
毛端佛刹不可说	尘中佛刹不可说
rú shì fó chà jiē wǎng yì	jiàn zhū rú lái bù kě shuō
如是佛刹皆往诣	见诸如来不可说
tōng dá yī shí bù kě shuō	shàn rù fó zhǒng bù kě shuō
通达一实不可说	善入佛种不可说
zhū fó guó tǔ bù kě shuō	xī néng wǎng yì chéng pú tí
诸佛国土不可说	悉能往诣成菩提
guó tǔ zhòng shēng jí zhū fó	tǐ xìng chā bié bù kě shuō
国土众生及诸佛	体性差别不可说
rú shì sān shì wú yǒu biān	pú sà yī qiè jiē míng jiàn
如是三世无有边	菩萨一切皆明见

shòuliàng pǐn dì sān shí yī
寿量品第三十一

ěr shí xīn wáng pú sà mó hē sà yú zhòng huì zhōng gào zhū pú
 尔时，心王菩萨摩诃萨于众会中告诸菩

sà yán fó zǐ cǐ suō pó shì jiè shì jiā móu ní fó chà yī jié
 萨言：“佛子！此娑婆世界释迦牟尼佛刹一劫，

yú jí lè shì jiè ā mí tuó fó chà wéi yī rì yī yè jí lè shì jiè yī
 于极乐世界阿弥陀佛刹为一日一夜；极乐世界一

jié yú jiā shā chuáng shì jiè jīn gāng jiān fó chà wéi yī rì yī yè jiā
 劫，于袈裟幢世界金刚坚佛刹为一日一夜；袈

shā chuáng shì jiè yī jié yú bú tuì zhuǎn yīn shēng lún shì jiè shàn shèng
 裟幢世界一劫，于不退转音声轮世界善胜

guāng míng lián huā kāi fū fó shā wéi yī rì yī yè bú tuì zhuǎn yīn shēng
 光明莲花开敷佛刹为一日一夜；不退转音声

lún shì jiè yī jié yú lí gòu shì jiè fǎ chuáng fó chà wéi yī rì yī yè
 轮世界一劫，于离垢世界法幢佛刹为一日一夜；

lí gòu shì jiè yī jié yú shàndēng shì jiè shī zǐ fó chàwéi yī rì yī
离垢世界一劫，于善灯世界师子佛刹为一日一
yè shàndēng shì jiè yī jié yú miào guāng míng shì jiè guāng míng zàng
夜；善灯世界一劫，于妙光明世界光明藏
fó chàwéi yī rì yī yè miào guāng míng shì jiè yī jié yú nán chāo
佛刹为一日一夜；妙光明世界一劫，于难超
guò shì jiè fǎ guāng míng lián huā kāi fū fó chàwéi yī rì yī yè nán
过世界法光明莲华开敷佛刹为一日一夜；难
chāo guò shì jiè yī jié yú zhuāng yán huì shì jiè yī qiè shén tōng guāng
超过世界一劫，于庄严慧世界一切神通光
míng fó chàwéi yī rì yī yè zhuāng yán huì shì jiè yī jié yú jìng
明佛刹为一日一夜；庄严慧世界一劫，于镜
guāng míng shì jiè yuè zhì fó chàwéi yī rì yī yè fó zǐ rú shì cì
光明世界月智佛刹为一日一夜。佛子！如是次
dì nǎi zhì guò bǎi wàn ā sēng qí shì jiè zuì hòu shì jiè yī jié yú
第，乃至过百万阿僧祇世界，最后世界一劫，于
shèng lián huā shì jiè xián shèng fó chàwéi yī rì yī yè pǔ xián pú sà
胜莲华世界贤胜佛刹为一日一夜，普贤菩萨
jí zhū tóng xíng dà pú sà dēng chōng mǎn qí zhōng
及诸同行大菩萨等充满其中。”

zhū pú sà zhù chù pǐn dì sān shí èr 诸菩萨住处品第三十二

ěr shí xīn wáng pú sà mó hē sà yú zhòng huì zhōng gào zhū pú
尔时，心王菩萨摩诃萨于众会中告诸菩

sà yán
萨言：

fó zǐ dōng fāng yǒu chù míng xiān rén shān cóng xī yǐ
“佛子！东方有处，名：仙人山，从昔已

lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù xiànyǒu pú sà míng jīn gāng
来，诸菩萨众于中止住；现有菩萨，名：金刚

shèng yǔ qí juàn shǔ zhū pú sà zhòng sān bǎi rén jù cháng zài qí
胜，与其眷属、诸菩萨众三百人俱，常在其

zhōng ér yǎn shuō fǎ nán fāng yǒu chù míng shèng fēng shān cóng xī
中而演说法。南方有处，名：胜峰山，从昔

yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù xiànyǒu pú sà míng yuē
已来，诸菩萨众于中止住；现有菩萨，名曰：

fǎ huì yǔ qí juànshǔ zhū pú sà zhòng wǔ bǎi rén jù cháng zài qí
法慧，与其眷属、诸菩萨众五百人俱，常在其

zhōng ér yǎnshuō fǎ xī fāngyǒuchù míng jīn gāngyànshān cóng
中而演说法。西方有处，名：金刚焰山，从

xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù xiànyǒu pú sà míng
昔已来，诸菩萨众于中止住；现有菩萨，名：

jīng jìn wú wèixíng yǔ qí juànshǔ zhū pú sà zhòng sān bǎi rén jù
精进无畏行，与其眷属、诸菩萨众三百人俱，

cháng zài qí zhōng ér yǎnshuō fǎ běi fāngyǒuchù míng xiāng jī shān
常在其中而演说法。北方有处，名：香积山，

cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù xiànyǒu pú sà míng
从昔已来，诸菩萨众于中止住；现有菩萨，名

yuē xiāngxiàng yǔ qí juànshǔ zhū pú sà zhòng sān qiān rén jù
曰：香象，与其眷属、诸菩萨众三千人俱，

cháng zài qí zhōng ér yǎnshuō fǎ dōng běi fāngyǒuchù míng qīngliáng
常在其中而演说法。东北方有处，名：清凉

shān cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù xiànyǒu pú
山，从昔已来，诸菩萨众于中止住；现有菩

sà míng wénshū shī lì yǔ qí juànshǔ zhū pú sà zhòng yī wàn
萨，名：文殊师利，与其眷属、诸菩萨众一万

rén jù cháng zài qí zhōng ér yǎnshuō fǎ hǎi zhōngyǒuchù míng
人俱，常在其中而演说法。海中有处，名：

jīn gāngshān cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù xiàn
金刚山，从昔已来，诸菩萨众于中止住；现

yǒu pú sà míngyuē fǎ qǐ yǔ qí juànshǔ zhū pú sà zhòng qiān
有菩萨，名曰：法起，与其眷属、诸菩萨众千

èr bǎi rén jù cháng zài qí zhōng ér yǎnshuō fǎ dōng nán fāngyǒuchù
二百人俱，常在其中而演说法。东南方有处，

míng zhī tí shān cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù
名：支提山，从昔已来，诸菩萨众于中止住；

xiànyǒu pú sà míngyuē tiānguān yǔ qí juànshǔ zhū pú sà zhòng
现有菩萨，名曰：天冠，与其眷属、诸菩萨众

yī qiān rén jù cháng zài qí zhōng ér yǎnshuō fǎ xī nán fāngyǒuchù
一千人俱，常在其中而演说法。西南方有处，

míng guāngmíngshān cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ
名：光明山，从昔已来，诸菩萨众于中止

zhù xiànyǒu pú sà míngyuē xiánshèng yǔ qí juànshǔ zhū pú
住；现有菩萨，名曰：贤胜，与其眷属、诸菩

sà zhòng sān qiān rén jù cháng zài qí zhōng ér yǎn shuō fǎ xī běi fāng
萨众三千人俱，常在其中而演说法。西北方
yǒu chù míng xiāng fēng shān cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú
有处，名：香风山，从昔已来，诸菩萨众于
zhōng zhǐ zhù xiànyǒu pú sà míng yuē xiāng guāng yǔ qí juàn shǔ
中止住；现有菩萨，名曰：香光，与其眷属、
zhū pú sà zhòng wǔ qiān rén jù cháng zài qí zhōng ér yǎn shuō fǎ
诸菩萨众五千人俱，常在其中而演说法。

dà hǎi zhī zhōng fù yǒu zhù chù míng zhuāng yán kū cóng
“大海之中复有住处，名：庄严窟，从
xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù pí shè lí nán yǒu yī zhù
昔已来，诸菩萨众于中止住。毗舍离南有一住
chù míng shàn zhù gēn cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng
处，名：善住根，从昔已来，诸菩萨众于中
zhǐ zhù mó dù luó chéng yǒu yī zhù chù míng mǎn zú kū cóng xī
止住。摩度罗城有一住处，名：满足窟，从昔
yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù jù zhēn nà chéng yǒu yī zhù
已来，诸菩萨众于中止住。俱珍那城有一住
chù míng yuē fǎ zuò cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng
处，名曰：法座，从昔已来，诸菩萨众于中
zhǐ zhù qīng jìng bǐ àn chéng yǒu yī zhù chù míng mù zhēn lín tuó kū
止住。清净彼岸城有一住处，名：目真邻陀窟，
cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù mó lán tuó guó yǒu yī
从昔已来，诸菩萨众于中止住。摩兰陀国有一
zhù chù míng wú ài lóng wáng jiàn lì cóng xī yǐ lái zhū pú sà
住处，名：无碍龙王建立，从昔已来，诸菩萨
zhòng yú zhōng zhǐ zhù gān pú zhē guó yǒu yī zhù chù míng chū shēng
众于中止住。甘菩遮国有一住处，名：出生
cí cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù zhèn dàn guó
慈，从昔已来，诸菩萨众于中止住。震旦国
yǒu yī zhù chù míng nà luó yán kū cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng
有一住处，名：那罗延窟，从昔已来，诸菩萨众
yú zhōng zhǐ zhù shū lè guó yǒu yī zhù chù míng niú tóu shān cóng
于中止住。疏勒国有一住处，名：牛头山，从
xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù jiā shè mí luó guó yǒu yī
昔已来，诸菩萨众于中止住。迦叶弥罗国有一
zhù chù míng yuē cì dì cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng
住处，名曰：次第，从昔已来，诸菩萨众于中

zhǐ zhù zēngzhǎnghuān xǐ chéngyǒu yī zhùchù míng zūnzhě kū
止住。增长欢喜城有一住处，名：尊者窟，
cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù ān fú lí móguóyǒu
从昔已来，诸菩萨众于中止住。菴浮梨摩国有
yī zhùchù míng jiàn yì zànguāngmíng cóng xī yǐ lái zhū pú
一住处，名：见亿藏光明，从昔已来，诸菩
sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù qián tuó luó guóyǒu yī zhùchù míng shān
萨众于中止住。乾陀罗国有一住处，名：苦
pó luó kū cóng xī yǐ lái zhū pú sà zhòng yú zhōng zhǐ zhù
婆罗窟，从昔已来，诸菩萨众于中止住。”

大方广佛华严经卷第四十五

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóng xuān gāo chāo shí shèng yǔ sān
普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōu xuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yán quán
贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

婆功德大法界沐恩波

四十二字妙陀羅字字包含義理多

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

茶 ● 長澄重除穢 婢池陳獅沉憾儔茶

婆 ● 傍朋蓬蒲袍 牌毘頻槃 夆 楚哀婆

施 ● 唐騰同徒陶 臺啼田檀 田 覃頭施

茶 — 婆 — 施

茶 — 梵韻滿娑

唱 — 茶 — 婆 — 施

字

7. tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao
 施 唐 騰 同 徒 陶 臺 啼 田 檀 田 覃 頭 施

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
 唱 施 字 時 普 願 法 界 眾 生 入 般 若 波 羅 蜜

mén
 門

8. ^{pao} 婆 傍 朋 蓬 蒲 袍 牌 毘 頻 槃 笄 笄 衰 婆

chàng ^{pao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜

mén
门 .

9. ^{chao} 茶 長 澄 重 除 穉 媼 池 陳 獅 沉 憾

chouchao chàng ^{chao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
儔 茶 唱 茶 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若

bō luó mì mén
波 罗 蜜 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō ^{tao} ^{pao}
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 拖 婆 .

^{chao} fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
茶 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sì shí liù
大方广佛华严经卷第四十六

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

fó bù sī yì fǎ pǐn dì sān shí sān zhī yī
佛不思议法品第三十三之一

ěr shí dà huì zhōng yǒu zhū pú sà zuò shì niàn zhū fó guó
尔时，大会中有诸菩萨作是念：“诸佛国

tǔ yún hé bù sī yì zhū fó běnyuàn yún hé bù sī yì zhū fó
土云何不思議？诸佛本愿云何不思議？诸佛

zhǒng xìng yún hé bù sī yì zhū fó chūxiàn yún hé bù sī yì zhū
种性云何不思議？诸佛出现云何不思議？诸

fó shēn yún hé bù sī yì zhū fó yīn shēng yún hé bù sī yì zhū
佛身云何不思議？诸佛音声云何不思議？诸

fó zhì huì yún hé bù sī yì zhū fó zì zài yún hé bù sī yì zhū
佛智慧云何不思議？诸佛自在云何不思議？诸

fó wú ài yún hé bù sī yì zhū fó jiě tuō yún hé bù sī yì
佛无碍云何不思議？诸佛解脱云何不思議？”

ěr shí shì zūn zhī zhū pú sà xīn zhī suǒ niàn zé yǐ shén lì jiā
尔时，世尊知诸菩萨心之所念，则以神力加

chí zhì huì shè shòu guāng míng zhào yào wēi shì chōng mǎn lìng
持，智慧摄受，光明照耀⁶，威势充满，令

qīng lián huā zàng pú sà zhù fó wú wèi rù fó fǎ jiè huò fó wēi dé
青莲华藏菩萨住佛无畏，入佛法界，获佛威德，

shén tōng zì zài dé fó wú ài guāng dà guān chá zhī yī qiè fó zhǒng
神通自在，得佛无碍广大观察，知一切佛种

xìng cì dì zhù bù kě shuō fó fǎ fāng biàn
性次第，住不可说佛法方便。

ěr shí qīng lián huā zàng pú sà zé néng tōng dá wú ài fǎ jiè
尔时，青莲华藏菩萨则能通达无碍法界，

zé néng ān zhù lí zhàng shēn xíng zé néng chéng mǎn pǔ xián dà yuàn
则能安住离障深行，则能成满普贤大愿，

⁶ 大正藏：曜

zé néng zhī jiàn yī qiè fó fǎ yǐ dà bēi xīn guāncházhòngshēng yù
则能知见一切佛法，以大悲心观察众生，欲
lǐng qīngjìng jīng qín xiū xí wú yǒuyàn dài shòuxíng yī qiè zhū pú sà fǎ
令清净精勤修习无有厌怠，受行一切诸菩萨法，
yú yī niànzhōngchūshēng fó zhì jiě liǎo yī qiè wú jìn zhì mén zǒng
于一念中出生佛智，解了一切无尽智门，总
chí biàn cái jiē xī jù zú chéng fó shén lì gào lián huā zàng pú sà
持、辩才皆悉具足；承佛神力，告莲华藏菩萨
yán
言：

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu wú liàngzhù suǒ wèi chángzhù
“佛子！诸佛世尊有无量住，所谓：常住、
dà bēi zhù zhǒngzhǒngshēnzuò zhū fó shì zhù píngděng yì zhuàn jìng fǎ
大悲住、种种身作诸佛事住、平等意转净法
lún zhù sì biàn cái shuō wú liàng fǎ zhù bù sī yì yī qiè fó fǎ zhù
轮住、四辩才说无量法住、不思議一切佛法住、
qīngjìng yīn biàn wú liàng tǔ zhù bù kě shuō shēnshēn fǎ jiè zhù xiàn yī
清净音遍无量土住、不可说甚深法界住、现一
qiè zuì shèngshéntōngzhù néng kāi shì wú yǒuzhàng ài jiū jìng zhī fǎ
切最胜神通住，能开示无有障碍究竟之法。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng fǎ pǔ biàn wú liàng wú
“佛子！诸佛世尊有十种法，普遍无量无
biān fǎ jiè hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yǒu wú biān jì
边法界。何等为十？所谓：一切诸佛有无边际
shēn sè xiàng qīngjìng pǔ rù zhū qù ér wú rǎn zhuó yī qiè zhū fó
身，色相清净，普入诸趣而无染著；一切诸佛
yǒu wú biān jì wú zhàng ài yǎn yú yī qiè fǎ xī néng míng jiàn yī qiè
有无边际无障碍眼，于一切法悉能明见；一切
zhū fó yǒu wú biān jì wú zhàng ài ěr xī néng jiě liǎo yī qiè yīn shēng
诸佛有无边际无障碍耳，悉能解了一切音声；
yī qiè zhū fó yǒu wú biān jì bí néng dào zhū fó zì zài bǐ àn yī qiè
一切诸佛有无边际鼻，能到诸佛自在彼岸；一切
zhū fó yǒu guǎng cháng shé chū miào yīn shēng zhōu biàn fǎ jiè yī qiè
诸佛有广长舌，出妙音声周遍法界；一切
zhū fó yǒu wú biān jì shēn yīng zhòng shēng xīn xián lìng dé jiàn yī qiè
诸佛有无边际身，应众生心，咸令得见；一切
zhū fó yǒu wú biān jì yì zhù yú wú ài píngděng fǎ shēn yī qiè zhū
诸佛有无边际意，住于无碍平等法身；一切诸

fó yǒu wú biān jì wú ài jiě tuō shì xiàn wú jìn dà shéntōng lì yī
佛有无边际无碍解脱，示现无尽大神通力；一

qiè zhū fó yǒu wú biān jì qīng jìng shì jiè suí zhòngshēng yào xiàn zhòng fó
切诸佛有无边际清净世界，随众生乐现众佛

tǔ jù zú wú liàng zhǒng zhǒng zhuāng yán ér yú qí zhōng bù shēng rǎn
土，具足无量种种庄严，而于其中不生染

zhuó yī qiè zhū fó yǒu wú biān jì pú sà xíng yuàn dé yuán mǎn zhì
著；一切诸佛有无边际菩萨行愿，得圆满智，

yóu xì zì zài xī néng tōng dá yī qiè fó fǎ fó zǐ shì wéi rú lái
游戏自在，悉能通达一切佛法。佛子！是为如来、

yīng zhèngděng jué pǔ biàn fǎ jiè wú biān jì shí zhǒng fó fǎ
应、正等觉普遍法界无边际十种佛法。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng niànniàn chūshēng zhì
“佛子！诸佛世尊有十种念念出生智。

hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng shì
何等为十？所谓：一切诸佛于一念中，悉能示

xiàn wú liàng shì jiè cóng tiān lái xià yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī
现无量世界从天来下；一切诸佛于一念中，悉

néng shì xiàn wú liàng shì jiè pú sà shòu shēng yī qiè zhū fó yú yī niàn
能示现无量世界菩萨受生；一切诸佛于一念

zhōng xī néng shì xiàn wú liàng shì jiè chū jiā xué dào yī qiè zhū fó yú
中，悉能示现无量世界出家学道；一切诸佛于

yī niàn zhōng xī néng shì xiàn wú liàng shì jiè pú tí shù xià chéng děng
一念中，悉能示现无量世界菩提树下成等

zhèng jué yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng shì xiàn wú liàng shì
正觉；一切诸佛于一念中，悉能示现无量世

jiè zhuàn miào fǎ lún yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng shì xiàn
界转妙法轮；一切诸佛于一念中，悉能示现

wú liàng shì jiè jiào huà zhòng shēng gòng yǎng zhū fó yī qiè zhū fó yú yī
无量世界教化众生供养诸佛；一切诸佛于一

niàn zhōng xī néng shì xiàn wú liàng shì jiè bù kě yán shuō zhǒng zhǒng fó
念中，悉能示现无量世界不可言说种种佛

shēn yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng shì xiàn wú liàng shì jiè
身；一切诸佛于一念中，悉能示现无量世界

zhǒng zhǒng zhuāng yán wú shù zhuāng yán rú lái zì zài yī qiè zhì zàng
种种庄严、无数庄严、如来自在一切智藏；

yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng shì xiàn wú liàng shì jiè wú liàng
一切诸佛于一念中，悉能示现无量世界无量

wú shù qīng jìng zhòng shēng yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng shì
无数清净众生；一切诸佛于一念中，悉能示
xiàn wú liàng shì jiè sān shì zhū fó zhǒng zhǒng gēn xìng zhǒng zhǒng jīng jìn
现无量世界三世诸佛种种根性、种种精进、
zhǒng zhǒng xíng jiě yú sān shì zhōng chéng děng zhèng jué shì wéi shí
种种行解，于三世中成等正觉。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng bù shī shí hé děng wéi
“佛子！诸佛世尊有十种不失时。何等为
shí suǒ wèi yī qiè zhū fó chéng děng zhèng jué bù shī shí yī qiè zhū
十？所谓：一切诸佛成等正觉不失时；一切诸
fó chéng shú yǒu yuán bù shī shí yī qiè zhū fó shòu pú sà jì bù shī
佛成熟有缘不失时；一切诸佛授菩萨记不失
shí yī qiè zhū fó suí zhòng shēng xīn shì xiàn shén lì bù shī shí yī qiè
时；一切诸佛随众生心示现神力不失时；一切
zhū fó suí zhòng shēng jiě shì xiàn fó shēn bù shī shí yī qiè zhū fó zhù
诸佛随众生解示现佛身不失时；一切诸佛住
yú dà shě bù shī shí yī qiè zhū fó rù zhū jù luò bù shī shí yī qiè
于大舍不失时；一切诸佛入诸聚落不失时；一切
zhū fó shè zhū jìng xìn bù shī shí yī qiè zhū fó tiáo è zhòng shēng bù shī
诸佛摄诸净信不失时；一切诸佛调恶众生不失
shí yī qiè zhū fó xiàn bú sī yì zhū fó shéntōng bù shī shí shì wéi
时；一切诸佛现不思議诸佛神通不失时。是为
shí
十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng wú bǐ bù sī yì jìng jiè
“佛子！诸佛世尊有十种无比不思議境界。
hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yī jiā fū zuò biàn mǎn shí
何等为十？所谓：一切诸佛一加⁷趺坐，遍满十
fāng wú liàng shì jiè yī qiè zhū fó shuō yī yì jù xī néng kāi shì yī
方无量世界；一切诸佛说一义句，悉能开示一
qiè fó fǎ yī qiè zhū fó fàng yī guāng míng xī néng biàn zhào yī qiè
切佛法；一切诸佛放一光明，悉能遍照一切
shì jiè yī qiè zhū fó yú yī shēn zhōng xī néng shì xiàn yī qiè zhū shēn
世界；一切诸佛于一身中，悉能示现一切诸身；
yī qiè zhū fó yú yī chù zhōng xī néng shì xiàn yī qiè shì jiè yī qiè
一切诸佛于一处中，悉能示现一切世界；一切

⁷ 大正藏：跏

zhū fó yú yī zhì zhōng xī néng jué liǎo yī qiè zhū fǎ wú suǒ guà ài
诸佛于一智中，悉能决了一切诸法无所罣碍；
yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī néng biàn wǎng shí fāng shì jiè yī
一切诸佛于一念中，悉能遍往十方世界；一
qiè zhū fó yú yī niàn zhōng xī xiàn rú lái wú liàng wēi dé yī qiè zhū
切诸佛于一念中，悉现如来无量威德；一切诸
fó yú yī niàn zhōng pǔ yuán sān shì fó jí zhòng shēng xīn wú zá luàn
佛于一念中，普缘三世佛及众生，心无杂乱；
yī qiè zhū fó yú yī niàn zhōng yǔ qù lái jīn yī qiè zhū fó tǐ
一切诸佛于一念中，与去、来、今一切诸佛体
tóng wú èr shì wéi shí
同无二。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn néng chū shēng shí zhǒng zhì hé zhě
“佛子！诸佛世尊能出生十种智。何者
wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ wú suǒ qù xiàng ér
为十？所谓：一切诸佛知一切法无所趣向，而
néng chū shēng huí xiàng yuàn zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ jiē wú yǒu
能出生回向愿智；一切诸佛知一切法皆无有
shēn ér néng chū shēng qīng jìng shēn zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ běn
身，而能出生清净身智；一切诸佛知一切法本
lái wú èr ér néng chū shēng néng jué wù zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè
来无二，而能出生能觉悟智；一切诸佛知一切
fǎ wú wǒ wú zhòng shēng ér néng chū shēng tiáo zhòng shēng zhì yī qiè
法无我无众生，而能出生调众生智；一切
zhū fó zhī yī qiè fǎ běn lái wú xiàng ér néng chū shēng liǎo zhū xiàng zhì
诸佛知一切法本来无相，而能出生了诸相智；
yī qiè zhū fó zhī yī qiè shì jiè wú yǒu chéng huài ér néng chū shēng liǎo
一切诸佛知一切世界无有成坏，而能出生了
chéng huài zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ wú yǒu zào zuò ér néng chū
成坏智；一切诸佛知一切法无有造作，而能出
shēng zhī yè guǒ zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ wú yǒu yán shuō ér
生知业果智；一切诸佛知一切法无有言说，而
néng chū shēng liǎo yán shuō zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ wú yǒu rǎn jìng
能出生了言说智；一切诸佛知一切法无有染净，
ér néng chū shēng zhī rǎn jìng zhì yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ wú yǒu
而能出生知染净智；一切诸佛知一切法无有
shēng miè ér néng chū shēng liǎo shēng miè zhì shì wéi shí
生灭，而能出生了生灭智。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng pǔ rù fǎ hé děng wéi
“佛子！诸佛世尊有十种普入法。何等为
shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yǒu jìng miào shēn pǔ rù sān shì yī qiè
十？所谓：一切诸佛有净妙身，普入三世；一切
zhū fó jiē xī jù zú sānzhǒng zì zài pǔ huà zhòng shēng yī qiè zhū
诸佛皆悉具足三种自在，普化众生；一切诸
fó jiē xī jù zú zhū tuó luó ní pǔ néng shòu chí yī qiè fó fǎ yī qiè
佛皆悉具足诸陀罗尼，普能受持一切佛法；一切
zhū fó jiē xī jù zú sì zhǒng biàn cái pǔ zhuǎn yī qiè qīng jìng fǎ lún
诸佛皆悉具足四种辩才，普转一切清净法轮；
yī qiè zhū fó jiē xī jù zú píngděng dà bēi héng bù shě lí yī qiè
一切诸佛皆悉具足平等大悲，恒不舍离一切
zhòng shēng yī qiè zhū fó jiē xī jù zú shènshēnchándìng héng pǔ
众生；一切诸佛皆悉具足甚深禅定，恒普
guānchá yī qiè zhòng shēng yī qiè zhū fó jiē xī jù zú lì tā shàngēn
观察一切众生；一切诸佛皆悉具足利他善根，
tiáo fú zhòng shēng wú yǒu xiū xī yī qiè zhū fó jiē xī jù zú wú suǒ ài
调伏众生无有休息；一切诸佛皆悉具足无所碍
xīn pǔ néng ān zhù yī qiè fǎ jiè yī qiè zhū fó jiē xī jù zú wú ài
心，普能安住一切法界；一切诸佛皆悉具足无碍
shén lì yī niàn pǔ xiànsān shì zhū fó yī qiè zhū fó jiē xī jù zú wú
神力，一念普现三世诸佛；一切诸佛皆悉具足无
ài zhì huì yī niàn pǔ lì sān shì jié shù shì wéi shí
碍智慧，一念普立三世劫数。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng nán xìn shòu guǎng dà fǎ
“佛子！诸佛世尊有十种难信受广大法。
hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó xī néng cuī miè yī qiè zhū mó
何等为十？所谓：一切诸佛悉能摧灭一切诸魔；
yī qiè zhū fó xī néng xiáng fú yī qiè wàidào yī qiè zhū fó xī néng
一切诸佛悉能降伏一切外道；一切诸佛悉能
tiáo fú yī qiè zhòng shēng xián lìng huānyuè yī qiè zhū fó xī néng wǎng
调伏一切众生咸令欢悦；一切诸佛悉能往
yì yī qiè shì jiè huà dǎo qún pǐn yī qiè zhū fó xī néng zhì zhèng shèn
诣一切世界化导群品；一切诸佛悉能智证甚
shēn fǎ jiè yī qiè zhū fó xī jiē néng yǐ wú èr zhī shēn xiàn zhǒng zhǒng
深法界；一切诸佛悉皆能以无二之身现种种
shēn chōng mǎn shì jiè yī qiè zhū fó xī jiē néng yǐ qīng jìng yīn shēng qǐ
身充满世界；一切诸佛悉皆能以清净音声起

sì biàn cái shuō fǎ wú duàn fán yǒu xìn shòu gōng bù táng juān yī qiè
四辩才说法无断，凡有信受功不唐捐；一切
zhū fó jiē xī néng yú yī máo kǒng zhōng chū xiàn zhū fó yǔ yī qiè shì
诸佛皆悉能于一毛孔中出现诸佛，与一切世
jiè wēi chén shù děng wú yǒu duàn jué yī qiè zhū fó jiē xī néng yú yī
界微尘数等，无有断绝；一切诸佛皆悉能于一
wēi chén zhōng shì xiàn zhòng chā yǔ yī qiè shì jiè wēi chén shù děng jù
微尘中示现众刹，与一切世界微尘数等，具
zú zhǒng zhǒng shàng miào zhuāng yán héng yú qí zhōng zhuǎn miào fǎ lún
足种种上妙庄严，恒于其中转妙法轮
jiào huà zhòng shēng ér wēi chén bù dà shì jiè bù xiǎo cháng yǐ zhèng
教化众生，而微尘不大、世界不小，常以证
zhì ān zhù fǎ jiè yī qiè zhū fó jiē xī liǎo dá qīng jìng fǎ jiè yǐ zhì
智安住法界；一切诸佛皆悉了达清净法界，以智
guāng míng pò shì chī àn lìng yú fó fǎ xī dé kāi xiǎo suí zhú rú lái
光明破世痴闇，令于佛法悉得开晓，随逐如来
zhù shí lì zhōng shì wéi shí
住十力中。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng dà gōng dé lí guò qīng
“佛子！诸佛世尊有十种大功德，离过清
jìng hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó jù dà wēi dé lí guò
净。何等为十？所谓：一切诸佛具大威德，离过
qīng jìng yī qiè zhū fó xī yú sān shì rú lái jiā shēng zhǒng zú tiáo shàn
清净；一切诸佛悉于三世如来家生，种族调善，
lí guò qīng jìng yī qiè zhū fó jìn wèi lái jì xīn wú suǒ zhù lí guò qīng
离过清净；一切诸佛尽未来际心无所住，离过清
jìng yī qiè zhū fó yú sān shì fǎ jiē wú suǒ zhuó lí guò qīng jìng yī
净；一切诸佛于三世法皆无所著，离过清净；一
qiè zhū fó zhī zhǒng zhǒng xìng jiē shì yī xìng wú suǒ cóng lái lí guò qīng
切诸佛知种种性皆是一性，无所从来，离过清
jìng yī qiè zhū fó qián jì hòu jì fú dé wú jìn děng yú fǎ jiè
净；一切诸佛前际、后际福德无尽，等于法界，
lí guò qīng jìng yī qiè zhū fó wú biān shēn xiāng biàn shí fāng chā suí shí
离过清净；一切诸佛无边身相遍十方刹，随时
tiáo fú yī qiè zhòng shēng lí guò qīng jìng yī qiè zhū fó huò sì wú wèi
调伏一切众生，离过清净；一切诸佛获四无畏，
lí zhū kǒng bù yú zhòng huì zhōng dà shī zǐ hǒu míng liǎo fēn bié yī
离诸恐怖，于众会中大师子吼，明了分别一

qiè zhū fǎ lí guòqīngjìng yī qiè zhū fó yú bù kě shuō bù kě shuō jié
 切诸法，离过清净；一切诸佛于不可说不可说劫
 rù bō niè pán zhòngshēngwénmíng huò wú liàng fú rú fó xiàn zài gōng
 入般涅槃，众生闻名获无量福，如佛现在功
 dé wú yì lí guòqīngjìng yī qiè zhū fó yuǎn zài bù kě shuō bù kě
 德无异，离过清净；一切诸佛远在不可说不可
 shuō shì jiè zhōng ruò yǒu zhòngshēng yī xīn zhèng niàn zé jiē dé jiàn lí
 说世界中，若有众生一心正念则皆得见，离
 guòqīngjìng shì wéi shí
 过清净。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng jiū jìng qīngjìng hé děng
 “佛子！诸佛世尊有十种究竟清净。何等
 wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó wǎng xī dà yuàn jiū jìng qīngjìng yī
 为十？所谓：一切诸佛往昔大愿究竟清净；一
 qiè zhū fó suǒ chí fàn xíng jiū jìng qīngjìng yī qiè zhū fó lí shì zhòng huò
 切诸佛所持梵行究竟清净；一切诸佛离世众惑
 jiū jìng qīngjìng yī qiè zhū fó zhuāng yánguó tǔ jiū jìng qīngjìng yī qiè
 究竟清净；一切诸佛庄严国土究竟清净；一切
 zhū fó suǒ yǒu juàn shǔ jiū jìng qīngjìng yī qiè zhū fó suǒ yǒu zhǒng zú jiū
 诸佛所有眷属究竟清净；一切诸佛所有种族究
 jìng qīngjìng yī qiè zhū fó sè shēn xiàng hǎo jiū jìng qīngjìng yī qiè zhū
 竟清净；一切诸佛色身相好究竟清净；一切诸
 fó fǎ shēn wú rǎn jiū jìng qīngjìng yī qiè zhū fó yī qiè zhì zhì wú yǒu
 佛法身无染究竟清净；一切诸佛一切智智无有
 zhàng ài jiū jìng qīngjìng yī qiè zhū fó jiě tuō zì zài suǒ zuò yǐ bàn
 障碍究竟清净；一切诸佛解脱自在，所作已办，
 dào yú bǐ àn jiū jìng qīngjìng shì wéi shí
 到于彼岸，究竟清净。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yú yī qiè shì jiè yī qiè shí yǒu
 “佛子！诸佛世尊于一切世界、一切时，有
 shí zhǒng fó shì hé děng wéi shí yī zhě ruò yǒu zhòngshēng zhuān xīn
 十种佛事。何等为十？一者，若有众生专心
 yì niàn zé xiàn qí qián èr zhě ruò yǒu zhòngshēng xīn bù tiáoshùn
 忆念，则现其前；二者，若有众生心不调顺，
 zé wèi shuō fǎ sān zhě ruò yǒu zhòngshēng néng shēng jìng xìn bì lìng
 则为说法；三者，若有众生能生净信，必令
 huò dé wú liàng shàn gēn sì zhě ruò yǒu zhòngshēng néng rù fǎ wèi
 获得无量善根；四者，若有众生能入法位，

xī jiē xiànzhèng wú bù liǎo zhī wǔ zhě jiàohuàzhòngshēng wú yǒu
悉皆现证，无不了知；五者，教化众生无有
pí yàn liù zhě yóuzhū fó chà wǎng lái wú ài qī zhě dà bēi
疲厌；六者，游诸佛刹，往来无碍；七者，大悲
bù shě yī qièzhòngshēng bā zhě xiànbìànhuàshēn héng bú duàn jué
不舍一切众生；八者，现变化身，恒不断绝；
jiǔ zhě shéntōng zì zài wèicháng xiū xī shí zhě ān zhù fǎ jiè
九者，神通自在，未尝休息；十者，安住法界，
néngbiànguānchá shì wéi shí
能遍观察。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng wú jìn zhì hǎi fǎ hé
“佛子！诸佛世尊有十种无尽智海法。何
děngwéi shí suǒwèi yī qiè zhū fó wú biān fǎ shēn wú jìn zhì hǎi fǎ
等为十？所谓：一切诸佛无边法身无尽智海法；
yī qiè zhū fó wú liàng fó shì wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó fó yǎn
一切诸佛无量佛事无尽智海法；一切诸佛佛眼
jìng jiè wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó wú liàng wú shù nán sī shàngēn
境界无尽智海法；一切诸佛无量无数难思善根
wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó pǔ yǔ yī qiè gān lù miào fǎ wú jìn
无尽智海法；一切诸佛普雨一切甘露妙法无尽
zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó zàn fó gōng dé wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū
智海法；一切诸佛赞佛功德无尽智海法；一切诸
fó wǎng xī suǒ xiū zhǒngzhǒngyuàn xíng wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó
佛往昔所修种种愿行无尽智海法；一切诸佛
jìn wèi lái jì héngzuò fó shì wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó liǎo zhī
尽未来际恒作佛事无尽智海法；一切诸佛了知
yī qiè zhòngshēng xīn xíng wú jìn zhì hǎi fǎ yī qiè zhū fó fú zhì zhuāng
一切众生心行无尽智海法；一切诸佛福智庄
yán wú néngguòzhě wú jìn zhì hǎi fǎ shì wéi shí
严无能过者无尽智海法。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng cháng fǎ hé děngwéi
“佛子！诸佛世尊有十种常法。何等为
shí suǒwèi yī qiè zhū fó cháng xíng yī qiè zhū fó bō luó mì yī qiè
十？所谓：一切诸佛常行一切诸波罗蜜；一切
zhū fó yú yī qiè fǎ cháng lí mí huò yī qiè zhū fó cháng jù dà bēi
诸佛于一切法常离迷惑；一切诸佛常具大悲；
yī qiè zhū fó cháng yǒu shí lì yī qiè zhū fó cháng zhuàn fǎ lún yī
一切诸佛常有十力；一切诸佛常转法轮；一

qiè zhū fó chángwèizhòngshēng shì chéngzhèngjué yī qiè zhū fó cháng
切诸佛常为众生示成正觉；一切诸佛常
yàotiáo fú yī qièzhòngshēng yī qiè zhū fó xīn chángzhèngniàn bú èr
乐调伏一切众生；一切诸佛心常正念不二
zhī fǎ yī qiè zhū fó huàzhòngshēng yǐ cháng shì rù yú wú yú niè
之法；一切诸佛化众生已，常示入于无余涅
pán zhū fó jìng jiè wú biān jì gù shì wéi shí
槃，诸佛境界无边际故。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng yǎnshuō wú liàngzhū fó
“佛子！诸佛世尊有十种演说无量诸佛

fǎ mén hé děngwéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàngzhòng
法门。何等为十？所谓：一切诸佛演说无量众
shēng jiè mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàngzhòngshēng xíngmén yī qiè
生界门；一切诸佛演说无量众生行门；一切
zhū fó yǎnshuō wú liàngzhòngshēng yè guǒ mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú
诸佛演说无量众生业果门；一切诸佛演说无
liàng huàzhòngshēng mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàng jìngzhòngshēng
量化众生门；一切诸佛演说无量净众生
mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàng pú sà xíngmén yī qiè zhū fó yǎn
门；一切诸佛演说无量菩萨行门；一切诸佛演
shuō wú liàng pú sà yuàn mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàng yī qiè shì
说无量菩萨愿门；一切诸佛演说无量一切世
jiè chéng huài jié mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàng pú sà shēn xīn jìng
界成坏劫门；一切诸佛演说无量菩萨深心净
fó chā mén yī qiè zhū fó yǎnshuō wú liàng yī qiè shì jiè sān shì zhū fó
佛刹门；一切诸佛演说无量一切世界三世诸佛
yú bǐ bǐ jié cì dì chūxiànmén yī qiè zhū fó yǎnshuō yī qiè zhū fó
于彼彼劫次第出现门；一切诸佛演说一切诸佛
zhì mén shì wéi shí
智门。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng wèizhòngshēng zuò fó
“佛子！诸佛世尊有十种为众生作佛

shì hé děngwéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó shì xiàn sè shēn wèizhòng
事。何等为十？所谓：一切诸佛示现色身为众
shēng zuò fó shì yī qiè zhū fó chūmiào yīn shēng wèizhòngshēng zuò fó
生作佛事；一切诸佛出妙音声为众生作佛
shì yī qiè zhū fó yǒusuǒshòu wèizhòngshēng zuò fó shì yī qiè zhū fó
事；一切诸佛有所受为众生作佛事；一切诸佛

wú suǒ shòu wèi zhòng shēng zuò fó shì yī qiè zhū fó yǐ dì shuǐ huǒ
无所受为众 生作佛事；一切诸佛以地 水 火、
fēng wèi zhòng shēng zuò fó shì yī qiè zhū fó shén lì zì zài shì xiàn yī
风为众 生作佛事；一切诸佛神力自在示现一
qiè suǒ yuán jìng jiè wèi zhòng shēng zuò fó shì yī qiè zhū fó zhǒng zhǒng
切所缘境界为众 生作佛事；一切诸佛种 种
míng hào wèi zhòng shēng zuò fó shì yī qiè zhū fó yǐ fó chà jìng jiè wèi
名号为众 生作佛事；一切诸佛以佛刹境界为
zhòng shēng zuò fó shì yī qiè zhū fó yán jìng fó chà wèi zhòng shēng zuò
众 生作佛事；一切诸佛严净佛刹为众 生作
fó shì yī qiè zhū fó jì mò wú yán wèi zhòng shēng zuò fó shì shì wéi
佛事；一切诸佛寂寞无言为众 生作佛事。是为
shí
十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng zuì shèng fǎ hé děng
“佛子！诸佛世尊有十种最胜法。何等
wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó dà yuàn jiān gù bù kě jǔ huài suǒ yán
为十？所谓：一切诸佛大愿坚固不可沮坏，所言
bì zuò yán wú yǒu èr yī qiè zhū fó wèi yù yuán mǎn yī qiè gōng dé
必作，言无有二；一切诸佛为欲圆满一切功德，
jìn wèi lái jié xiū pú sà xíng bù shēng xiè juàn yī qiè zhū fó wèi yù tiáo
尽未来劫修菩萨行不生懈怠；一切诸佛为欲调
fú yī qiè zhòng shēng gù wǎng bù kě shuō bù kě shuō shì jiè rú shì
伏一切众 生故，往不可说不可说世界，如是
ér wèi yī qiè zhòng shēng ér wú duàn jué yī qiè zhū fó yú xìn yú huǐ
而为一切众 生而无断绝；一切诸佛于信、于毁
èr zhǒng zhòng shēng dà bēi pǔ guān píng děng wú yì yī qiè zhū fó
二种众 生，大悲普观，平等无异；一切诸佛
cóng chū fā xīn nǎi zhì chéng fó zhōng bú tuì shī pú tí zhī xīn yī qiè
从初发心乃至成佛，终不退失菩提之心；一切
zhū fó jī jí wú liàng zhū shàn gōng dé jiē yǐ huí xiàng yī qiè zhì xìng
诸佛积集无量诸善功德，皆以回向一切智性，
yú zhū shì jiān zhōng wú rǎn zhuó yī qiè zhū fó yú zhū fó suǒ xiū xué sān
于诸世间终无染著；一切诸佛于诸佛所修学三
yè wéi xíng fó xíng fēi èr shèng xíng jiē wèi huí xiàng yī qiè zhì xìng
业，唯行佛行，非二乘行，皆为回向一切智性，
chéng yú wú shàng zhèng děng pú tí yī qiè zhū fó fàng dà guāng míng
成于无上正等菩提，一切诸佛放大光明，

qí guāngpíngděngzhào yī qiè chù jí zhào yī qiè zhū fó zhī fǎ lìng
其光平等照一切处，及照一切诸佛之法，令
zhū pú sà xīn dé qīngjìng mǎn yī qiè zhì yī qiè zhū fó shě lí shì lè
诸菩萨心得清净，满一切智；一切诸佛舍离世乐，
bù tān bù rǎn ér pǔ yuàn shì jiān lí kǔ dé lè wú zhū xì lùn yī
不贪不染，而普愿世间离苦得乐，无诸戏论；一
qiè zhū fó mǐn zhū zhòng shēng shòu zhǒng zhǒng kǔ shǒu hù fó zhǒng xíng
切诸佛愍诸众生受种种苦，守护佛种，行
fó jìng jiè chū lí shēng sǐ dài shí lì dì shì wéi shí
佛境界，出离生死，逮十力地。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng wú zhàng ài zhù hé
“佛子！诸佛世尊有十种无障碍住。何
děngwéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó jiē néng wǎng yī qiè shì jiè wú
等为十？所谓：一切诸佛皆能往一切世界无
zhàng ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng zhù yī qiè shì jiè wú zhàng ài zhù
障碍住；一切诸佛皆能住一切世界无障碍住；
yī qiè zhū fó jiē néng yú yī qiè shì jiè xíng zhù zuò wò wú zhàng
一切诸佛皆能于一切世界行、住、坐、卧无障
ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng yú yī qiè shì jiè yǎnshuō zhèng fǎ wú
碍住；一切诸佛皆能于一切世界演说正法无
zhàng ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng yú yī qiè shì jiè zhù dōu shuài tiān
障碍住；一切诸佛皆能于一切世界住兜率天
gōng wú zhàng ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng rù fǎ jiè yī qiè sān shì
宫无障碍住；一切诸佛皆能入法界一切三世
wú zhàng ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng zuò fǎ jiè yī qiè dào chǎng wú
无障碍住；一切诸佛皆能坐法界一切道场无
zhàng ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng niàn niàn guān yī qiè zhòng shēng xīn
障碍住；一切诸佛皆能念念观一切众生心
xíng yǐ sān zhǒng zì zài jiàohuà tiáo fú wú zhàng ài zhù yī qiè zhū fó
行以三种自在教化调伏无障碍住；一切诸佛
jiē néng yǐ yī shēn zhù wú liàng bù sī yì fó suǒ jí yī qiè chù lì yì
皆能以一身住无量不思議佛所及一切处利益
zhòng shēng wú zhàng ài zhù yī qiè zhū fó jiē néng kāi shì wú liàng zhū
众生无障碍住；一切诸佛皆能开示无量诸
fó suǒ shuō zhèng fǎ wú zhàng ài zhù shì wéi shí
佛所说正法无障碍住。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng zuì shèng wú shàng zhuāng
“佛子！诸佛世尊有十种最胜无上庄

yán hé děngwéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó jiē xī jù zú zhūxiàng suí
严。何等为十？所谓一切诸佛⁸皆悉具足诸相随
hǎo shì wéizhū fó dì yī zuì shèng wú shàngshēnzhuāngyán yī qiè zhū
好，是为诸佛第一最胜无上身庄严。一切诸
fó jiē xī jù zú liù shí zhǒng yīn yī yī yīn yǒu wǔ bǎi fēn yī yī fēn
佛皆悉具足六十种音，一一音有五百分，一分
wú liàng bǎi qiān qīng jìng zhī yīn yǐ wéiyánhǎo néng yú fǎ jiè yī qiè
无量百千清净之音以为严好，能于法界一切
zhòngzhōng wú zhū kǒng bù dà shī zǐ hǒuyǎnshuō rú lái shēnshēn fǎ yì
众中无诸恐怖，大师子吼演说如来甚深法义，
zhòngshēng wénzhě mǐ bù huān xǐ suí qí gēn yù xī dé tiáo fú shì wéi
众生闻者靡不欢喜，随其根欲悉得调伏，是为
zhū fó dì èr zuì shèng wú shàng yǔ zhuāngyán yī qiè zhū fó jiē jù shí
诸佛第二最胜无上语庄严。一切诸佛皆具十
lì zhū dà sān mèi shí bā bú gòng zhuāngyán yì yè suǒ xíng jìng jiè
力、诸大三昧、十八不共庄严意业，所行境界
tōng dá wú ài yī qiè fó fǎ xián dé wú yú fǎ jiè zhuāngyán ér wéi
通达无碍，一切佛法咸得无余，法界庄严而为
zhuāngyán fǎ jiè zhòngshēng xīn zhī suǒ xíng qù lái xiàn zài gè
庄严，法界众生心之所行，去、来、现在各
gè chā bié yú yī niàn zhōng xī néng míng jiàn shì wéizhū fó dì sān zuì
各差别，于一念中悉能明见，是为诸佛第三最
shèng wú shàng yì zhuāngyán yī qiè zhū fó jiē xī néng fàng wú shù guāng
胜无上意庄严。一切诸佛皆悉能放无数光
míng yī yī guāng míng yǒu bù kě shuō guāng míng wǎng yǐ wéi juàn shǔ
明，一一光明有不可说光明网以为眷属，
pǔ zhào yī qiè zhū fó guó tǔ miè chú yī qiè shì jiān hēi àn shì xiàn wú
普照一切诸佛国土，灭除一切世间黑闇，示现无
liàng zhū fó chū xīng qí shēn píng děng xī jiē qīng jìng suǒ zuò fó shì xián
量诸佛出兴，其身平等悉皆清净，所作佛事咸
bù táng juān néng lìng zhòngshēng zhì bú tuì zhuǎn shì wéizhū fó dì sì
不唐捐，能令众生至不退转，是为诸佛第四
zuì shèng wú shàng guāng míng zhuāngyán yī qiè zhū fó xiàn wēixiào shí
最胜无上光明庄严。一切诸佛现微笑时，
jiē yú kǒu zhōng fàng bǎi qiān yì nà yóu tā ā sēng qí guāng míng yī yī
皆于口中放百千亿那由他阿僧祇光明，一一

⁸ 大正藏：一切诸佛

guāngmíng gè yǒu wú liàng bù sī yì zhǒngzhǒng sè biànzhào shí fāng yī
光明各有无量不议种种色，遍照十方一
qiè shì jiè yú dà zhòngzhōng fā chéng shí yǔ shòu wú liàng wú shù bù
切世界，于大众中发诚实语，授无量无数不
sī yì zhòngshēng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì shì wéizhū fó
议众生阿耨多罗三藐三菩提记，是为诸佛
dì wǔ lí shì chī huò zuì shèng wú shàngxiàn wēixiào zhuāngyán yī qiè
第五离世痴惑最胜无上现微笑庄严。一切
zhū fó jiē yǒu fǎ shēnqīng jìng wú ài yú yī qiè fǎ jiū jìng tōng dá zhù
诸佛皆有法身清净无碍，于一切法究竟通达，住
yú fǎ jiè wú yǒubiān jì suī zài shì jiān bù yǔ shì zá liǎo shì shí xìng
于法界无有边际，虽在世间不与世杂，了世实性，
xíngchū shì fǎ yán yǔ dào duàn chāoyùn jiè chù shì wéizhū
行出世法，言语道断，超蕴、界、处，是为诸
fó dì liù zuì shèng wú shàng fǎ shēn zhuāngyán yī qiè zhū fó jiē yǒu
佛第六最胜无上法身庄严。一切诸佛皆有
wú liàng cháng miào guāngmíng bù kě shuō bù kě shuō zhǒngzhǒng sè xiàng
无量常妙光明，不可说不可说种种色相
yǐ wéiyán hǎo wéiguāng míng zàng chūshēng wú liàng yuán mǎn guāngmíng
以为严好为光明藏，出生无量圆满光明，
pǔ zhào shí fāng wú yǒuzhàng ài shì wéizhū fó dì qī zuì shèng wú shàng
普照十方无有障碍，是为诸佛第七最胜无上
cháng miào guāngmíng zhuāngyán yī qiè zhū fó jiē yǒu wú biān miào sè
常妙光明庄严。一切诸佛皆有无边妙色、
kě ài miào sè qīng jìng miào sè suí xīn suǒ xiàn miào sè yǐng bì yī
可爱妙色、清净妙色、随心所现妙色、映蔽一
qiè sān jiè miào sè dào yú bǐ àn wú shàng miào sè shì wéizhū fó dì
切三界妙色、到于彼岸无上妙色，是为诸佛第
bā zuì shèng wú shàng miào sè zhuāngyán yī qiè zhū fó jiē yú sān shì
八最胜无上妙色庄严。一切诸佛皆于三世
fó zhǒngzhōngshēng jī zhòngshàn bǎo jiū jìng qīng jìng wú zhū guò
佛种中生，积众善宝，究竟清净，无诸过
shī lí shì jī bàng yī qiè fǎ zhōng zuì wéi shū shèng qīng jìng miào xíng
失，离世讥谤，一切法中最为殊胜清净妙行
zhī suǒ zhuāngyán jù zú chéng jiù yī qiè zhì zhì zhǒng zú qīng jìng wú
之所庄严，具足成就一切智智，种族清净无
néng jī huǐ shì wéizhū fó dì jiǔ zuì shèng wú shàng zhǒng zú zhuāngyán
能讥毁，是为诸佛第九最胜无上种族庄严。

yī qiè zhū fó yǐ dà cí lì zhuāngyán qí shēn jiū jìng qīngjìng wú zhū
一切诸佛以大慈力庄严其身，究竟清净无诸
kě ài shēnxíngyǒng xī xīn shàn jiě tuō jiàn zhě wú yàn dà bēi
渴爱，身行永息，心善解脱，见者无厌，大悲
jiù hù yī qiè shì jiān dì yī fú tián wú shàngshòuzhě āi mǐn lì
救护一切世间；第一福田、无上受者，哀愍利
yì yī qiè zhòngshēng xī lìng zēngzhǎng wú liàng fú dé zhì huì zhī jù
益一切众生，悉令增长无量福德智慧之聚
shì wéi zhū fó dì shí zuì shèng wú shàng dà cí dà bēi gōng dé zhuāngyán
是为诸佛第十最胜无上大慈大悲功德庄严。
shì wéi shí
是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng zì zài fǎ hé děng wéi
“佛子！诸佛世尊有十种自在法。何等为
shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yú yī qiè fǎ xī dé zì zài míng dá
十？所谓：一切诸佛于一切法悉得自在，明达
zhǒngzhǒng jù shēn wèishēn yǎnshuō zhū fǎ biàn cái wú ài shì wéi
种种句身、味身，演说诸法辩才无碍，是为
zhū fó dì yī zì zài fǎ yī qiè zhū fó jiàohuà zhòngshēng wèi céng shī
诸佛第一自在法。一切诸佛教化众生未曾失
shí suí qí yuàn yào wèi shuō zhèng fǎ xián lìng tiáo fú wú yǒu duàn jué
时，随其愿乐为说正法，咸令调伏无有断绝，
shì wéi zhū fó dì èr zì zài fǎ yī qiè zhū fó néng lìng jìn xū kōng jiè
是为诸佛第二自在法。一切诸佛能令尽虚空界
wú liàng wú shù zhǒngzhǒng zhuāngyán yī qiè shì jiè liù zhǒng zhèndòng
无量无数种种庄严，一切世界六种震动，
lìng bǐ shì jiè huò jǔ huò xià huò dà huò xiǎo huò hé huò sàn wèi céng
令彼世界或举或下、或大或小、或合或散，未曾
nǎo hài yú yī zhòngshēng qí zhōngzhòngshēng bù jué bù zhī wú yí
恼害于一众生，其中众生不觉不知、无疑
wú guài shì wéi zhū fó dì sān zì zài fǎ yī qiè zhū fó yǐ shéntōng lì
无怪，是为诸佛第三自在法。一切诸佛以神通力
xī néng yán jìng yī qiè shì jiè yú yī niàn qǐng pǔ xiàn yī qiè shì jiè
悉能严净一切世界，于一念顷普现一切世界
zhuāngyán cǐ zhū zhuāngyán jīng wú shù jié shuō bù néng jìn xī jiē lí
庄严，此诸庄严经无数劫说不能尽，悉皆离
rǎn qīngjìng wú bǐ yī qiè fó chàyán jìng zhī shì jiē lìng píngděng
染，清净无比，一切佛刹严净之事，皆令平等

rù yī chāzhōng shì wéizhū fó dì sì zì zài fǎ yī qiè zhū fó jiàn yī
入一刹中，是为诸佛第四自在法。一切诸佛见一
zhòngshēng yìng shòu huà zhě wèi qí zhù shòu jīng bù kě shuō bù kě shuō
众生应受化者，为其住寿，经不可说不可说
jié nǎi zhì jìn wèi lái jì jié jiā fū zuò shēn xīn wú juàn zhuān
劫，乃至尽未来际，结跏趺坐，身心无倦，专
xīn yì niàn wèi céng fèi wàng fāng biàn tiáo fú ér bù shī shí rú wèi
心忆念，未曾废忘，方便调伏而不失时；如为
yī zhòngshēng wèi yī qiè zhòngshēng xī yì rú shì shì wéizhū fó dì
一众生，为一切众生悉亦如是，是为诸佛第
wǔ zì zài fǎ yī qiè zhū fó xī néng biàn wǎng yī qiè shì jiè yī qiè rú
五自在法。一切诸佛悉能遍往一切世界一切如
lái suǒ xíng zhī chù ér bú zàn shě yī qiè fǎ jiè shí fāng gè bié yī
来所行之处，而不暂舍一切法界；十方各别，一
yī fāng yǒu wú liàng shì jiè hǎi yī yī shì jiè hǎi yǒu wú liàng shì jiè
一方有无量世界海，一一世界海有无量世界
zhǒng fó yǐ shén lì yī niàn xián dào zhuàn yú wú ài qīng jìng fǎ lún
种，佛以神力一念咸到，转于无碍清净法轮，
shì wéizhū fó dì liù zì zài fǎ yī qiè zhū fó wèi yù tiáo fú yī qiè
是为诸佛第六自在法。一切诸佛为欲调伏一切
zhòngshēng niàn niàn zhōng chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí ér
众生，念念中成阿耨多罗三藐三菩提，而
yú yī qiè fó fǎ fēi yǐ xiàn jué yì fēi dāng jué yì bú zhù yú yǒu xué
于一切佛法非已现觉，亦非当觉，亦不住于有学
zhī dì ér xī zhī jiàn tōng dá wú ài wú liàng zhì huì wú liàng
之地，而悉知见，通达无碍，无量智慧，无量
zì zài jiào huà tiáo fú yī qiè zhòngshēng shì wéizhū fó dì qī zì zài
自在，教化调伏一切众生，是为诸佛第七自在
fǎ yī qiè zhū fó néng yǐ yǎn chù zuò ěr chù fó shì néng yǐ ěr chù
法。一切诸佛能以眼处作耳处佛事，能以耳处
zuò bí chù fó shì néng yǐ bí chù zuò shé chù fó shì néng yǐ shé chù
作鼻处佛事，能以鼻处作舌处佛事，能以舌处
zuò shēn chù fó shì néng yǐ shēn chù zuò yì chù fó shì néng yǐ yì chù
作身处佛事，能以身处作意处佛事，能以意处
yú yī qiè shì jiè zhōng zhù shì chū shì jiān zhǒng zhǒng jìng jiè yī yī
于一切世界中住世、出世间种种境界，一一
jìng jiè zhōng néng zuò wú liàng guǎng dà fó shì shì wéizhū fó dì bā zì
境界中能作无量广大佛事，是为诸佛第八自

zài fǎ yī qiè zhū fó qí shēnmáokǒng yī yī néngróng yī qiè zhòng
在法。一切诸佛，其身毛孔一一能容一切众
shēng yī yī zhòngshēng qí shēn xī yǔ bù kě shuō zhū fó chāděng ér
生，一一众生其身悉与不可说诸佛刹等而
wú pò ài yī yī zhòngshēng bù bù néngguò wú shù shì jiè rú shì
无迫隘，一一众生步步能过无数世界，如是
zhǎnzhuǎn jìn wú shù jié xī jiàn zhū fó chūxiàn yú shì jiàohuàzhòng
展转尽无数劫，悉见诸佛出现于世，教化众
shēng zhuàn jìng fǎ lún kāi shì guò qù wèi lái xiàn zài bù kě shuō
生，转净法轮，开示过去、未来、现在不可说
fǎ jìn xū kōng jiè yī qiè zhòngshēng zhū qù shòu shēn wēi yí wǎng
法；尽虚空界一切众生诸趣受身，威仪、往
lái jí qí suǒ shòu zhǒng zhǒng lè jù jīe xī jù zú ér yú qí zhōng wú
来及其所受种种乐具皆悉具足，而于其中无
suǒ zhàng ài shì wèi zhū fó dì jiǔ zì zài fǎ yī qiè zhū fó yú yī
所障碍，是为诸佛第九自在法。一切诸佛于一
niàn qǐng xiàn yī qiè shì jiè wēi chén shù fó yī yī fó jiē yú yī qiè fǎ
念顷现一切世界微尘数佛，一一佛皆于一切法
jiè zhòng miào lián huā guǎng dà zhuāng yán shì jiè lián huā zàng shī zǐ zuò
界众妙莲华广大庄严世界莲华藏狮子座
shàng chéng děng zhèng jué shì xiàn zhū fó zì zài shén lì rú yú zhòng
上成等正觉，示现诸佛自在神力；如于众
miào lián huā guǎng dà zhuāng yán shì jiè rú shì yú yī qiè fǎ jiè zhōng
妙莲华广大庄严世界，如是于一切法界中
bù kě shuō bù kě shuō zhǒng zhǒng zhuāng yán zhǒng zhǒng jìng jiè zhǒng
不可说不可说种种庄严、种种境界、种
zhǒng xíng xiàng zhǒng zhǒng shì xiàn zhǒng zhǒng jié shù qīng jìng shì jiè
种形相、种种示现、种种劫数清净世界；
rú yú yī niàn rú shì yú wú liàng wú biān ā sēng qí jié yī qiè niàn
如于一念，如是于无量无边阿僧祇劫一切念
zhōng yī niàn yī qiè xiàn yī niàn wú liàng zhù ér wèi céng yòng shǎo
中，一念一切现，一念无量住，而未曾用少
fāng biàn lì shì wèi zhū fó dì shí zì zài fǎ
方便力，是为诸佛第十自在法。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng wú liàng bù sī yì yuán
“佛子！诸佛世尊有十种无量不思議圆

mǎn fó fǎ hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yī yī jìng xiàng
满佛法。何等为十？所谓：一切诸佛一一净相

jiē jù bǎi fú yī qiè zhū fó jiē xī chéng jiù yī qiè fó fǎ yī qiè
皆具百福；一切诸佛皆悉成就一切佛法；一切
zhū fó jiē xī chéng jiù yī qiè shàngēn yī qiè zhū fó jiē xī chéng jiù
诸佛皆悉成就一切善根；一切诸佛皆悉成就
yī qiè gōng dé yī qiè zhū fó jiē néng jiào huà yī qiè zhòng shēng yī
一切功德；一切诸佛皆能教化一切众生；一
qiè zhū fó jiē xī néng wèi zhòng shēng zuò zhǔ yī qiè zhū fó jiē xī chéng
切诸佛皆悉能为众生作主；一切诸佛皆悉成
jiù qīng jìng fó chà yī qiè zhū fó jiē xī chéng jiù yī qiè zhì zhì yī
就清净佛刹；一切诸佛皆悉成就一切智智；一
qiè zhū fó jiē xī chéng jiù sè shēn xiàng hǎo jiàn zhě huò yì gōng bù
切诸佛皆悉成就色身相好，见者获益，功不
táng juān yī qiè zhū fó jiē jù zhū fó píng děng zhèng fǎ yī qiè zhū fó
唐捐；一切诸佛皆具诸佛平等正法；一切诸佛
zuò fó shì yǐ mò bú shì xiàn rù yú niè pán shì wéi shí
作佛事已，莫不示现入于涅槃。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng shàn qiǎo fāng biàn hé
“佛子！诸佛世尊有十种善巧方便。何
děng wéi shí yī qiè zhū fó liǎo zhī zhū fǎ jiē lí xì lùn ér néng kāi
等为十？一切诸佛了知诸法皆离戏论，而能开
shì zhū fó shàngēn shì wéi dì yī shàn qiǎo fāng biàn yī qiè zhū fó zhī
示诸佛善根，是为第一善巧方便。一切诸佛知
yī qiè fǎ xī wú suǒ jiàn gè bù xiāng zhī wú fù wú jiě wú shòu wú
一切法悉无所见、各不相知、无缚无解、无受无
jí wú chéng jiù zì zài jiū jìng dào yú bǐ àn rán yú zhū fǎ zhēn
集、无成就，自在究竟到于彼岸，然于诸法真
shí ér zhī bú yì bù bié ér dé zì zài wú wǒ wú shòu bú huài shí
实而知不异不别，而得自在、无我无受、不坏实
jì yǐ dé zhì yú dà zì zài dì cháng néng guān chá yī qiè fǎ jiè
际，已得至于大自在地，常能观察一切法界，
shì wéi dì èr shàn qiǎo fāng biàn yī qiè zhū fó yǒng lí zhū xiàng xīn wú
是为第二善巧方便。一切诸佛永离诸相，心无
suǒ zhù ér néng xī zhī bú luàn bú cuò suī zhī yī qiè xiàng jiē wú zì
所住，而能悉知不乱不错，虽知一切相皆无自
xìng ér rú qí tǐ xìng xī néng shàn rù ér yì shì xiàn wú liàng sè shēn
性，而如其体性悉能善入，而亦示现无量色身，
jí yǐ yī qiè qīng jìng fó tǔ zhǒng zhǒng zhuān yán wú jìn zhī xiàng jí
及以一切清净佛土种种庄严无尽之相，集

zhì huì dēng miè zhòng shēng huò shì wéi dì sān shàn qiǎo fāng biàn yī qiè
智慧灯灭众 生惑，是为第三善巧方便。一切

zhū fó zhù yú fǎ jiè bú zhù guò qù wèi lái xiàn zài rú rú xìng
诸佛住于法界，不住过去、未来、现在，如如性

zhōng wú qù lái jīn sān shì xiàng gù ér néng yǎn shuō qù lái
中无去、来、今三世相故，而能演说去、来、

jīn shì wú liàng zhū fó chū xiàn shì jiān lìng qí wén zhě pǔ jiàn yī qiè zhū
今世无量诸佛出现世间，令其闻者普见一切诸

fó jìng jiè shì wéi dì sì shàn qiǎo fāng biàn yī qiè zhū fó shēn yǔ
佛境界，是为第四善巧方便。一切诸佛身、语、

yì yè wú suǒ zào zuò wú lái wú qù yì wú yǒu zhù lí zhū shù
意业，无所造作，无来无去，亦无有住，离诸数

fǎ dào yú yī qiè zhū fǎ bǐ àn ér wéi zhòng fǎ zàng jù wú liàng
法，到于一切诸法彼岸，而为众法藏，具无量

zhì liǎo dá zhǒng zhǒng shì chū shì fǎ zhì huì wú ài shì xiàn wú
智，了达种种世、出世法，智慧无碍，示现无

liàng zì zài shén lì tiáo fú yī qiè fǎ jiè zhòng shēng shì wéi dì wǔ
量自在神力，调伏一切法界众生，是为第五

shàn qiǎo fāng biàn yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ bù kě jiàn fēi yī
善巧方便。一切诸佛知一切法不可见，非一、

fēi yì fēi liàng fēi wú liàng fēi lái fēi qù jiē wú zì xìng
非异，非量、非无量，非来、非去，皆无自性，

yì bù wéi yú shì jiān zhū fǎ yī qiè zhì zhě wú zì xìng zhōng jiàn yī qiè
亦不违于世间诸法，一切智者，无自性中见一切

fǎ yú fǎ zì zài guǎng shuō zhū fǎ ér cháng ān zhù zhēn rú shí
法，于法自在，广说诸法，而常安住真如实

xìng shì wéi dì liù shàn qiǎo fāng biàn yī qiè zhū fó yú yī shí zhōng zhī
性，是为第六善巧方便。一切诸佛于一时中知

yī qiè shí jù jìng shàn gēn rù yú zhèng wèi ér wú suǒ zhuó yú qí
一切时，具净善根，入于正位而无所著，于其

rì yuè nián jié chéng huài rú shì děng shí bú zhù bù shě ér néng
日月、年劫、成坏，如是等时不住不舍，而能

shì xiàn ruò zhòu ruò yè chū zhōng hòu shí yī rì qī rì bàn yuè
示现若昼若夜、初中后时、一日、七日、半月、

yī yuè yī nián bǎi nián yī jié duō jié bù kě sī jié bù
一月、一年、百年、一劫、多劫、不可思劫、不

kě shuō jié nǎi zhì jìn yú wèi lái jì jié héng wéi zhòng shēng zhuàn miào
可说劫，乃至尽于未来际劫，恒为众生转妙

fǎ lún bú duàn bú tuì wú yǒu xiū xī shì wéi dì qī shànqiǎofāng
法轮，不断不退，无有休息，是为第七善巧方
biàn yī qiè zhū fó héngzhù fǎ jiè chéng jiù zhū fó wú liàng wú wèi jí
便。一切诸佛恒住法界，成就诸佛无量无畏及
bù kě shǔbiàn bù kě liángbiàn wú jìn biàn wú duànbiàn wú biān
不可数辩、不可量辩、无尽辩、无断辩、无边
biàn bú gòngbiàn wú qióngbiàn zhēn shí biàn fāngbiàn kāi shì yī
辩、不共辩、无穷辩、真实辩、方便开示一
qiè jù biàn yī qiè fǎ biàn suí qí gēnxìng jí yǐ yù jiě yǐ zhǒng
切句辩、一切法辩，随其根性及以欲解，以种
zhǒng fǎ mén shuō bù kě shuō bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā xiū duō
种法门说不可说不可说百千亿万那由他修多
luó chū zhōng hòushàn jiē xī jiū jìng shì wéi dì bā shànqiǎo
罗，初、中、后善，皆悉究竟，是为第八善巧
fāngbiàn yī qiè zhū fó zhù jìng fǎ jiè zhī yī qiè fǎ běn wú míng zì
方便。一切诸佛住净法界，知一切法本无名字，
wú guò qù míng wú xiàn zài míng wú wèi lái míng wú zhòngshēngmíng
无过去名，无现在名，无未来名；无众生名，
wú fēi zhòngshēngmíng wú guó tǔ míng wú fēi guó tǔ míng wú fǎ
无非众生名；无国土名，无非国土名；无法
míng wú fēi fǎ míng wú gōng dé míng wú fēi gōng dé míng wú pú
名，非非法名；无功徳名，无非功德名；无菩
sà míng wú fó míng wú shù míng wú fēi shù míng wú shēngmíng
萨名，无佛名；无数名，无非数名；无生名，
wú miè míng wú yǒu míng wú wú míng wú yī míng wú zhǒngzhǒng
无灭名；无有名，无无名；无一名，无种种
míng hé yǐ gù zhū fǎ tǐ xìng bù kě shuō gù yī qiè zhū fǎ wú
名。何以故？诸法体性不可说故。一切诸法无
fāng wú chù bù kě jí shuō bù kě sǎnshuō bù kě yī shuō bù
方无处，不可集说，不可散说，不可一说，不
kě duōshuō yīn shēng mò dài yán yǔ xī duàn suī suí shì sù zhǒngzhǒng
可多说，音声莫逮，言语悉断，虽随世俗种种
yánshuō wú suǒ pānyuán wú suǒ zào zuò yuǎn lí yī qiè xū wàngxiǎng
言说，无所攀缘，无所造作，远离一切虚妄想
zhuó rú shì jiū jìng dào yú bǐ àn shì wéi dì jiǔ shànqiǎofāngbiàn
著，如是究竟到于彼岸。是为第九善巧方便。

yī qiè zhū fó zhī yī qiè fǎ běnxìng jì jìng wú shēng gù fēi sè wú xì
一切诸佛知一切法本性寂靜，无生故非色，无戏

lùn gù fēi shòu wú míngshù gù fēi xiǎng wú zào zuò gù fēi xíng wú
论故非受，无名数故非想，无造作故非行，无
zhí qǔ gù fēi shí wú rù chù gù fēi chù wú suǒ dé gù fēi jiè rán
执取故非识，无入处故非处，无所得故非界，然
yì bú huài yī qiè zhū fǎ běnxìng wú qǐ rú xū kōng gù yī qiè zhū fǎ
亦不坏一切诸法，本性无起如虚空故。一切诸法
jiē xī kōng jì wú yè guǒ wú xiū xí wú chéng jiù wú chūshēng
皆悉空寂，无业果，无修习，无成就，无出生，
fēi shù fēi bú shù fēi yǒu fēi wú fēi shēng fēi miè fēi gòu
非数、非不数，非有、非无，非生、非灭，非垢、
fēi jìng fēi rù fēi chū fēi zhù fēi bú zhù fēi tiáo fú fēi
非净，非入、非出，非住、非不住，非调伏、非
bù tiáo fú fēi zhòngshēng fēi wú zhòngshēng fēi shòumìng fēi
不调伏，非众生、非无众生，非寿命、非
wú shòumìng fēi yīn yuán fēi wú yīn yuán ér néng liǎo zhī zhèng dìng
无寿命，非因缘、非无因缘，而能了知正定、
xié dìng jí bú dìng jù yī qiè zhòngshēng wèi shuō miào fǎ lìng dào bǐ àn
邪定及不定聚一切众生，为说妙法令到彼岸，
chéng jiù shí lì sì wú suǒ wèi néng shī zǐ hǒu jù yī qiè zhì
成就十力、四无所畏，能师子吼，具一切智，
zhù fó jìng jiè shì wéi dì shí shànqiǎofāngbiàn fó zǐ shì wéi zhū
住佛境界，是为第十善巧方便。佛子！是为诸
fó chéng jiù shí zhǒngshànqiǎofāngbiàn
佛成就十种善巧方便。

大方广佛华严经卷第四十六

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóng xuān gāo chāo shí shèng yǔ sān
普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōu xuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yán quán
贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

沙 霜生春疎稍 嶶詩申山深衫搜沙

嘑 忘 馮 無聲 微文櫛 艾 玟 霽 嘑

哆 鐺燈冬都 惆 愴堤顛 殫 擔 佞 哆

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

四十二字妙陀羅字字包含義理多

婆功德大法界沐恩波

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

沙 — 嘑 — 哆

嘑 — 梵韻滿娑

嘑 — 唱 — 沙

唱 — 嘑 — 沙

嘑 — 字

10. shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan 沙 霜 生 春 疎 稍 嶶 詩 申 山 深 衫

shoushao chànghao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě 搜 沙 唱 沙 字 時 普 願 法 界 眾 生 入 般 若

bō luó mì mén 波 羅 蜜 門

11. ^{mao} 嚩 忘 憊 馮 無 聲 惛 微 文 櫛 芟 玟

moumao chàng^{mao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
嚩 唱 嚩 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波

luó mì mén
罗 蜜 门 .

12. ^{dao} 哆 鐺 燈 冬 都 凋 儻 堤 顛 殫 顛 擔 佷

dao chàng^{dao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
哆 唱 哆 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗

mì mén
蜜 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō shao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 沙 .

^{mao} 嚩 . ^{dao} 哆 . fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
嚩 . 哆 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sì shí qī
大方广佛华严经卷第四十七

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

fó bù sī yì fǎ pǐn dì sān shí sān zhī èr
佛不思议法品第三十三之二

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒngguǎng dà fó shì wú
“佛子！诸佛世尊有十种广大佛事，无

liàng wú biān bù kě sī yì yī qiè shì jiān zhū tiān jí rén jiē bù néng
量无边，不可思议，一切世间诸天及人皆不能

zhī qù lái xiàn zài suǒ yǒu yī qiè shēng wén dú jué yì bù néng
知，去、来、现在所有一切声闻、独觉亦不能

zhī wéichú rú lái wēishén zhī lì hé děng wéi shí suǒ wèi
知，唯除如来威神之力。何等为十？所谓：

yī qiè zhū fó yú jìn xū kōng biàn fǎ jiè yī qiè shì jiè dōu
“一切诸佛于尽虚空遍法界一切世界兜

shuàituó tiān jiē xiànshòushēng xiū pú sà xíng zuò dà fó shì wú
率陀天，皆现受生，修菩萨行，作大佛事，无

liàng sè xiàng wú liàng wēi dé wú liàng guāng míng wú liàng yīn shēng
量色相，无量威德，无量光明，无量音声，

wú liàng yán cí wú liàng sān mèi wú liàng zhì huì suǒ xíng jìng jiè shè
无量言辞，无量三昧，无量智慧，所行境界摄

qǔ yī qiè rén tiān mó fàn shā mén pó luó mén ā xiū luó
取一切人、天、魔、梵、沙门、婆罗门、阿修罗

děng dà cí wú ài dà bēi jiū jìng píng děng ráo yì yī qiè zhòng shēng
等，大慈无碍，大悲究竟，平等饶益一切众生，

huò lìng shēng tiān huò lìng shēng rén huò jìng qí gēn huò tiáo qí xīn
或令生天，或令生人，或净其根，或调其心，

huò shí wèi shuō chā bié sān shèng huò shí wèi shuō yuán mǎn yī shèng pǔ
或时为说差别三乘，或时为说圆满一乘，普

jiē jì dù lìng chū shēng sǐ shì wéi dì yī guǎng dà fó shì
皆济度，令出生死，是为第一广大佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó cóng dōu shuài tiān jiàng shén mǔ tāi
“佛子！一切诸佛从兜率天降圣母胎，

yǐ jiū jìng sānmèiguānshòushēng fǎ rú huàn rú huà rú yǐng rú kōng
以究竟三昧观受生法如幻、如化、如影、如空、
rú rè shí yàn suí lè ér shòu wú liàng wú ài rù wú zhēng fǎ
如热时焰，随乐而受，无量无碍，入无诤法，
qǐ wú zhuó zhì lí yù qīngjìng chéng jiù guǎng dà miào zhuāng yán zàng
起无著智，离欲清净，成就广大妙庄严藏，
shòu zuì hòushēn zhù dà bǎozhuāng yán lóu gé ér zuò fó shì huò yǐ
受最后身，住大宝庄严楼阁而作佛事，或以
shén lì ér zuò fó shì huò yǐ zhèngniàn ér zuò fó shì huò xiàn shéntōng
神力而作佛事，或以正念而作佛事，或现神通
ér zuò fó shì huò xiàn zhì rì ér zuò fó shì huò xiàn zhū fó guǎng dà
而作佛事，或现智日而作佛事，或现诸佛广大
jìng jiè ér zuò fó shì huò xiàn zhū fó wú liàng guāng míng ér zuò fó shì
境界而作佛事，或现诸佛无量光明而作佛事，
huò rù wú shù guǎng dà sānmèi ér zuò fó shì huò xiàn cóng bǐ zhū sānmèi
或入无数广大三昧而作佛事，或现从彼诸三昧
qǐ ér zuò fó shì fó zǐ rú lái ěr shí zài mǔ tāi zhōng wèi yù lì
起而作佛事。佛子！如来尔时在母胎中，为欲利
yì yī qiè shì jiān zhǒng zhǒng shì xiàn ér zuò fó shì suǒ wèi huò xiàn chū
益一切世间种种示现而作佛事。所谓：或现初
shēng huò xiàn tóng zǐ huò xiàn zài gōng huò xiàn chū jiā huò fù shì
生，或现童子，或现在宫，或现出家，或复示
xiàn chéng děng zhèng jué huò fù shì xiàn zhuàn miào fǎ lún huò shì xiàn
现成等正觉，或复示现转妙法轮，或示现
yú rù bō niè pán rú shì jiē yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn yú yī qiè fāng
于入般涅槃，如是皆以种种方便，于一切方、
yī qiè wǎng yī qiè xuán yī qiè zhǒng yī qiè shì jiè zhōng ér zuò
一切网、一切旋、一切种、一切世界中而作
fó shì shì wéi dì èr guǎng dà fó shì
佛事。是为第二广大佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó yī qiè shàn yè jiē yǐ qīngjìng yī
“佛子！一切诸佛一切善业皆已清净，一
qiè shēng zhì jiē yǐ míng jié ér yǐ shēng fǎ yòu dǎo qún mí lìng qí kāi
切生智皆已明洁，而以生法诱导群迷，令其开
wù jù xíng zhòng shàn wèi zhòng shēng gù shì dàn wáng gōng yī
悟，具行众善。为众生故，示诞王宫，一
qiè zhū fó yú zhū sè yù gōng diàn jī yuè jiē yǐ shě lí wú suǒ tān rǎn
切诸佛于诸色欲宫殿妓乐皆已舍离，无所贪染，

chángguānzhūyǒukōngwú tǐ xìng yī qiè lè jù xī bù zhēn shí chí fó
常 观 诸 有 空 无 体 性， 一 切 乐 具 悉 不 真 实， 持 佛
jìng jiè jiū jìng yuán mǎn guānzhū nèi gōng qī qiè shì cóngshēng dà bēi
净 戒 究 竟 圆 满； 观 诸 内 宫 妻 妾、 侍 从 生 大 悲
mǐn guānzhūzhòngshēng xū wàng bù shí qǐ dà cí xīn guānzhū shì jiān
愍， 观 诸 众 生 虚 妄 不 实 起 大 慈 心， 观 诸 世 间
wú yī kě lè ér shēng dà xǐ yú yī qiè fǎ xīn dé zì zài ér qǐ dà
无 一 可 乐 而 生 大 喜， 于 一 切 法 心 得 自 在 而 起 大
shě jù fó gōng dé xiànshēng fǎ jiè shēnxiàngyuánmǎn juànshǔ
舍； 具 佛 功 德， 现 生 法 界， 身 相 圆 满， 眷 属
qīngjìng ér yú yī qiè jiē wú suǒ zhuó yǐ suí lèi yīn wèizhòngyǎnshuō
清 净， 而 于 一 切 皆 无 所 著； 以 随 类 音 为 众 演 说，
lìng yú shì fǎ shēnshēngyàn lí rú qí suǒ xíng shì suǒ dé guǒ fù yǐ
令 于 世 法 深 生 厌 离， 如 其 所 行 示 所 得 果， 复 以
fāngbiàn suí yìngjiàohuà wèi chéngshú zhě lìng qí chéngshú yǐ chéngshú
方 便 随 应 教 化； 未 成 熟 者 令 其 成 熟， 已 成 熟
zhě lìng dé jiě tuō wèizuò fó shì lìng bú tuì zhuǎn fù yǐ guǎng dà cí
者 令 得 解 脱， 为 作 佛 事 令 不 退 转； 复 以 广 大 慈
bēi zhī xīn héngwèizhòngshēngshuōzhǒngzhǒng fǎ yòuwèi shì xiànsān
悲 之 心， 恒 为 众 生 说 种 种 法， 又 为 示 现 三
zhǒng zì zài lìng qí kāi wù xīn dé qīngjìng suī chǔ nèi gōng zhòng
种 自 在， 令 其 开 悟， 心 得 清 净。 虽 处 内 宫， 众
suǒ xián dǔ ér yú yī qiè zhū shì jiè zhōng shī zuò fó shì yǐ dà zhì
所 咸 睹， 而 于 一 切 诸 世 界 中 施 作 佛 事； 以 大 智
huì yǐ dà jīng jìn shì xiànzhǒngzhǒngzhū fó shéntōng wú ài wú jìn
慧， 以 大 精 进， 示 现 种 种 诸 佛 神 通， 无 碍 无 尽。
héngzhù sānzhǒngqiǎofāngbiàn yè suǒ wèi shēn yè jiū jìng qīngjìng
恒 住 三 种 巧 方 便 业， 所 谓： 身 业 究 竟 清 净、
yǔ yè cháng suí zhì huì ér xíng yì yè shēnshēn wú yǒuzhàng ài yǐ
语 业 常 随 智 慧 而 行、 意 业 甚 深 无 有 障 碍， 以
shì fāngbiàn lì yì zhòngshēng shì wéi dì sānguǎng dà fó shì
是 方 便 利 益 众 生。 是 为 第 三 广 大 佛 事。

fó zǐ yī qiè zhū fó shì chǔzhǒngzhǒngzhuāngyángōngdiàn
“佛 子！ 一 切 诸 佛 示 处 种 种 庄 严 宫 殿，

guānchá yàn lí shě ér chū jiā yù shǐ zhòngshēngliǎo zhī shì fǎ jiē shì
观 察 厌 离， 舍 而 出 家， 欲 使 众 生 了 知 世 法 皆 是
wàngxiǎng wú cháng bài huài shēn qǐ yàn lí bù shēng rǎn zhuó
妄 想、 无 常、 败 坏， 深 起 厌 离， 不 生 染 著，

yǒngduàn shì jiān tān ài fánǎo xiū qīngjìng xíng lì yì zhòngshēng
永断世间贪爱烦恼，修清净行，利益众生。
dāngchū jiā shí shě sù wēi yí zhù wú zhēng fǎ mǎn zú běnyuàn wú
当出家时，舍俗威仪，住无诤法，满足本愿无
liàngōng dé yǐ dà zhì guāngmiè shì chī àn wéi zhū shì jiān wú shàng
量功德，以大智光灭世痴闇，为诸世间无上
fú tián chángwèizhòngshēngzàn fó gōng dé lìng yú fó suǒ zhí zhū shàn
福田，常为众生赞佛功德，令于佛所植诸善
běn yǐ zhì huì yǎnjiànzhēn shí yì fù wèizhòngshēngzànshuōchū jiā
本，以智慧眼见真实义；复为众生赞说出家，
qīngjìng wú guò yǒng dé chū lí chángwéi shì jiān zhì huì gāochuáng
清净无过，永得出离，长为世间智慧高幢。
shì wéi dì sì guǎng dà fó shì
是为第四广大佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó jù yī qiè zhì yú wú liàng fǎ xī
“佛子！一切诸佛具一切智，于无量法悉

yǐ zhī jiàn pú tí shù xià chéng zuì zhèng jué xiáng fú zhòng mó wēi
已知见，菩提树下成最正觉，降伏众魔，威
dé tè zūn qí shēnchōngmǎn yī qiè shì jiè shén lì suǒ zuò wú biān wú
德特尊。其身充满一切世界，神力所作无边无
jìn yú yī qiè zhì suǒ xíng zhī yì jiē dé zì zài xiū zhū gōng dé xī yǐ
尽，于一切智所行之义皆得自在，修诸功德悉已
yuánmǎn qí pú tí zuò jù zú zhuāngyán zhōubiàn shí fāng yī qiè shì
圆满。其菩提座具足庄严，周遍十方一切世
jiè fó chǔ qí shàngzhuànmiào fǎ lún shuō zhū pú sà suǒ yǒu xíng yuàn
界，佛处其上转妙法轮，说诸菩萨所有行愿，
kāi shì wú liàng zhū fó jìng jiè lìng zhū pú sà jiē dé wù rù xiū xíng
开示无量诸佛境界，令诸菩萨皆得悟入，修行
zhǒngzhǒng qīngjìng miào xíng fù néng shì dǎo yī qiè zhòngshēng lìng zhòng
种种清净妙行。复能示导一切众生令种
shàngēn shēng yú rú lái píngděng dì zhōng zhù zhū pú sà wú biān miào
善根，生于如来平等地中，住诸菩萨无边妙
xíng chéng jiù yī qiè gōng dé shèng fǎ yī qiè shì jiè yī qiè zhòng
行，成就一切功德胜法，一切世界、一切众
shēng yī qiè fó chà yī qiè zhū fǎ yī qiè pú sà yī qiè jiàohuà
生、一切佛刹、一切诸法、一切菩萨、一切教化、
yī qiè sān shì yī qiè tiáo fú yī qiè shén biàn yī qiè zhòngshēng xīn
一切三世、一切调伏、一切神变、一切众生心

zhī yào yù xī shànliǎo zhī ér zuò fó shì shì wéi dì wǔ guǎng dà fó shì
之乐欲，悉善了知而作佛事。是为第五广大佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó zhuàn bú tuì fǎ lún lìng zhū pú sà
“佛子！一切诸佛转不退法轮，令诸菩萨
bú tuì zhuǎn gù zhuàn wú liàng fǎ lún lìng yī qiè shì jiān xiǎn liǎo zhī gù
不退转故；转无量法轮，令一切世间咸了知故；
zhuàn kāi wù yī qiè fǎ lún néng dà wú wèi shī zǐ hǒu gù zhuàn yī qiè
转开悟一切法轮，能大无畏师子吼故；转一切
fǎ zhì zàng fǎ lún kāi fǎ zàng mén chú àn zhàng gù zhuàn wú ài
法智藏法轮，开法藏门，除闇障故；转无碍
fǎ lún děng xū kōng gù zhuàn wú zhuó fǎ lún guān yī qiè fǎ fēi
法轮，等虚空故；转无著法轮，观一切法非
yǒu wú gù zhuàn zhào shì fǎ lún lìng yī qiè zhòng shēng jìng fǎ yǎn gù
有无故；转照世法轮，令一切众生净法眼故；
zhuàn kāi shì yī qiè zhì fǎ lún xī biàn yī qiè sān shì fǎ gù zhuàn yī
转开示一切智法轮，悉遍一切三世法故；转一
qiè fó tóng yī fǎ lún yī qiè fó fǎ bù xiāng wéi gù yī qiè zhū fó yǐ
切佛同一法轮，一切佛法不相违故。一切诸佛以
rú shì děng wú liàng wú shù bǎi qiān yì nà yóu tā fǎ lún suí zhū zhòng
如是等无量无数百千亿那由他法轮，随诸众
shēng xīn xíng chā bié ér zuò fó shì bù kě sī yì shì wéi dì liù guǎng
生心行差别而作佛事不可思议。是为第六广
dà fó shì
大佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó rù yú yī qiè wáng dū chéng yì
“佛子！一切诸佛入于一切王都城邑，
wèi zhū zhòng shēng ér zuò fó shì suǒ wèi rén wáng dū yì tiān wáng
为诸众生而作佛事，所谓；人王都邑、天王
dū yì lóng wáng yè chā wáng qián tà pó wáng ā xiū luó wáng
都邑，龙王、夜叉王、乾闥婆王、阿修罗王、
jiā lóu luó wáng jǐn nà luó wáng mó hóu luó qié wáng luó chà wáng
迦楼罗王、紧那罗王、摩睺罗伽王、罗刹王、
pí shè shé wáng rú shì děng wáng yī qiè dū yì rù chéng mén shí
毗舍阁王，如是等王一切都邑。入城门时，
dà dì zhèn dòng guāng míng pǔ zhào máng zhě dé yǎn lóng zhě dé ěr
大地震动，光明普照，盲者得眼，聋者得耳，

kuángzhě dé xīn luǒ zhě dé yī zhūyōu kǔ zhě xī dé ān lè yī qiè
狂者得心，裸者得衣，诸忧苦者悉得安乐；一切
yuè qì bù gǔ zì míng zhūzhuāngyán jù ruòzhuó bù zhuóxiánchūmiào
乐器不鼓自鸣，诸庄严具若著、不著咸出妙
yīn zhòngshēngwénzhě wú bú xīn yào yī qiè zhū fó sè shēnqīngjìng
音，众生闻者无不欣乐。一切诸佛色身清净，
xiànghǎo jù zú jiànzhě wú yàn néngwèizhòngshēngzuò yú fó shì
相好具足，见者无厌，能为众生作于佛事。
suǒwèi ruò gù shì ruòguānchá ruòdòngzhuǎn ruò qū shēn ruò
所谓：若顾视，若观察，若动转，若屈伸，若
xíng ruò zhù ruò zuò ruò wò ruò mò ruò yǔ ruò xiànshéntōng
行，若住，若坐，若卧，若默，若语，若现神通，
ruò wèishuō fǎ ruò yǒujiào chì rú shì yī qiè jiē wèizhòngshēng ér zuò
若为说法，若有教敕，如是一切皆为众生而作
fó shì yī qiè zhū fó pǔ yú yī qiè wú shù shì jiè zhǒngzhǒngzhòng
佛事。一切诸佛普于一切无数世界种种众
shēng xīn yào hǎi zhōng quàn lìng niàn fó cháng qín guānchá zhòng zhū
生心乐海中，劝令念佛，常勤观察，种诸
shàngēn xiū pú sà xíng tàn fó sè xiàngwēimiào dì yī yī qiè zhòng
善根，修菩萨行；叹佛色相微妙第一，一切众
shēngnán kě zhí yù ruò yǒu dé jiàn ér xīng xìn xīn zé shēng yī qiè wú
生难可值遇，若有得见而兴信心，则生一切无
liàngshàn fǎ jí fó gōng dé pǔ jiē qīngjìng rú shì chēngzàn fó gōng
量善法，集佛功德普皆清净。如是称赞佛功
dé yǐ fēnshēn pǔ wǎng shí fāng shì jiè lìng zhūzhòngshēng xī dé
德已，分身普往十方世界，令诸众生，悉得
zhānfèng sī wéiguānchá chéng shì gòngyǎng zhòngzhūshàngēn
瞻奉，思惟观察，承事供养，种诸善根，
dé fó huān xǐ zēngzhǎng fó zhǒng xī dāngchéng fó yǐ rú shì
得佛欢喜，增长佛种，悉当成佛。以如是
xíng ér zuò fó shì huòwèizhòngshēng shì xiàn sè shēn huòchūmiào yīn
行而作佛事，或为众生示现色身，或出妙音，
huòdàn wēixiào lìng qí xìn yào tóudǐng lǐ jìng qū gōng hé zhǎng
或但微笑，令其信乐，头顶礼敬，曲躬合掌，
chēngyángzàn tàn wèn xùn qǐ jū ér zuò fó shì yī qiè zhū fó yǐ rú
称扬赞叹，问讯起居而作佛事。一切诸佛以如
shì děng wú liàng wú shù bù kě yánshuō bù kě sī yì zhǒngzhǒng fó shì
是等无量无数不可言说不可思议种种佛事，

yú yī qiè shì jiè zhōng suí zhūzhòngshēng xīn zhī suǒ yào yǐ běnyuàn
于一切世界中，随诸众生心之所乐，以本愿
lì dà cí bēi lì yī qiè zhì lì fāngbiànjiàohuà xī lìngtiáo fú
力大慈悲力一切智力，方便教化，悉令调伏。

shì wéi dì qī guǎng dà fó shì
是为第七广大佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó huòzhù ā lán rě chù ér zuò fó shì
“佛子！一切诸佛或住阿兰若处而作佛事；

huòzhù jì jìngchù ér zuò fó shì huòzhùkòngxiánchù ér zuò fó shì huò
或住寂静处而作佛事；或住空闲处而作佛事；或

zhù fó zhùchù ér zuò fó shì huòzhùsānmèi ér zuò fó shì huò dú chǔ
住佛住处而作佛事；或住三昧而作佛事；或独处

yuán lín ér zuò fó shì huò yǐn shēn bú xiàn ér zuò fó shì huòzhùshèn
园林而作佛事；或隐身不现而作佛事；或住甚

shēn zhì ér zuò fó shì huòzhùzhū fó wú bǐ jìng jiè ér zuò fó shì huò
深智而作佛事；或住诸佛无比境界而作佛事；或

zhù bù kě jiànzhǒngzhǒngshēnxíng suí zhūzhòngshēng xīn yào yù jiě
住不可见种种身行，随诸众生心乐欲解，

fāngbiànjiàohuà wú yǒu xiū xī ér zuò fó shì huò yǐ tiānshēn qiú
方便教化无有休息，而作佛事；或以天身，求

yī qiè zhì ér zuò fó shì huò yǐ lóngshēn yè chāshēn qián tà pó
一切智而作佛事；或以龙身、夜叉身、乾闥婆

shēn ā xiū luó shēn jiā lóu luó shēn jǐn nà luó shēn mó hóu luó
身、阿修罗身、迦楼罗身、紧那罗身、摩睺罗

qié rén fēi rénděngshēn qiú yī qiè zhì ér zuò fó shì huò yǐ shēng
伽、人、非人等身，求一切智而作佛事；或以声

wénshēn dú juéshēn pú sà shēn qiú yī qiè zhì ér zuò fó shì
闻身、独觉身、菩萨身，求一切智而作佛事；

huò shí shuō fǎ huò shí jì mò ér zuò fó shì huòshuō yī fó huò
或时说法，或时寂默，而作佛事；或说一佛，或

shuō duō fó ér zuò fó shì huòshuōzhū pú sà yī qiè xíng yī qiè yuàn
说多佛，而作佛事；或说诸菩萨一切行，一切愿，

wéi yī xíngyuàn ér zuò fó shì huòshuōzhū pú sà yī xíng yī yuàn
为一行愿而作佛事；或说诸菩萨一行、一愿，

wéi wú liàng xíngyuàn ér zuò fó shì huòshuō fó jìng jiè jí shì jiān jìng jiè
为无量行愿而作佛事；或说佛境界即世间境界

ér zuò fó shì huòshuō shì jiān jìng jiè jí fó jìng jiè ér zuò fó shì huò
而作佛事；或说世间境界即佛境界而作佛事；或

shuō fó jìng jiè jí fēi jìng jiè ér zuò fó shì huòzhù yī rì huòzhù yī
说佛境界即非境界而作佛事；或住一日，或住一
yè huòzhù bàn yuè huòzhù yī yuè huòzhù yī nián nǎi zhì zhù bù
夜，或住半月，或住一月，或住一年，乃至住不
kě shuō jié wèi zhū zhòng shēng ér zuò fó shì shì wéi dì bā guǎng dà
可说劫，为诸众生而作佛事。是为第八广大
fó shì
佛事。

fó zǐ yī qiè zhū fó shì shēng qīng jìng shàn gēn zhī zàng
“佛子！一切诸佛是生清净善根之藏，

lìng zhū zhòng shēng yú fó fǎ zhōng shēng jìng xìn jiě zhū gēn tiáo fú yǒng
令诸众生于佛法中生净信解，诸根调伏，永
lí shì jiān lìng zhū pú sà yú pú tí dào jù zhì huì míng bù yóu tā
离世间；令诸菩萨于菩提道，具智慧明，不由他
wù huò xiàn niè pán ér zuò fó shì huò xiàn shì jiān jiē xī wú cháng ér
悟。或现涅槃而作佛事；或现世间皆悉无常而
zuò fó shì huò shuō fó shēn ér zuò fó shì huò shuō suǒ zuò jiē xī yǐ
作佛事；或说佛身而作佛事；或说所作皆悉已
bàn ér zuò fó shì huò shuō gōng dé yuán mǎn wú quē ér zuò fó shì huò
办而作佛事；或说功德圆满无缺而作佛事；或
shuō yǒng duàn zhū yǒu gēn běn ér zuò fó shì huò lìng zhòng shēng yàn lí
说永断诸有根本而作佛事；或令众生，厌离
shì jiān suí shùn fó xīn ér zuò fó shì huò shuō shòu mìng zhōng guī yú
世间，随顺佛心，而作佛事；或说寿命终归于
jìn ér zuò fó shì huò shuō shì jiān wú yī kě lè ér zuò fó shì huò wèi
尽而作佛事；或说世间无一可乐而作佛事；或为
xuān shuō jìn wèi lái jì gòng yǎng zhū fó ér zuò fó shì huò shuō zhū fó
宣说尽未来际供养诸佛而作佛事；或说诸佛
zhuǎn jìng fǎ lún lìng qí dé wén shēng dà huān xǐ ér zuò fó shì
转净法轮，令其得闻生大欢喜，而作佛事；
huò wèi xuān shuō zhū fó jìng jiè lìng qí fā xīn ér xiū zhū xíng ér zuò fó
或为宣说诸佛境界，令其发心而修诸行，而作佛
shì huò wèi xuān shuō niàn fó sān mèi lìng qí fā xīn cháng yào jiàn fó
事；或为宣说念佛三昧，令其发心常乐见佛，
ér zuò fó shì huò wèi xuān shuō zhū gēn qīng jìng qín qiú fó dào xīn
而作佛事；或为宣说诸根清净，勤求佛道，心
wú xiè tuì ér zuò fó shì huò yì yī qiè zhū fó guó tǔ guān zhū jìng
无懈怠，而作佛事；或诣一切诸佛国土，观诸境

jiè zhǒngzhǒng yīn yuán ér zuò fó shì huòshè yī qiè zhūzhòngshēngshēn
界种 种 因 缘 而 作 佛 事； 或 摄 一 切 诸 众 生 身
jiē wéi fó shēn lìng zhū xiè dài fàng yì zhòngshēng xī zhù rú lái qīng jìng
皆 为 佛 身， 令 诸 懈 怠 放 逸 众 生 悉 住 如 来 清 净
jìn jiè ér zuò fó shì shì wéi dì jiǔ guǎng dà fó shì
禁 戒， 而 作 佛 事。 是 为 第 九 广 大 佛 事。

fó zǐ yī qiè zhū fó rù niè pán shí wú liàngzhòngshēng
“佛 子！ 一 切 诸 佛 入 涅 槃 时， 无 量 众 生

bēi háo tì qì shēng dà yōu nǎo dì xiāngzhān gù ér zuò shì yán
悲 号 涕 泣， 生 大 忧 恼， 递 相 瞻 顾 而 作 是 言：

rú lái shì zūn yǒu dà cí bēi āi mǐn rǎo yì yī qiè shì jiān yǔ zhū
‘如 来 世 尊 有 大 慈 悲， 哀 愍 饶 益 一 切 世 间， 与 诸

zhòngshēng wéi jiù wéi guī rú lái chū xiàn nán kě zhí yù wú shàng fú
众 生 为 救 为 归。 如 来 出 现 难 可 值 遇， 无 上 福

tián yú jīn yǒng miè jí yǐ rú shì lìng zhūzhòngshēng bēi háo liàn mù
田 于 今 永 灭。’ 即 以 如 是， 令 诸 众 生 悲 号 恋 慕，

ér zuò fó shì fù wèi huà dù yī qiè tiān rén lóngshén yè chā qián
而 作 佛 事。 复 为 化 度 一 切 天 人、 龙 神、 夜 叉、 乾

tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén
阇 婆、 阿 修 罗、 迦 楼 罗、 紧 那 罗、 摩 睺 罗 伽、 人、

fēi rén děng gù suí qí yào yù zì suì qí shēn yǐ wéi shè lì wú liàng
非 人 等 故， 随 其 乐 欲， 自 碎 其 身 以 为 舍 利， 无 量

wú shù bù kě sī yì lìng zhūzhòngshēng qǐ jìng xìn xīn gōng jìng zūn
无 数 不 可 思 议， 令 诸 众 生 起 净 信 心， 恭 敬 尊

zhòng huān xǐ gòng yǎng xiū zhū gōng dé jù zú yuán mǎn fù qǐ
重， 欢 喜 供 养， 修 诸 功 德， 具 足 圆 满。 复 起

yú tā zhǒngzhǒng yán shì yú zhū tiān gōng lóng gōng yè chā gōng
于 塔， 种 种 严 饰， 于 诸 天 宫、 龙 宫、 夜 叉 宫，

qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié
乾 阇 婆、 阿 修 罗、 迦 楼 罗、 紧 那 罗、 摩 睺 罗 伽、

rén fēi rén děng zhū gōng diàn zhōng yǐ wéi gòng yǎng yá chǐ zhǎo
人、 非 人 等 诸 宫 殿 中， 以 为 供 养。 牙 齿、 爪

fà xián yǐ qǐ tā lìng qí jiàn zhě jiē xī niàn fó niàn fǎ niàn sēng
发 咸 以 起 塔， 令 其 见 者 皆 悉 念 佛、 念 法、 念 僧，

xìn yào bù huí chéng jìng zūn zhòng zài zài chù chù bù shī gòng yǎng
信 乐 不 回， 诚 敬 尊 重， 在 在 处 处 布 施 供 养、

xiū zhū gōng dé yǐ shì fú gù huò shēng tiān shàng huò chǔ rén jiān
修 诸 功 德； 以 是 福 故， 或 生 天 上， 或 处 人 间，

zhǒng zú zūnróng cái chǎn bèi zú suǒ yǒu juàn shǔ xī jiē qīng jìng bú
种族尊荣，财产备足，所有眷属悉皆清净，不
rù è qù cháng shēng shàn dào héng dé jiàn fó jù zhòng bái fǎ
入恶趣，常生善道，恒得见佛，具众白法，
yú sān yǒu zhōng sù dé chū lí gè suí suǒ yuàn huò zì shèng guǒ yú rú
于三有中速得出离，各随所愿获自乘果，于如
lái suǒ zhī ēn bào ēn yǒng yǔ shì jiān zuò suǒ guī yī fó zǐ zhū fó
来所知恩报恩，永与世间作所归依。佛子！诸佛
shì zūn suī bō niè pán réng yǔ zhòng shēng zuò bù sī yì qīng jìng fú tián
世尊虽般涅槃，仍与众生作不思議清净福田、
wú jìn gōng dé zuì shàng fú tián lìng zhū zhòng shēng shàn gēn jù zú fú
无尽功德最上福田，令诸众生善根具足、福
dé yuán mǎn shì wéi dì shí guǎng dà fó shì
德圆满。是为第十广大佛事。

fó zǐ cǐ zhū fó shì wú liàng guǎng dà bù kě sī yì
“佛子！此诸佛事无量广大、不可思议，
yī qiè shì jiān zhū tiān jí rén jí qù lái jīn shēng wén dú jué jiē bù néng
一切世间诸天及人及去来今声闻、独觉皆不能
zhī wéi chū rú lái wēi shén suǒ jiā
知，唯除如来威神所加。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng wú è xíng zì zài fǎ
“佛子！诸佛世尊有十种无二行自在法。
hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó xī néng shàn shuō shòu jì yán
何等为十？所谓：一切诸佛悉能善说，授记言
cí jué dìng wú èr yī qiè zhū fó xī néng suí shùn zhòng shēng xīn niàn
辞，决定无二；一切诸佛悉能随顺众生心念，
lìng qí yì mǎn jué dìng wú èr yī qiè zhū fó xī néng xiàn jué yī qiè
令其意满，决定无二；一切诸佛悉能现觉一切
zhū fǎ yǎn shuō qí yì jué dìng wú èr yī qiè zhū fó xī néng jù
诸法，演说其义，决定无二；一切诸佛悉能具
zú qù lái jīn shì zhū fó zhì huì jué dìng wú èr yī qiè zhū fó
足去、来、今世诸佛智慧，决定无二；一切诸佛
xī zhī sān shì yī qiè chà nà jí yī chà nà jué dìng wú èr yī qiè zhū
悉知三世一切刹那即一刹那，决定无二；一切诸
fó xī zhī sān shì yī qiè fó chà rù yī fó chà jué dìng wú èr yī qiè
佛悉知三世一切佛刹入一佛刹，决定无二；一切
zhū fó xī zhī sān shì yī qiè fó yǔ jí yī fó yǔ jué dìng wú èr yī
诸佛悉知三世一切佛语即一佛语，决定无二；一

qiè zhū fó xī zhī sān shì yī qiè zhū fó yǔ qí suǒ huà yī qiè zhòng
切诸佛悉知三世一切诸佛，与其所化一切众

shēng tǐ xìng píng děng jué dìng wú èr yī qiè zhū fó xī zhī shì fǎ
生，体性平等，决定无二；一切诸佛悉知世法

jǐ zhū fó fǎ xìng wú chā bié jué dìng wú èr yī qiè zhū fó xī zhī sān
及诸佛法性无差别，决定无二；一切诸佛悉知三

shì yī qiè zhū fó suǒ yǒu shàn gēn tóng yī shàn gēn jué dìng wú èr shì
世一切诸佛所有善根同一善根，决定无二。是

wéi shí
为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng zhù zhù yī qiè fǎ hé
“佛子！诸佛世尊有十种住，住一切法。何

děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó zhù jué wù yī qiè fǎ jiè yī qiè
等为十？所谓：一切诸佛住觉悟一切法界；一切

zhū fó zhù dà bēi yǔ yī qiè zhū fó zhù běn dà yuàn yī qiè zhū fó zhù
诸佛住大悲语；一切诸佛住本大愿；一切诸佛住

bù shě tiáo fú zhòng shēng yī qiè zhū fó zhù wú zì xìng fǎ yī qiè zhū
不舍调伏众生；一切诸佛住无自性法；一切诸

fó zhù píng děng lì yì yī qiè zhū fó zhù wú wàng shī fǎ yī qiè zhū
佛住平等利益；一切诸佛住无忘失法；一切诸

fó zhù wú zhàng ài xīn yī qiè zhū fó zhù héng zhèng dìng xīn yī qiè zhū
佛住无障碍心；一切诸佛住恒正定心；一切诸

fó zhù děng rù yī qiè fǎ bù wéi shí jì xiàng shì wéi shí
佛住等入一切法，不违实际相。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng zhī yī qiè fǎ jìn wú yǒu
“佛子！诸佛世尊有十种知一切法尽无有

yú hé děng wéi shí suǒ wèi zhī guò qù yī qiè fǎ jìn wú yǒu yú
余。何等为十？所谓：知过去一切法尽无有余；

zhī wèi lái yī qiè fǎ jìn wú yǒu yú zhī xiàn zài yī qiè fǎ jìn wú yǒu yú
知未来一切法尽无有余；知现在一切法尽无有余；

zhī yī qiè yán yǔ fǎ jìn wú yǒu yú zhī yī qiè shì jiān dào jìn wú yǒu yú
知一切言语法尽无有余；知一切世间道尽无有余；

zhī yī qiè zhòng shēng xīn jìn wú yǒu yú zhī yī qiè pú sà shàn gēn shàng
知一切众生心尽无有余；知一切菩萨善根上、

zhōng xià zhǒng zhǒng fēn wèi jìn wú yǒu yú zhī yī qiè fó yuán mǎn zhì
中、下种种分位尽无有余；知一切佛圆满智

jí zhū shàn gēn bù zēng bù jiǎn jìn wú yǒu yú zhī yī qiè fǎ jiē cóng
及诸善根不增不减尽无有余；知一切法皆从

yuán qǐ jìn wú yǒu yú zhī yī qiè shì jiè zhǒng jìn wú yǒu yú zhī yī
缘起尽无有余；知一切世界种尽无有余；知一
qiè fǎ jiè zhōng rú yīn tuó luó wǎng zhū chā bié shì jìn wú yǒu yú shì wéi
切法界中如因陀罗网诸差别事尽无有余。是为
shí
十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng lì hé děng wéi shí
“佛子！诸佛世尊有十种力。何等为十？

suǒ wèi guǎng dà lì zuì shàng lì wú liàng lì dà wēi dé lì
所谓：广大力、最上力、无量力、大威德力、
nán huò lì bú tuì lì jiān gù lì bù kě huài lì yī qiè shì jiān
难获力、不退力、坚固力、不可坏力、一切世间
bù sī yì lì yī qiè zhòng shēng wú néng dòng lì shì wéi shí
不思議力、一切众生无能动力。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng dà nà luó yán chuáng
“佛子！诸佛世尊有十种大那罗延幢

yǒng jiàn fǎ hé zhě wéi shí suǒ wèi
勇健法。何者为十？所谓：

yī qiè zhū fó shēn bù kě huài mìng bù kě duàn shì jiān
“一切诸佛，身不可坏，命不可断，世间

dú yào suǒ bù néng zhòng yī qiè shì jiè shuǐ huǒ fēng zāi jiē yú fó
毒药所不能中，一切世界水、火、风灾皆于佛

shēn bù néng wéi hài yī qiè zhū mó tiān lóng yè chā qián tà
身不能为害。一切诸魔、天、龙、夜叉、乾闥

pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén
婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、

fēi rén pí shè shé luó chà děng jìn qí shì lì yù dà jīn gāng
非人、毗舍阇、罗刹等，尽其势力，雨大金剛

rú xū mí shān jí tiě wéi shān biàn yú sān qiān dà qiān shì jiè yī shí
如须弥山及铁围山，遍于三千大千世界，一时

jù xià bù néng lìng fó xīn yǒu jīng bù nǎi zhì yī máo yì bù yáo dòng
俱下，不能令佛心有惊怖，乃至一毛亦不摇动，

xíng zhù zuò wò chū wú biàn yì fó suǒ zhù chù sì fāng yuǎn jìn
行、住、坐、卧初无变易。佛所住处四方远近，

bú lìng qí xià zé bù néng yù jiǎ shǐ bù zhì ér cóng yù zhī zhōng bú
不令其下则不能雨；假使不制而从雨之，终不

wéi sǔn ruò yǒu zhòng shēng wéi fó suǒ chí jí fó suǒ shǐ shàng bù kě
为损。若有众生为佛所持及佛所使，尚不可

hài kuàng rú lái shēn shì wéizhū fó dì yī dà nà luó yán chuáng
害，况如来身！是为诸佛第一大那罗延幢

yǒngjiàn fǎ fó zǐ yī qiè zhū fó yī yī qiè fǎ jiè zhū shì jiè zhōng
勇健法。佛子！一切诸佛以一切法界诸世界中

xū mí shānwáng jí tiě wéishān dà tiě wéishān dà hǎi shān lín
须弥山王，及铁围山、大铁围山、大海、山林、

gōngdiàn wū zhái zhì yī máokǒng jìn wèi lái jié ér zhū zhòngshēng
宫殿、屋宅，置一毛孔，尽未来劫，而诸众生

bù jué bù zhī wéichú rú lái shén lì suǒ bèi fó zǐ ěr shí zhū
不觉不知，唯除如来神力所被。佛子！尔时，诸

fó yú yī máokǒng chí yú ěr suǒ yī qiè shì jiè jìn wèi lái jié huò xíng
佛于一毛孔持于尔所一切世界，尽未来劫，或行、

huò zhù huò zuò huò wò bù shēng yī niàn láo juàn zhī xīn fó zǐ
或住、或坐、或卧，不生一念劳倦之心。佛子！

pì rú xū kōng pǔ chí yī qiè biàn fǎ jiè zhōng suǒ yǒu shì jiè ér wú láo
譬如虚空普持一切遍法界中所有世界而无劳

juàn yī qiè zhū fó yú yī máokǒng chí zhū shì jiè yì fù rú shì shì
倦，一切诸佛于一毛孔持诸世界亦复如是。是

wéizhū fó dì èr dà nà luó yán chuáng yǒngjiàn fǎ
为诸佛第二大那罗延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó néng yú yī niàn qǐ bù kě shuō bù
“佛子！一切诸佛能于一念起不可说不

kě shuō shì jiè wēichénshù bù yī yī bù guò bù kě shuō bù kě shuō fó
可说世界微尘数步，一一步过不可说不可说佛

chà wēichénshù guó tǔ rú shì ér xíng jīng yī qiè shì jiè wēichénshù
刹微尘数国土，如是而行，经一切世界微尘数

jié fó zǐ jiǎ shǐ yǒu yī dà jīn gāngshān yǔ shàng suǒ jīng yī qiè
劫。佛子！假使有一大金刚山，与上所经一切

fó chà qí liàng zhèng děng rú shì liàng děng dà jīn gāngshān yǒu bù kě
佛刹其量正等。如是量等大金刚山，有不可

shuō bù kě shuō fó chà wēichénshù zhū fó néng yǐ rú shì zhū shān zhì
说不可说佛刹微尘数，诸佛能以如是诸山置

yī máokǒng fó shēn máokǒng yǔ fǎ jiè zhōng yī qiè zhòngshēng máo
一毛孔。佛身毛孔与法界中一切众生毛

kǒngshùděng yī yī máokǒng xī zhì ěr xǔ dà jīn gāngshān chí ěr
孔数等，一一毛孔悉置尔许大金刚山，持尔

xǔ shānyóuxíng shí fāng rù jìn xū kōng yī qiè shì jiè cóng yú qián jì
许山游行十方，入尽虚空一切世界，从于前际

jìn wèi lái jì yī qiè zhū jié wú yǒu xiū xī fó shēn wú sǔn yì bù láo
尽未来际，一切诸劫无有休息，佛身无损亦不劳

juàn xīn cháng zài dìng wú yǒu sǎn luàn shì wéi zhū fó dì sān dà nà luó
倦，心常在定无有散乱。是为诸佛第三大那罗

yán chuáng yǒng jiàn fǎ
延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó yī zuò shí yǐ jié jiā fū zuò jīng
“佛子！一切诸佛一坐食已，结跏趺坐，经

qián hòu jì bù kě shuō jié rù fó suǒ shòu bù sī yì lè qí shēn ān
前后际不可说劫，入佛所受不思議乐，其身安

zhù jì rán bú dòng yì bú fèi shě huà zhòng shēng shì fó zǐ jiǎ
住，寂然不动，亦不废舍化众生事。佛子！假

shǐ yǒu rén yú biàn xū kōng yī yī shì jiè xī yǐ máo duān cì dì duó liáng
使有人于遍虚空一一世界悉以一毛端次第度量，

zhū fó néng yú yī máo duān chù jié jiā fū zuò jìn wèi lái jié rú yī
诸佛能于一毛端处结跏趺坐，尽未来劫；如一

máo duān chù yī qiè máo duān chù xī yì rú shì fó zǐ jiǎ shǐ shí
毛端处，一切毛端处悉亦如是。佛子！假使十

fāng yī qiè shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng yī yī zhòng shēng qí shēn dà xiǎo
方一切世界所有众生，一一众生其身大小

xī yǔ bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè liàngděng qīngzhòng yì ěr
悉与不可说佛刹微尘数世界量等，轻重亦尔，

zhū fó néng yǐ ěr suǒ zhòng shēng zhì yī zhǐ duān jìn yú hòu jì suǒ yǒu
诸佛能以尔所众生置一指端，尽于后际所有

zhū jié yī qiè zhǐ duān jiē yì rú shì jìn chí ěr xǔ yī qiè zhòng shēng
诸劫；一切指端皆亦如是，尽持尔许一切众生

rù biàn xū kōng yī yī shì jiè jìn yú fǎ jiè xī shǐ wú yú ér fó
入遍虚空一一世界，尽于法界悉使无余，而佛

shēn xīn céng wú láo juàn shì wéi zhū fó dì sì dà nà luó yán chuáng yǒng
身心曾无劳倦。是为诸佛第四大那罗延幢勇

jiàn fǎ
健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó néng yú yī shēn huà xiàn bù kě shuō
“佛子！一切诸佛能于一身化现不可说

bù kě shuō fó chà wēi chén shù tóu yī yī tóu huà xiàn bù kě shuō bù kě
不可说佛刹微尘数头，一一头化现不可说不可

shuō fó chà wēi chén shù shé yī yī shé huà chū bù kě shuō bù kě shuō
说佛刹微尘数舌，一一舌化出不可说不可说

fó chàwēichénshù chā bié yīn shēng fǎ jiè zhòngshēng mǐ bù jiē
佛刹微尘数差别音声——法界众生靡不皆
wén yī yī yīn shēng yǎn bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēichénshù xiū
闻，一一音声演不可说不可说佛刹微尘数修
duō luó zàng yī yī xiū duō luó zàng yǎn bù kě shuō bù kě shuō fó chà
多罗藏，一一修多罗藏演不可说不可说佛刹
wēichénshù fǎ yī yī fǎ yǒu bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēichén
微尘数法，一一法有不可说不可说佛刹微尘
shù wén zì jù yì rú shì yǎnshuō jìn bù kě shuō bù kě shuō fó chà
数文字句义；如是演说，尽不可说不可说佛刹
wēichénshù jié jìn shì jié yǐ fù gèng yǎnshuō jìn bù kě shuō bù
微尘数劫；尽是劫已，复更演说，尽不可说不
kě shuō fó chàwēichénshù jié rú shì cì dì nǎi zhì jìn yú yī qiè
可说佛刹微尘数劫；如是次第，乃至尽于一切
shì jiè wēichénshù jìn yī qiè zhòngshēng xīn niànshù wèi lái jì jié yóu
世界微尘数，尽一切众生心念数。未来际劫犹
kě qióng jìn rú lái huàshēnsuǒ zhuàn fǎ lún wú yǒu qióng jìn suǒ wèi
可穷尽，如来化身所转法轮无有穷尽。所谓：
zhì huì yǎnshuō fǎ lún duàn zhū yí huò fǎ lún zhào yī qiè fǎ fǎ lún
智慧演说法轮，断诸疑惑法轮，照一切法法轮，
kāi wú ài zàng fǎ lún lìng wú liàng zhòngshēng huān xǐ tiáo fú fǎ lún
开无碍藏法轮，令无量众生欢喜调伏法轮、
kāi shì yī qiè zhū pú sà xíng fǎ lún gāo shēng yuán mǎn dà zhì huì rì fǎ
开示一切诸菩萨行法轮，高升圆满大智慧日法
lún pǔ rán zhào shì zhì huì míng dēng fǎ lún biàn cái wú wèi zhǒng zhǒng
轮、普然照世智慧明灯法轮、辩才无畏种种
zhuāng yán fǎ lún rú yī fó shēn yǐ shéntōng lì zhuàn rú shì děng chā
庄严法轮。如一佛身以神通力转如是等差
bié fǎ lún yī qiè shì fǎ wú néng wéi yù rú shì jìn xū kōng jiè
别法轮，一切世法无能为喻⁹。如是，尽虚空界
yī yī máo duān fèn liàng zhī chù yǒu bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēi
一一毛端分量之处，有不可说不可说佛刹微
chénshù shì jiè yī yī shì jiè zhōng niàn niàn xiàn bù kě shuō bù kě shuō
尘数世界，一一世界中念念现不可说不可说
fó chàwēichénshù huà shēn yī yī huà shēn jiē yì rú shì suǒ shuō yīn
佛刹微尘数化身，一一化身皆亦如是，所说音

⁹ 大正藏：谕

shēngwén zì jù yì yī yī chōngmǎn yī qiè fǎ jiè qí zhōngzhòng
声文字句义，一一充满一切法界，其中众
shēng jiē dé jiě liǎo ér fó yán yīn wú biàn wú duàn wú yǒuqióng jìn
生皆得解了，而佛言音无变、无断、无有穷尽。
shì wéizhū fó dì wǔ dà nà luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
是为诸佛第五大那罗延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó jiē yǐ dé xiàng zhuāng yán xiōng yì
“佛子！一切诸佛皆以德相庄严胸臆，
yóu ruò jīn gāng bù kě sǔn huài pú tí shù xià jié jiā fū zuò mó wáng
犹若金刚不可损坏，菩提树下结跏趺坐。魔王
jūn zhòng qí shù wú biān zhǒng zhǒng yì xíng shèn kě bù wèi zhòng shēng
军众其数无边，种种异形甚可怖畏，众生
jiàn zhě mǐ bù jīng shè xī fā kuáng luàn huò shí zhì sǐ rú shì mó zhòng
见者靡不惊惧，悉发狂乱或时致死。如是魔众
biàn mǎn xū kōng rú lái jiàn zhī xīn wú kǒng bù róng sè bú biàn
遍满虚空，如来见之，心无恐怖，容色不变，
yī máo bú shù bú dòng bú luàn wú suǒ fēn bié lí zhū xǐ nù
一毛不竖，不动不乱，无所分别，离诸喜怒，
jì rán qīng jìng zhù fó suǒ zhù jù cí bēi lì zhū gēn tiáo fú xīn
寂然清净，住佛所住，具慈悲力，诸根调伏，心
wú suǒ wèi fēi zhū mó zhòng suǒ néng qīng dòng ér néng cuī fú yī qiè
无所畏，非诸魔众所能倾动而能摧伏；一切
mó jūn jiē shǐ huí xīn qǐ shǒu guī yī rán hòu fù yǐ sān lún jiào huà
魔军皆使回心，稽首归依，然后复以三轮教化，
lìng qí xī fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yì yǒng bú tuì zhuǎn
令其悉发阿耨多罗三藐三菩提意永不退转。
shì wéizhū fó dì liù dà nà luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
是为诸佛第六大那罗延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó yǒu wú ài yīn qí yīn pǔ biàn shí
“佛子！一切诸佛有无碍音，其音普遍十
fāng shì jiè zhòng shēng wén zhě zì rán tiáo fú bǐ zhū rú lái suǒ chū yīn
方世界，众生闻者自然调伏。彼诸如来所出音
shēng xū mí lú děng yī qiè zhū shān bù néng wéi zhàng tiāngōng lóng
声，须弥卢等一切诸山不能为障，天宫、龙
gōng yè chāgōng qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà
宫、夜叉宫，乾闥婆、阿修罗、迦楼罗、紧那
luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng yī qiè zhū gōng suǒ bù néng zhàng
罗、摩睺罗伽人、非人等一切诸宫所不能障，

yī qiè shì jiè gāo dà yīn shēng yì bù néngzhàng suí suǒ yìng huà yī qiè
一切世界高大音声亦不能障。随所应化，一切
zhòngshēng mǐ bù jiē wén wén zì jù yì xī dé jiě liǎo shì wéi zhū fó
众生靡不皆闻，文字句义悉得解了。是为诸佛
dì qī dà nà luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
第七大那罗延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó xīn wú zhàng ài yú bǎi qiān yì nà
“佛子！一切诸佛心无障碍，于百千亿那
yóu tā bù kě shuō bù kě shuō jié héng shàn qīng jìng qù lái xiàn
由他不可说不可说劫，恒善清净。去、来、现
zài yī qiè zhū fó tóng yī tǐ xìng wú zhuó wú yì wú wǒ wú wǒ
在一切诸佛同一性，无浊、无翳，无我、无我
suǒ fēi nèi fēi wài liǎo jìng kōng jì bù shēng wàng xiǎng wú
所，非内、非外，了境空寂，不生妄想；无
suǒ yī wú suǒ zuò bú zhù zhū xiàng yǒng duàn fēn bié běn xìng qīng
所依，无所作，不住诸相，永断分别；本性清
jìng shě lí yī qiè pān yuán yì niàn yú yī qiè fǎ cháng wú wéi zhēng
净，舍离一切攀缘忆念，于一切法常无违诤；
zhù yú shí jì lí yù qīng jìng rù zhēn fǎ jiè yǎn shuō wú jìn lí
住于实际，离欲清净，入真法界，演说无尽；离
liàng fēi liàng suǒ yǒu wàng xiǎng jué wéi wú wéi yī qiè yán shuō yú
量、非量所有妄想，绝为、无为一切言说，于
bù kě shuō wú biān jìng jiè xī yǐ tōng dá wú ài wú jìn zhì huì fāng biàn
不可说无边境界悉已通达；无碍无尽智慧方便，
chéng jiù shí lì yī qiè gōng dé zhuāng yán qīng jìng yǎn shuō zhǒng zhǒng
成就十力一切功德庄严清净，演说种种
wú liàng zhū fǎ jiē yǔ shí xiàng bù xiāng wéi bèi yú zhū fǎ jiè sān shì
无量诸法，皆与实相不相违背；于诸法界三世
zhū fǎ xī děng wú yì jiū jìng zì zài rù yī qiè fǎ zuì shèng zhī
诸法，悉等无异，究竟自在；入一切法最胜之
zàng yī qiè fǎ mén zhèng niàn bù huò ān zhù shí fāng yī qiè fó chà ér
藏，一切法门正念不惑，安住十方一切佛刹而
wú dòng zhuǎn dé bú duàn zhì zhī yī qiè fǎ jiū jìng wú yú jìn zhū
无动转；得不断智，知一切法究竟无余，尽诸
yǒu lòu xīn shàn jiě tuō huì shàn jiě tuō zhù yú shí jì tōng dá
有漏，心善解脱，慧善解脱，住于实际，通达
wú ài xīn cháng zhèng dìng yú sān shì fǎ jí yǐ yī qiè zhòngshēng xīn
无碍，心常正定；于三世法及以一切众生心

xíng yī niànliǎo dá jiē wú zhàng ài shì wéizhū fó dì bā dà nà
行，一念了达，皆无障碍。是为诸佛第八大那
luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
罗延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó tóng yī fǎ shēn jìng jiè wú liàng shēn
“佛子！一切诸佛同一法身、境界无量身、

gōng dé wú biān shēn shì jiān wú jìn shēn sān jiè bù rǎn shēn suí niàn
功德无边身、世间无尽身、三界不染身、随念

shì xiàn shēn fēi shí fēi xū píngděng qīng jìng shēn wú lái wú qù wú wéi
示现身、非实非虚平等清净身、无来无去无为

bú huài shēn yī xiàng wú xiàng fǎ zì xìng shēn wú chù wú fāng biàn yī
不坏身、一相无相法自性身、无处无方遍一

qiè shēn shén biàn zì zài wú biān sè xiàng shēn zhǒng zhǒng shì xiàn pǔ
切身、神变自在无边色相身、种种示现普

rù yī qiè shēn miào fǎ fāng biàn shēn zhì zàng pǔ zhào shēn shì fǎ
入一切身、妙法方便身、智藏普照身、示法

píngděng shēn pǔ biàn fǎ jiè shēn wú dòng wú fēn bié fēi yǒu fēi wú
平等身、普遍法界身、无动无分别非有非无

cháng qīng jìng shēn fēi fāng biàn fēi bù fāng biàn fēi miè fēi bú miè suí suǒ
常清净身、非方便非不方便非灭非不灭随所

yìng huà yī qiè zhòng shēng zhǒng zhǒng xìn jiě ér shì xiàn shēn cóng yī qiè
应化一切众生种种信解而示现身、从一切

gōng dé bǎo suǒ shēng shēn jù yī qiè zhū fó fǎ zhēn rú shēn běn xìng
功德宝所生身、具一切诸佛法真如身、本性

jì jìng wú zhàng ài shēn chéng jiù yī qiè wú ài fǎ shēn biàn zhù yī
寂静无障碍身、成就一切无碍法身、遍住一

qiè qīng jìng fǎ jiè shēn fēn xíng pǔ biàn yī qiè shì jiān shēn wú pān yuán
切清净法界身、分形普遍一切世间身、无攀缘

wú tuì zhuǎn yǒng jiě tuō jù yī qiè zhì pǔ liǎo dá shēn shì wéizhū fó dì
无退转永解脱具一切智普了达身，是为诸佛第

jiǔ dà nà luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
九大那罗延幢勇健法。

fó zǐ yī qiè zhū fó děng wù yī qiè zhū rú lái fǎ děng
“佛子！一切诸佛等悟一切诸如来法，等

xiū yī qiè zhū pú sà xíng ruò yuàn ruò zhì qīng jìng píngděng yóu rú
修一切诸菩萨行；若愿若智，清净平等，犹如

dà hǎi xī dé mǎn zú xíng lì zūn shèng wèi céng tuì qiè zhù zhū
大海，悉得满足；行力尊胜，未曾退怯，住诸

sānmèi wú liàng jìng jiè shì yī qiè dào quàn shàn jiè è zhì lì dì
三昧无量境界，示一切道，劝善诫恶；智力第
yī yǎn fǎ wú wèi suí yǒu suǒ wèn xī néng shàn dá zhì huì shuō fǎ píng
一演法无畏，随有所问悉能善答，智慧说法平
děng qīng jìng shēn yǔ yì xíng xī jiē wú zá zhù fó suǒ zhù zhū
等清净，身、语、意行悉皆无杂，住佛所住诸
fó zhǒng xìng yǐ fó zhì huì ér zuò fó shì zhù yī qiè zhì yǎn wú liàng
佛种性，以佛智慧而作佛事；住一切智，演无量
fǎ wú yǒu gēn běn wú yǒu biān jì shéntōng zhì huì bù kě sī yì
法，无有根本，无有边际，神通智慧不可思议，
yī qiè shì jiān wú néng jiě liǎo zhì huì shēn rù jiàn yī qiè fǎ wēi miào
一切世间无能解了；智慧深入，见一切法微妙
guǎng dà wú liàng wú biān sān shì fǎ mén xián shàn tōng dá yī qiè shì
广大无量无边，三世法门咸善通达，一切世
jiè xī néng kāi xiǎo yǐ chū shì zhì yú zhū shì jiān zuò bù kě shuō zhǒng
界悉能开晓；以出世智，于诸世间作不可说种
zhǒng fó shì chéng bú tuì zhì rù zhū fó shù suī yǐ zhèng dé bù
种佛事，成不退智，入诸佛数；虽已证得不
kě yán shuō lí wén zì fǎ ér néng kāi shì zhǒng zhǒng yán cí yǐ pǔ
可言说离文字法，而能开示种种言辞；以普
xián zhì jí zhū shàn xíng chéng jiù yī niàn xiāng yīng miào huì yú yī qiè
贤智集诸善行，成就一念相应妙慧，于一切
fǎ xī néng jué liǎo rú xiān suǒ niàn yī qiè zhòng shēng jiē yī zì shèng
法悉能觉了，如先所念一切众生，皆依自乘
ér shī qí fǎ yī qiè zhū fǎ yī qiè shì jiè yī qiè zhòng shēng
而施其法；一切诸法、一切世界、一切众生、
yī qiè sān shì yú fǎ jiè nèi rú shì jìng jiè qí liàng wú biān yǐ wú
一切三世，于法界内，如是境界其量无边，以无
ài zhì xī néng zhī jiàn fó zǐ yī qiè zhū fó yú yī niàn qǐng suí suǒ
碍智悉能知见。佛子！一切诸佛于一念顷，随所
yīng huà chū xīng yú shì zhù qīng jìng tǔ chéng děng zhèng jué xiàn shén
应化出兴于世，住清净土，成等正觉，现神
tōng lì kāi wù sān shì yī qiè zhòng shēng xīn yì jí shí bù shī yú shí
通力，开悟三世一切众生心、意及识不失于时。
fó zǐ zhòng shēng wú biān shì jiè wú biān fǎ jiè wú biān sān
佛子！众生无边，世界无边，法界无边，三
shì wú biān zhū fó zuì shèng yì wú yǒu biān xī xiàn yú zhōng chéng děng
世无边，诸佛最胜亦无有边，悉现于中成等

zhèng jué yǐ fó zhì huì fāng biàn kāi wù wú yǒu xiū xī fó zǐ yī
正觉，以佛智慧方便开悟无有休息。佛子！一
qiè zhū fó yǐ shéntōng lì xiàn zuì miào shēn zhù wú biān chù dà bēi
切诸佛以神通力，现最妙身，住无边处，大悲
fāng biàn xīn wú zhàng ài yú yī qiè shí cháng wèi zhòng shēng yǎn shuō
方便，心无障碍，于一切时常为众生演说
miào fǎ shì wéi zhū fó dì shí dà nà luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
妙法。是为诸佛第十大那罗延幢勇健法。

fó zǐ cǐ yī qiè zhū fó dà nà luó yán chuáng yǒng jiàn fǎ
“佛子！此一切诸佛大那罗延幢勇健法

wú liàng wú biān bù kě sī yì qù lái xiàn zài yī qiè zhòng shēng
无量无边、不可思议，去、来、现在一切众生
jí yǐ èr shèng bù néng jiě liǎo wéi chú rú lái shén lì suǒ jiā
及以二乘不能解了，唯除如来神力所加。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng jué dìng fǎ hé děng wéi
“佛子！诸佛世尊有十种决定法。何等为

shí suǒ wèi yī qiè zhū fó dìng cóng dōu shuài shòu jìn xià shēng yī
十？所谓：一切诸佛定从兜率寿尽下生；一

qiè zhū fó dìng shì shòu shēng chū tāi shí yuè yī qiè zhū fó dìng yàn shì
切诸佛定示受生，处胎十月；一切诸佛定厌世

sú yào qiú chū jiā yī qiè zhū fó jué dìng zuò yú pú tí shù xià chéng
俗，乐求出家；一切诸佛决定坐于菩提树下成

děng zhèng jué wù zhū fó fǎ yī qiè zhū fó dìng yú yī niàn wù yī qiè
等正觉，悟诸佛法；一切诸佛定于一念悟一切

fǎ yī qiè shì jiè shì xiàn shén lì yī qiè zhū fó dìng néng yìng shí zhuàn
法，一切世界示现神力；一切诸佛定能应时转

miào fǎ lún yī qiè zhū fó dìng néng suí bǐ suǒ zhòng shàn gēn yìng shí
妙法轮；一切诸佛定能随彼所种善根，应时

shuō fǎ ér wéi shòu jì yī qiè zhū fó dìng néng yìng shí wéi zuò fó shì
说法而为授记；一切诸佛定能应时为作佛事；

yī qiè zhū fó dìng néng wéi zhū chéng jiù pú sà ér shòu jì bié yī qiè
一切诸佛定能为诸成就菩萨而授记¹⁰；一切

zhū fó dìng néng yī niàn pǔ dá yī qiè zhòng shēng suǒ wèn shì wéi shí
诸佛定能一念普答一切众生所问。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng sù jí fǎ hé děng wéi
“佛子！诸佛世尊有十种速疾法。何等为

¹⁰ 大正藏：别

shí suǒ wèi yī qiè zhū fó ruò yǒu jiàn zhě sù dé yuǎn lí yī qiè è
十？所谓：一切诸佛若有见者，速得远离一切恶
qù yī qiè zhū fó ruò yǒu jiàn zhě sù dé yuán mǎn shū shèng gōng dé
趣；一切诸佛若有见者，速得圆满殊胜功德；
yī qiè zhū fó ruò yǒu jiàn zhě sù néng chéng jiù guǎng dà shàn gēn yī
一切诸佛若有见者，速能成就广大善根；一
qiè zhū fó ruò yǒu jiàn zhě sù dé wǎng shēng jìng miào tiān shàng yī qiè
切诸佛若有见者，速得往生净妙天上；一切
zhū fó ruò yǒu jiàn zhě sù néng chú duàn yī qiè yí huò yī qiè zhū fó
诸佛若有见者，速能除断一切疑惑；一切诸佛
ruò yǐ fā pú tí xīn ér dé jiàn zhě sù dé chéng jiù guǎng dà xìn jiě
若已发菩提心而得见者，速得成就广大信解
yǒng bú tuì zhuǎn néng suí suǒ yìng jiào huà zhòng shēng ruò wèi fā xīn jí
永不退转，能随所应教化众生，若未发心即
néng sù fā ā nù duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yī qiè zhū fó ruò wèi
能速发阿耨多罗三藐三菩提心；一切诸佛若未
rù zhèng wèi ér dé jiàn zhě sù rù zhèng wèi yī qiè zhū fó ruò yǒu jiàn
入正位而得见者，速入正位；一切诸佛若有见
zhě sù néng qīng jìng shì chū shì jiān yī qiè zhū gēn yī qiè zhū fó ruò
者，速能清净世、出世间一切诸根；一切诸佛若
yǒu jiàn zhě sù dé chú miè yī qiè zhàng ài yī qiè zhū fó ruò yǒu jiàn zhě
有见者，速得除灭一切障碍；一切诸佛若有见者，
sù néng huò dé wú wèi biàn cái shì wéi shí
速能获得无畏辩才。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūn yǒu shí zhǒng yīng cháng yì niàn qīng jìng
“佛子！诸佛世尊有十种应常忆念清净

fǎ hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó guò qù yīn yuán yī
法。何等为十？所谓：一切诸佛过去因缘，一
qiè pú sà yīng cháng yì niàn yī qiè zhū fó qīng jìng shèng xíng yī qiè pú
切菩萨应常忆念；一切诸佛清净胜行，一切菩
sà yīng cháng yì niàn yī qiè zhū fó mǎn zú zhū dù yī qiè pú sà yīng
萨应常忆念；一切诸佛满足诸度，一切菩萨应
cháng yì niàn yī qiè zhū fó chéng jiù dà yuàn yī qiè pú sà yīng cháng
常忆念；一切诸佛成就大愿，一切菩萨应常
yì niàn yī qiè zhū fó jī jí shàn gēn yī qiè pú sà yīng cháng yì niàn
忆念；一切诸佛积集善根，一切菩萨应常忆念；
yī qiè zhū fó yǐ jù fàn xíng yī qiè pú sà yīng cháng yì niàn yī qiè
一切诸佛已具梵行，一切菩萨应常忆念；一切

zhū fó xiàchéngzhèngjué yī qiè pú sà yīngcháng yì niàn yī qiè zhū
诸佛现成正觉，一切菩萨应常忆念；一切诸
fó sè shēn wú liàng yī qiè pú sà yīngcháng yì niàn yī qiè zhū fó shén
佛色身无量，一切菩萨应常忆念；一切诸佛神
tōng wú liàng yī qiè pú sà yīngcháng yì niàn yī qiè zhū fó shí lì wú
通无量，一切菩萨应常忆念；一切诸佛十力无
wèi yī qiè pú sà yīngcháng yì niàn shì wéi shí
畏，一切菩萨应常忆念。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng yī qiè zhì zhù hé děng
“佛子！诸佛世尊有十种一切智住。何等
wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng xī zhī sān shì yī
为十？所谓：一切诸佛于一念中，悉知三世一
qiè zhòngshēng xīn xīn suǒ xíng yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng xī
切众生心、心所行；一切诸佛于一念中，悉
zhī sān shì yī qiè zhòngshēngsuǒ jí zhū yè jí yè guǒ bào yī qiè zhū
知三世一切众生所集诸业及业果报；一切诸
fó yú yī niànzhōng xī zhī yī qiè zhòngshēngsuǒ yí yǐ sānzhǒng lún
佛于一念中，悉知一切众生所宜，以三种轮
jiàohuà tiáo fú yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng jìn zhī fǎ jiè yī qiè
教化调伏；一切诸佛于一念中，尽知法界一切
zhòngshēngsuǒ yǒu xīn xiàng yú yī qiè chù pǔ xiàn fó xīng lìng qí dé jiàn
众生所有心相，于一切处普现佛兴，令其得见，
fāngbiàn shè shòu yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng pǔ suí fǎ jiè yī qiè
方便摄受；一切诸佛于一念中，普随法界一切
zhòngshēng xīn yào yù jiě shì xiànshuō fǎ lìng qí tiáo fú yī qiè zhū
众生心乐欲解，示现说法，令其调伏；一切诸
fó yú yī niànzhōng xī zhī fǎ jiè yī qiè zhòngshēng xīn zhī suǒ yào
佛于一念中，悉知法界一切众生心之所乐，
wèixiànshén lì yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng biàn yī qiè chù suí
为现神力；一切诸佛于一念中，遍一切处，随
suǒ yìng huà yī qiè zhòngshēng shì xiànchūxīng wèishuō fó shēn bù kě qǔ
所应化一切众生示现出兴，为说佛身不可取
zhuó yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng pǔ zhì fǎ jiè yī qiè chù yī qiè
著；一切诸佛于一念中，普至法界一切处一切
zhòngshēng bǐ bǐ zhū dào yī qiè zhū fó yú yī niànzhōng suí zhū zhòng
众生彼彼诸道；一切诸佛于一念中，随诸众
shēng yǒu yì niànzhě zài zài chùchù wú bù wǎng yìng yī qiè zhū fó yú
生有忆念者，在在处处无不往应；一切诸佛于

yī niànzhōng xī zhī yī qièzhòngshēng jiě yù wèi qí shì xiàn wú liàng
一念中，悉知一切众生解欲，为其示现无量
sè xiàng shì wéi shí
色相。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng wú liàng bù kě sī yì
“佛子！诸佛世尊有十种无量不可思议

fó sān mèi hé děng wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó héng zài zhèng dìng
佛三昧。何等为十？所谓：一切诸佛恒在正定，

yú yī niànzhōngbiàn yī qiè chù pǔ wèi zhòngshēng guǎng shuō miào fǎ
于一念中遍一切处，普为众生广说妙法；

yī qiè zhū fó héng zài zhèng dìng yú yī niànzhōngbiàn yī qiè chù pǔ
一切诸佛恒在正定，于一念中遍一切处，普

wèi zhòngshēng shuō wú wǒ jì yī qiè zhū fó héng zhù zhèng dìng yú yī
为众生说无我际；一切诸佛恒住正定，于一

niànzhōngbiàn yī qiè chù pǔ rù sān shì yī qiè zhū fó héng zài zhèng
念中遍一切处，普入三世；一切诸佛恒在正

dìng yú yī niànzhōngbiàn yī qiè chù pǔ rù shí fāng guǎng dà fó chà
定，于一念中遍一切处，普入十方广大佛刹；

yī qiè zhū fó héng zài zhèng dìng yú yī niànzhōngbiàn yī qiè chù pǔ
一切诸佛恒在正定，于一念中遍一切处，普

xiàn wú liàng zhǒng zhǒng fó shēn yī qiè zhū fó héng zài zhèng dìng yú
现无量种种佛身；一切诸佛恒在正定，于

yī niànzhōngbiàn yī qiè chù suí zhū zhòngshēng zhǒng zhǒng xīn jiě xiàn
一念中遍一切处，随诸众生种种心解现

shēn yǔ yì yī qiè zhū fó héng zài zhèng dìng yú yī niànzhōng
身、语、意；一切诸佛恒在正定，于一念中

biàn yī qiè chù shuō yī qiè fǎ lí yù zhēn jì yī qiè zhū fó héng zhù
遍一切处，说一切法离欲真际；一切诸佛恒住

zhèng dìng yú yī niànzhōngbiàn yī qiè chù yǎnshuō yī qiè yuán qǐ zì
正定，于一念中遍一切处，演说一切缘起自

xìng yī qiè zhū fó héng zhù zhèng dìng yú yī niànzhōngbiàn yī qiè chù
性；一切诸佛恒住正定，于一念中遍一切处，

shì xiàn wú liàng shì chū shì jiānguǎng dà zhuāng yán lìng zhū zhòngshēng
示现无量世、出世间广大庄严，令诸众生

cháng dé jiàn fó yī qiè zhū fó héng zhù zhèng dìng yú yī niànzhōngbiàn
常得见佛；一切诸佛恒住正定，于一念中遍

yī qiè chù lìng zhū zhòngshēng xī dé tōng dá yī qiè fó fǎ wú liàng jiě
一切处，令诸众生悉得通达一切佛法，无量解

tuō jiū jìng dào yú wú shàng bǐ àn shì wéi shí
脱，究竟到于无上彼岸。是为十。

fó zǐ zhū fó shì zūnyǒu shí zhǒng wú ài jiě tuō hé děng
“佛子！诸佛世尊有十种无碍解脱。何等
wéi shí suǒ wèi yī qiè zhū fó néng yú yī chénxiàn bù kě shuō bù kě
为十？所谓：一切诸佛能于一尘现不可说不可
shuō zhū fó chū xīng yú shì yī qiè zhū fó néng yú yī chénxiàn bù kě
说诸佛出兴于世；一切诸佛能于一尘现不可
shuō bù kě shuō zhū fó zhuǎn jìng fǎ lún yī qiè zhū fó néng yú yī chén
说不可说诸佛转净法轮；一切诸佛能于一尘
xiàn bù kě shuō bù kě shuō zhòng shēng shòu huà tiáo fú yī qiè zhū fó
现不可说不可说众生受化调伏；一切诸佛
néng yú yī chénxiàn bù kě shuō bù kě shuō zhū fó guó tǔ yī qiè zhū
能于一尘现不可说不可说诸佛国土；一切诸
fó néng yú yī chénxiàn bù kě shuō bù kě shuō pú sà shòu jì yī qiè
佛能于一尘现不可说不可说菩萨授记；一切
zhū fó néng yú yī chénxiàn qù lái jīn yī qiè zhū fó yī qiè zhū
诸佛能于一尘现去、来、今一切诸佛；一切诸
fó néng yú yī chénxiàn qù lái jīn zhū shì jiè zhǒng yī qiè zhū fó
佛能于一尘现去、来、今诸世界种；一切诸佛
néng yú yī chénxiàn qù lái jīn yī qiè shéntōng yī qiè zhū fó néng
能于一尘现去、来、今一切神通；一切诸佛能
yú yī chénxiàn qù lái jīn yī qiè zhòng shēng yī qiè zhū fó néng
于一尘现去、来、今一切众生；一切诸佛能
yú yī chénxiàn qù lái jīn yī qiè fó shì shì wéi shí
于一尘现去、来、今一切佛事。是为十。”

大方广佛华严经卷第四十七

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎诃.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóng xuān gāo chāo shí shèng yǔ sān
普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōu xuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yán quán
贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

也 陽 蠅 容 余 遙 哇 移 寅 延 淫 鹽 由 也

瑟 二 尸 尸 書 書 尸 師 尸 尸 師 尸 師 師 瑟

吒 合 〇 張 徵 中 朱 朝 裡 知 珍 德 砧 砧 帖 帖 吒

迦 〇 岡 拒 公 孤 高 該 雞 斤 干 金 甘 鈎 迦

時 普 願 法 界 眾 生 入 般 若 波 羅 蜜 門

四 十 二 字 妙 陀 羅 字 字 包 含 義 理 多

婆 功 德 大 法 界 沐 恩 波

四 生 九 有 同 登 華 藏 玄 門 八 難 三 塗 共 入 毗 盧 性 海

南 無 華 嚴 海 會 佛 菩 薩 三 稱

也 — 瑟 — 吒 — 迦

梵 韻 滿 娑

唱

迦 吒 瑟 也

字

13. 也 陽 蠅 容 余 遙 哇 移 寅 延 淫 鹽 由 也

唱 也 字 時 普 願 法 界 眾 生 入 般 若 波 羅 蜜

門

shezhao shi zhang shi zheng shuzhong shu zhu shi
14. 瑟吒 (二合) 尸張 . 尸徵 . 書中 . 書朱 . 尸

zhao shi zhai shi zhi shi zhin shi zhan shi zhin shi zhan shi zhou she
朝 . 師裡 . 尸知 . 尸珍 . 師徧 . 尸砧 . 師詗 . 師轉 . 瑟

zhao chàng shezhao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
吒 唱 瑟吒 字时 . 普愿法界众 生 . 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门 .

gao ganggengong gu gao gai gi gin gan gin gangou gao
15. 迦 岡 拈 公 孤 高 該 雞 斤 干 金 甘 鈎 迦

chàng gao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 迦 字时 . 普愿法界众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō yao she
四十二字妙陀罗 . 字字包含义理多 . 也 . 瑟

zhao gao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
吒 . 迦 . 梵韵满娑婆 . 功德大 . 法界沐恩波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四生九有 . 同登华藏玄门 . 八难三途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨 (合掌三称)

huí xiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我等与众 生 皆共成 佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sì shí bā
大方广佛华严经卷第四十八

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

rú lái shí shēnxiàng hǎi pǐn dì sān shí sì
如来十身相海品第三十四

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà gào zhū pú sà yán
尔时，普贤菩萨摩诃萨告诸菩萨言：

fó zǐ jīn dāng wèi nǚ yǎn shuō rú lái suǒ yǒu xiàng hǎi
“佛子！今当为汝演说如来所有相海。

fó zǐ rú lái dǐng shàng yǒu sān shí èr bǎo zhuāng yán dà
“佛子！如来顶上有三十二宝庄严大

rén xiàng qí zhōng yǒu dà rén xiàng míng guāng zhào yī qiè fāng pǔ
人相。其中有大人相，名：光照一切方普

fàng wú liàng dà guāng míng wǎng yī qiè miào bǎo yǐ wéi zhuāng yán bǎo
放无量大光明网，一切妙宝以为庄严，宝

fà zhōu biàn róu ruǎn mì zhì yī yī xián fàng mó ní bǎo guāng chōng
发周遍，柔软密致，一一咸放摩尼宝光，充

mǎn yī qiè wú biān shì jiè xī xiàn fó shēn sè xiàng yuán mǎn shì wéi
满一切无边世界，悉现佛身色相圆满，是为

yī cì yǒu dà rén xiàng míng fó yǎn guāng míng yún yǐ mó ní wáng
一。次有大人相，名：佛眼光明云，以摩尼王

zhǒng zhǒng zhuāng yán chū jīn sè guāng rú méi jiān háo xiàng suǒ fàng guāng
种种庄严出金色光，如眉间毫相所放光

míng qí guāng pǔ zhào yī qiè shì jiè shì wéi èr cì yǒu dà rén xiàng
明，其光普照一切世界，是为二。次有大人相，

míng chōng mǎn fǎ jiè yún shàng miào bǎo lún yǐ wéi zhuāng yán fàng
名：充满法界云，上妙宝轮以为庄严，放

yú rú lái fú zhì dēng míng pǔ zhào shí fāng yī qiè fǎ jiè zhū shì jiè hǎi
于如来福智灯明，普照十方一切法界诸世界海，

yú zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà shì wéi sān cì yǒu dà
于中普现一切诸佛及诸菩萨，是为三。次有大

rén xiàng míng shì xiàn pǔ zhào yún zhēn jīn mó ní zhǒng zhǒng zhuāng
人相，名：示现普照云，真金摩尼种种庄

yán qí zhū miào bǎo xián fàng guāng míng zhào bù sī yì zhū fó guó tǔ
严，其诸妙宝咸放光明，照不思議诸佛国土，

yī qiè zhū fó yú zhōng chū xiàn shì wéi sì cì yǒu dà rén xiàng míng
一切诸佛于中出现，是为四次有大人相，名：

fàng bǎo guāng míng yún mó ní bǎo wáng qīng jìng zhuāng yán pí liú lí
放宝光明云，摩尼宝王清净庄严，毗琉璃

bǎo yǐ wéi huā ruǐ guāng zhào shí fāng yī qiè fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn
宝以为华蕊，光照十方一切法界，于中普现

zhǒng zhǒng shén biàn zàn tàn rú lái wǎng xī suǒ xíng zhì huì gōng dé shì
种种神变，赞叹如来往昔所行智慧功德，是

wéi wǔ cì yǒu dà rén xiàng míng shì xiàn rú lái biàn fǎ jiè dà zì
为五。次有大人相，名：示现如来遍法界大自

zài yún pú sà shén biàn bǎo yàn mó ní yǐ wéi qí guān jù rú lái lì
在云，菩萨神变宝焰摩尼以为其冠，具如来力

jué wù yī qiè bǎo yàn guāng lún yǐ wéi qí mán qí guāng pǔ zhào shí fāng
觉悟一切宝焰光轮以为其鬘，其光普照十方

shì jiè yú zhōng shì xiàn yī qiè rú lái zuò yú dào chǎng yī qiè zhì yún
世界，于中示现一切如来坐于道场，一切智云

chōng mǎn xū kōng wú liàng fǎ jiè shì wéi liù cì yǒu dà rén xiàng
充满虚空无量法界，是为六。次有大人相，

míng rú lái pǔ dēng yún yǐ néng zhèn dòng fǎ jiè guó tǔ dà zì zài
名：如来普灯云，以能震动法界国土大自在

bǎo hǎi ér wéi zhuāng yán fàng jìng guāng míng chōng mǎn fǎ jiè yú zhōng
宝海而为庄严，放净光明充满法界，于中

pǔ xiàn shí fāng zhū pú sà gōng dé hǎi guò xiàn wèi lái fó zhì huì chuang
普现十方诸菩萨功德海、过现未来佛智慧幢

hǎi shì wéi qī cì yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào zhū fó guǎng dà
海，是为七。次有大人相，名：普照诸佛广大

yún yīn tuó luó bǎo rú yì wáng bǎo mó ní wáng bǎo yǐ wéi zhuāng
云，因陀罗宝、如意王宝、摩尼王宝以为庄

yán cháng fàng pú sà yàn dēng guāng míng pǔ zhào shí fāng yī qiè shì jiè
严，常放菩萨焰灯光明，普照十方一切世界，

yú zhōng xiǎn xiàn yī qiè zhū fó zhòng sè xiàng hǎi dà yīn shēng hǎi qīng
于中显现一切诸佛众色相海、大音声海、清

jìng lì hǎi shì wéi bā cì yǒu dà rén xiàng míng yuán mǎn guāng
净力海，是为八。次有大人相，名：圆满光

míng yún shàng miào liú lí mó ní wáng zhǒng zhǒng bǎo huā yǐ wéi zhuāng
明云，上妙琉璃摩尼王种种宝华以为庄

yán yī qiè zhòng bǎo shū dà yàn wǎng chōng mǎn shí fāng yī qiè shì jiè
严，一切众宝舒大焰网充满十方，一切世界
yī qiè zhòng shēng xī jiàn rú lái xiàn zuò qí qián zàn tàn zhū fó jí zhū
一切众生悉见如来现坐其前，赞叹诸佛及诸
pú sà fǎ shēngōng dé lìng rù rú lái qīng jìng jìng jiè shì wéi jiǔ
菩萨法身功德，令入如来清净境界，是为九。
cì yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào yī qiè pú sà xíng zàng guāng míng yún
次有大人相，名：普照一切菩萨行藏光明云，
zhòng bǎo miào huā yǐ wéi zhuāng yán bǎo guāng pǔ zhào wú liàng shì jiè
众宝妙华以为庄严，宝光普照无量世界，
bǎo yàn pǔ fù yī qiè guó tǔ shí fāng fǎ jiè tōng dá wú ài zhèn dòng
宝焰普覆一切国土，十方法界通达无碍，震动
fó yīn xuān chàng fǎ hǎi shì wéi shí cì yǒu dà rén xiàng míng pǔ
佛音宣畅法海，是为十。次有大人相，名：普
guāng zhào yào yún pí liú lí yīn tuó luó jīn gāng mó ní bǎo yǐ wéi
光照耀云，毗琉璃、因陀罗、金刚摩尼宝以为
zhuāng yán liú lí bǎo guāng sè xiàng míng chè pǔ zhào yī qiè zhū shì jiè
庄严，琉璃宝光色相明彻，普照一切诸世界
hǎi chū miào yīn shēng chōng mǎn fǎ jiè rú shì jīe cóng zhū fó zhì huì
海，出妙音声充满法界，如是皆从诸佛智慧
dà gōng dé hǎi zhī suǒ huà xiàn shì wéi shí yī cì yǒu dà rén xiàng
大功德海之所化现，是为十一。次有大人相，
míng zhèng jué yún yǐ zá bǎo huā ér wéi zhuāng yán qí zhū bǎo huā
名：正觉云，以杂宝华而为庄严，其诸宝华
xī fàng guāng míng jīe yǒu rú lái zuò yú dào chǎng chōng mǎn yī qiè
悉放光明，皆有如来坐于道场，充满一切
wú biān shì jiè lìng zhū shì jiè pǔ dé qīng jìng yǒng duàn yī qiè wàng
无边世界，令诸世界普得清净，永断一切妄
xiǎng fēn bié shì wéi shí èr cì yǒu dà rén xiàng míng guāng míng
想分别，是为十二。次有大人相，名：光明
zhào yào yún yǐ bǎo yàn zàng hǎi xīn wáng mó ní ér wéi zhuāng yán
照耀¹¹云，以宝焰藏海心王摩尼而为庄严，
fàng dà guāng míng guāng zhōng xiǎn xiàn wú liàng pú sà jí zhū pú sà suǒ
放大光明，光中显现无量菩萨及诸菩萨所
xíng zhī xíng yī qiè rú lái zhì shēn fǎ shēn zhū sè xiàng hǎi chōng mǎn
行之行，一切如来智身、法身、诸色相海充满

¹¹ 大正藏：曜

fǎ jiè shì wéi shí sān cì yǒu dà rén xiàng míng zhuāngyán pǔ zhào
法界，是为十三。次有大人相，名：庄严普照
yún yǐ jīn gānghuā pí liú lí bǎo ér wéizhuāngyán fàng dà guāng
云，以金刚华、毗琉璃宝而为庄严，放大光
míng guāngzhōngyǒu dà bǎoliánhuāzuò jù zú zhuāngyán mí fù fǎ
明，光中有大宝莲华座，具足庄严，弥覆法
jiè zì rán yǎnshuō sì pú sà xíng qí yīn pǔ biànzhū fǎ jiè hǎi shì
界，自然演说四菩萨行，其音普遍诸法界海，是
wéi shí sì cì yǒu dà rén xiàng míng xiàn fó sān mèi hǎi xíng yún
为十四。次有大人相，名：现佛三昧海行云，
yú yī niànzhōng shì xiàn rú lái wú liàng zhuāngyán pǔ biàn zhuāngyán yī
于一念中示现如来无量庄严，普遍庄严一
qiè fǎ jiè bù sī yì shì jiè hǎi shì wéi shí wǔ cì yǒu dà rén xiàng
切法界不思議世界海，是为十五。次有大人相，
míng biànhuà hǎi pǔ zhào yún miào bǎoliánhuā rú xū mí shān yǐ wéi
名：变化海普照云，妙宝莲华如须弥山以为
zhuāngyán zhòng bǎo guāng míng cóng fó yuàn shēng xiàn zhū biànhuà wú
庄严，众宝光明从佛愿生，现诸变化无
yǒu qióng jìn shì wéi shí liù cì yǒu dà rén xiàng míng yī qiè rú
有穷尽，是为十六。次有大人相，名：一切如
lái jiě tuō yún qīng jìng miào bǎo yǐ wéizhuāngyán fàng dà guāng míng
来解脱云，清净妙宝以为庄严，放大光明
zhuāngyán yī qiè fó shī zǐ zuò shì xiàn yī qiè zhū fó sè xiàng jí wú
庄严一切佛师子座，示现一切诸佛色像及无
liàng fó fǎ zhū fó chà hǎi shì wéi shí qī cì yǒu dà rén xiàng míng
量佛法诸佛刹海，是为十七。次有大人相，名：
zì zài fāng biàn pǔ zhào yún pí liú lí huā zhēn jīn lián huā mó ní
自在方便普照云，毗琉璃华、真金莲华、摩尼
wáng dēng miào fǎ yàn yún yǐ wéizhuāngyán fàng yī qiè zhū fó bǎo yàn
王灯、妙法焰云以为庄严，放一切诸佛宝焰
mì yún qīng jìng guāng míng chōng mǎn fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn yī qiè
密云，清净光明充满法界，于中普现一切
miào hǎo zhuāngyán zhī jù shì wéi shí bā cì yǒu dà rén xiàng míng
妙好庄严之具，是为十八。次有大人相，名：
jué fó zhǒng xìng yún wú liàng bǎo guāng yǐ wéizhuāngyán jù zú qiān lún
觉佛种性云，无量宝光以为庄严，具足千轮，
nèi wài qīng jìng cóng yú wǎng xī shàng ēn suǒ shēng qí guāng biàn zhào
内外清净，从于往昔善根所生，其光遍照

shí fāng shì jiè fā míng zhì rì xuān bù fǎ hǎi shì wéi shí jiǔ
十方世界，发明智日，宣布法海，是为十九。

cì yǒu dà rén xiàng míng xiàn yī qiè rú lái xiàng zì zài yún zhòng
次有大人相，名：现一切如来相自在云，众

bǎoyīngluò liú lí bǎohuā yǐ wéizhuāngyán shū dà bǎoyànchōngmǎn
宝瓔珞、琉璃宝华以为庄严，舒大宝焰充满

fǎ jiè yú zhōng pǔ xiànděng yī qiè fó chà wēi chén shù qù lái xiàn
法界，于中普现等一切佛刹微尘数去、来、现

zài wú liàng zhū fó rú shī zǐ wáng yǒng měng wú wèi sè xiàng zhì
在无量诸佛，如师子王勇猛无畏，色相、智

huì jiē xī jù zú shì wéi èr shí cì yǒu dà rén xiàng míng biàn
慧皆悉具足，是为二十。次有大人相，名：遍

zhào yī qiè fǎ jiè yún rú lái bǎo xiàng qīng jìng zhuāng yán fàng dà guāng
照一切法界云，如来宝相清净庄严，放大光

míng pǔ zhào fǎ jiè xiǎn xiàn yī qiè wú liàng wú biān zhū fó pú sà zhì huì
明普照法界，显现一切无量无边诸佛菩萨智慧

miào zàng shì wéi èr shí yī cì yǒu dà rén xiàng míng pí lú zhē
妙藏，是为二十一。次有大人相，名：毗卢遮

nà rú lái xiàng yún shàng miào bǎo huā jí pí liú lí qīng jìng miào yuè yǐ
那如来相云，上妙宝华及毗琉璃清净妙月以

wéizhuāngyán xī fàng wú liàng bǎi qiān wàn yì mó ní bǎo guāng chōng
为庄严，悉放无量百千万亿摩尼宝光，充

mǎn yī qiè xū kōng fǎ jiè yú zhōng shì xiàn wú liàng fó chà jiē yǒu rú
满一切虚空法界，于中示现无量佛刹，皆有如

lái jié jiā fū zuò shì wéi èr shí èr cì yǒu dà rén xiàng míng
来结跏趺坐，是为二十二。次有大人相，名：

pǔ zhào yī qiè fó guāng míng yún zhòng bǎo miào dēng yǐ wéizhuāngyán
普照一切佛光明云，众宝妙灯以为庄严，

fàng jìng guāng míng biàn zhào shí fāng yī qiè shì jiè xī xiàn zhū fó zhuàn
放净光明遍照十方一切世界，悉现诸佛转

yú fǎ lún shì wéi èr shí sān cì yǒu dà rén xiàng míng pǔ xiàn
于法轮，是为二十三。次有大人相，名：普现

yī qiè zhuāng yán yún zhǒng zhǒng bǎo yàn yǐ wéizhuāngyán fàng jìng
一切庄严云，种种宝焰以为庄严，放净

guāng míng chōng mǎn fǎ jiè niàn niàn cháng xiàn bù kě shuō bù kě shuō
光明充满法界，念念常现不可说不可说

yī qiè zhū fó yǔ zhū pú sà zuò yú dào chǎng shì wéi èr shí sì cì
一切诸佛与诸菩萨坐于道场，是为二十四。次

yǒu dà rén xiàng míng chū yī qiè fǎ jiè yīn shēng yún mó ní bǎo hǎi
有大人相，名：出一切法界音声云，摩尼宝海、
shàng miào zhān tán yǐ wéi zhuāng yán shū dà yàn wǎng chōng mǎn fǎ jiè
上妙栴檀以为庄严，舒大焰网充满法界，
qí zhōng pǔ yǎn wēi miào yīn shēng shì zhū zhòng shēng yī qiè yè hǎi shì
其中普演微妙音声，示诸众生一切业海，是
wéi èr shí wǔ cì yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào zhū fó biàn huà lún
为二十五。次有大人相，名：普照诸佛变化轮
yún rú lái jìng yǎn yǐ wéi zhuāng yán guāng zhào shí fāng yī qiè shì jiè
云，如来净眼以为庄严，光照十方一切世界，
yú zhōng pǔ xiàn qù lái jīn fó suǒ yǒu yī qiè zhuāng yán zhī jù fù
于中普现去、来、今佛所有一切庄严之具，复
chū miào yīn yǎn bù sī yì guǎng dà fǎ hǎi shì wéi èr shí liù cì yǒu
出妙音演不思議广大法海，是为二十六。次有
dà rén xiàng míng guāng zhào fó hǎi yún qí guāng pǔ zhào yī qiè shì
大人相，名：光照佛海云，其光普照一切世
jiè jìn yú fǎ jiè wú suǒ zhàng ài xī yǒu rú lái jié jiā fū zuò shì
界，尽于法界无所障碍，悉有如来结跏趺坐，是
wéi èr shí qī cì yǒu dà rén xiàng míng bǎo dēng yún fàng yú rú
为二十七。次有大人相，名：宝灯云，放于如
lái guǎng dà guāng míng pǔ zhào shí fāng yī qiè fǎ jiè yú zhōng pǔ
来广大光明，普照十方一切法界，于中普
xiàn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà bù kě sī yì zhū zhòng shēng hǎi shì
现一切诸佛及诸菩萨不可思議诸众生海，是
wéi èr shí bā cì yǒu dà rén xiàng míng fǎ jiè wú chā bié yún
为二十八。次有大人相，名：法界无差别云，
fàng yú rú lái dà zhì guāng míng pǔ zhào shí fāng zhū fó guó tǔ yī qiè
放于如来大智光明，普照十方诸佛国土一切
pú sà dào chǎng zhòng huì wú liàng fǎ hǎi yú zhōng pǔ xiàn zhǒng zhǒng
菩萨道场众会无量法海，于中普现种种
shén tōng fù chū miào yīn suí zhū zhòng shēng xīn zhī suǒ yào yǎn shuō pǔ
神通，复出妙音，随诸众生心之所乐演说普
xián pú sà xíng yuàn lìng qí huí xiàng shì wéi èr shí jiǔ cì yǒu dà
贤菩萨行愿，令其回向，是为二十九。次有大
rén xiàng míng ān zhù yī qiè shì jiè hǎi pǔ zhào yún fàng bǎo guāng
人相，名：安住一切世界海普照云，放宝光
míng chōng mǎn yī qiè xū kōng fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn jìng miào dào
明充满一切虚空法界，于中普现净妙道

chǎng jí fó pú sà zhuāngyánshēnxiàng lìng qí jiànzhě dé wú suǒ jiàn
场 及 佛 菩 萨 庄 严 身 相， 令 其 见 者 得 无 所 见，
shì wéi sān shí cì yǒu dà rén xiàng míng yī qiè bǎo qīng jìng guāng yàn
是 为 三 十。 次 有 大 人 相， 名： 一 切 宝 清 净 光 焰
yún fàng yú wú liàng zhū fó pú sà mó ní miào bǎo qīng jìng guāng míng
云， 放 于 无 量 诸 佛 菩 萨 摩 尼 妙 宝 清 净 光 明，
pǔ zhào shí fāng yī qiè fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn zhū pú sà hǎi mò bú
普 照 十 方 一 切 法 界， 于 中 普 现 诸 菩 萨 海， 莫 不
jù zú rú lái shén lì cháng yóu shí fāng jìn xū kōng jiè yī qiè chā wǎng
具 足 如 来 神 力， 常 游 十 方 尽 虚 空 界 一 切 刹 网，
shì wéi sān shí yī cì yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào yī qiè fǎ jiè
是 为 三 十 一。 次 有 大 人 相， 名： 普 照 一 切 法 界
zhuāng yán yún zuì chǔ yú zhōng jiàn cì lóng qǐ yán fú tán jīn yīn
庄 严 云， 最 处 于 中， 渐 次 隆 起， 阎 浮 檀 金、 因
tuó luó wǎng yǐ wéi zhuāng yán fàng jìng guāng yún chōng mǎn fǎ jiè niàn
陀 罗 网 以 为 庄 严， 放 净 光 云 充 满 法 界， 念
niàn cháng xiàn yī qiè shì jiè zhū fó pú sà dào chǎng zhòng huì shì wéi
念 常 现 一 切 世 界 诸 佛 菩 萨 道 场 众 会， 是 为
sān shí èr fó zǐ rú lái dǐng shàng yǒu rú shì sān shí èr zhǒng dà
三 十 二。 佛 子！ 如 来 顶 上 有 如 是 三 十 二 种 大
rén xiàng yǐ wéi yán hǎo
人 相 以 为 严 好。

fó zǐ rú lái méi jiān yǒu dà rén xiàng míng biàn fǎ jiè
“佛 子！ 如 来 眉 间 有 大 人 相， 名： 遍 法 界
guāng míng yún mó ní bǎo huā yǐ wéi zhuāng yán fàng dà guāng míng
光 明 云， 摩 尼 宝 华 以 为 庄 严， 放 大 光 明，
jù zhòng bǎo sè yóu rú rì yuè dòng chè qīng jìng qí guāng pǔ zhào shí
具 众 宝 色， 犹 如 日 月 洞 彻 清 净， 其 光 普 照 十
fāng guó tǔ yú zhōng xiǎn xiàn yī qiè fó shēn fù chū miào yīn xuān chàng
方 国 土， 于 中 显 现 一 切 佛 身， 复 出 妙 音 宣 畅
fǎ hǎi shì wéi sān shí sān rú lái yǎn yǒu dà rén xiàng míng zì
法 海， 是 为 三 十 三。 如 来 眼 有 大 人 相， 名： 自
zài pǔ jiàn yún yǐ zhòng miào bǎo ér wéi zhuāng yán mó ní bǎo guāng
在 普 见 云， 以 众 妙 宝 而 为 庄 严， 摩 尼 宝 光
qīng jìng yìng chè pǔ jiàn yī qiè jiē wú zhàng ài shì wéi sān shí sì
清 净 映 彻， 普 见 一 切 皆 无 障 碍， 是 为 三 十 四。
rú lái bí yǒu dà rén xiàng míng yī qiè shén tōng zhì huì yún qīng jìng
如 来 鼻 有 大 人 相， 名： 一 切 神 通 智 慧 云， 清 净

miàobǎo yǐ wéizhuāngyán zhòngbǎo sè guāng mí fù qí shàng yú
妙宝以为庄严，众宝色光弥覆其上，于
zhōngchūxiàn wú liàng huà fó zuò bǎolián huā wǎngzhū shì jiè wèi yī qiè
中出现无量化佛坐宝莲华，往诸世界为一切
pú sà yī qiè zhòngshēng yǎn bù sī yì zhū fó fǎ hǎi shì wéi sān shí
菩萨、一切众生演不思議诸佛法海，是为三十
wǔ rú lái shé yǒu dà rén xiàng míng shì xiàn yīn shēng yǐng xiàng yún
五。如来舌有大人相，名：示现音声影像云，
zhòng sè miàobǎo yǐ wéizhuāngyán sù shì shàngēn zhī suǒ chéng jiù
众色妙宝以为庄严，宿世善根之所成就，
qí shé guǎng cháng biàn fù yī qiè zhū shì jiè hǎi rú lái ruò huò xī yí
其舌广长遍覆一切诸世界海，如来若或熙怡
wēi xiào bì fàng yī qiè mó ní bǎo guāng qí guāng pǔ zhào shí fāng fǎ
微笑，必放一切摩尼宝光，其光普照十方法
jiè néng lìng yī qiè xīn dé qīng liáng qù lái xiàn zài suǒ yǒu zhū
界，能令一切心得清凉，去、来、现在所有诸
fó jiē yú guāng zhōng bǐn rán xiǎn xiàn xī yǎn guǎng dà wēi miào zhī yīn
佛皆于光中炳然显现，悉演广大微妙之音，
biàn yī qiè chà zhù wú liàng jié shì wéi sān shí liù rú lái shé fù yǒu
遍一切刹，住无量劫，是为三十六。如来舌复有
dà rén xiàng míng fǎ jiè yún qí zhǎng ān píng zhòng bǎo wéi yán
大人相，名：法界云，其掌安平，众宝为严，
fàng miào bǎo guāng sè xiàng yuán mǎn yóu rú méi jiān suǒ fàng guāng míng
放妙宝光色相圆满，犹如眉间所放光明，
qí guāng pǔ zhào yī qiè fó chà wéi chén suǒ chéng wú yǒu zì xìng
其光普照一切佛刹，唯尘所成，无有自性，
guāng zhōng fù xiàn wú liàng zhū fó xián fā miào yīn shuō yī qiè fǎ shì
光中复现无量诸佛，咸发妙音说一切法，是
wéi sān shí qī rú lái shé duān yǒu dà rén xiàng míng zhào fǎ jiè guāng
为三十七。如来舌端有大人相，名：照法界光
míng yún rú yì bǎo wáng yǐ wéizhuāngyán zì rán héng chū jīn sè bǎo
明云，如意宝王以为庄严，自然恒出金色宝
yàn yú zhōng yǐng xiàn yī qiè fó hǎi fù zhèn miào yīn chōng mǎn yī qiè
焰，于中影现一切佛海，复震妙音充满一切
wú biān shì jiè yī yī yīn zhōng jù yī qiè yīn xī yǎn miào fǎ tīng
无边世界，一一音中具一切音，悉演妙法，听
zhě xīn yuè jīng wú liàng jié wán wèi bú wàng shì wéi sān shí bā rú
者心悅，经无量劫玩味不忘，是为三十八。如

lái shé duān fù yǒu dà rén xiàng míng zhào yào fǎ jiè yún mó ní bǎo
来舌端复有大人相，名：照耀法界云，摩尼宝
wáng yǐ wéi yán shì yǎn zhòng sè xiàng wēi miào guāng míng chōng mǎn shí
王以为严饰，演众色相微妙光明，充满十
fāng wú liàng guó tǔ jìn yú fǎ jiè mǐ bù qīng jìng yú zhōng xī yǒu wú
方无量国土，尽于法界靡不清净，于中悉有无
liàng zhū fó jí zhū pú sà gè tǔ miào yīn zhǒng zhǒng kāi shì yī qiè pú
量诸佛及诸菩萨各吐妙音种种开示，一切菩
sà xiàn qián tīng shòu shì wéi sān shí jiǔ rú lái kǒu shàng è yǒu dà rén
萨现前听受，是为三十九。如来口上齟有大人
xiàng míng shì xiàn bù sī yì fǎ jiè yún yīn tuó luó bǎo pí liú
相，名：示现不思議法界云，因陀罗宝、毗瑠
lí bǎo yǐ wéi zhuāng yán fàng xiāng dēng yàn qīng jìng guāng yún chōng mǎn
璃宝以为庄严，放香灯焰清净光云，充满
shí fāng yī qiè fǎ jiè shì xiàn zhǒng zhǒng shén tōng fāng biàn pǔ yú yī
十方一切法界，示现种种神通方便，普于一
qiè zhū shì jiè hǎi kāi yǎn shèn shēn bù sī yì fǎ shì wéi sì shí rú lái
切诸世界海开演甚深不思議法，是为四十。如来
kǒu yòu fǔ xià yá yǒu dà rén xiàng míng fó yá yún zhòng bǎo mó ní
口右辅下牙有大人相，名：佛牙云，众宝摩尼
wàn zì xiàng lún yǐ wéi zhuāng yán fàng dà guāng míng pǔ zhào fǎ jiè
卍¹²字相轮以为庄严，放大光明普照法界，
yú zhōng pǔ xiàn yī qiè fó shēn zhōu liú shí fāng kāi wù qún shēng shì
于中普现一切佛身，周流十方开悟群生，是
wéi sì shí yī rú lái kǒu yòu fǔ shàng yá yǒu dà rén xiàng míng bǎo
为四十一。如来口右辅上牙有大人相，名：宝
yàn mí lú zàng yún mó ní bǎo zàng yǐ wéi zhuāng yán fàng jīn gāng xiāng
焰弥卢藏云，摩尼宝藏以为庄严，放金刚香
yàn qīng jìng guāng míng yī yī guāng míng chōng mǎn fǎ jiè shì xiàn yī
焰清净光明，一一光明充满法界，示现一
qiè zhū fó shén lì fù xiàn yī qiè shí fāng shì jiè jìng miào dào chǎng
切诸佛神力，复现一切十方世界净妙道场，
shì wéi sì shí è rú lái kǒu zuǒ fǔ xià yá yǒu dà rén xiàng míng
是为四十二。如来口左辅下牙有大人相，名：
bǎo dēng pǔ zhào yún yī qiè miào bǎo shū huā fā xiāng yǐ wéi zhuāng yán
宝灯普照云，一切妙宝舒华发香以为庄严，

¹² 大正藏：卍（后同）

fàngdēngyànyúnqīngjìngguāngmíng chōngmǎn yī qiè zhū shì jiè hǎi yú
放 灯 焰 云 清 净 光 明， 充 满 一 切 诸 世 界 海， 于
zhōngxiǎnxiàn yī qiè zhū fó zuò lián huā zàng shī zǐ zhī zuò zhū pú sà
中 显 现 一 切 诸 佛 坐 莲 华 藏 师 子 之 座， 诸 菩 萨
zhòngsuǒgòngwéirào shì wéi sì shí sān rú lái kǒu zuǒ fǔ shàng yá yǒu
众 所 共 围 绕， 是 为 四 十 三。 如 来 口 左 辅 上 牙 有
dà rén xiàng míng zhào xiàn rú lái yún qīng jìng guāng míng yán fú
大 人 相， 名： 照 现 如 来 云， 清 净 光 明、 阎 浮
tán jīn bǎo wǎng bǎo huā yǐ wéi zhuāng yán fàng dà yàn lún chōng mǎn
檀 金、 宝 网、 宝 华 以 为 庄 严， 放 大 焰 轮 充 满
fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó yǐ shéng tōng lì yú xū kōng
法 界， 于 中 普 现 一 切 诸 佛， 以 神 通 力 于 虚 空
zhōng liú bù fǎ rǔ fǎ dēng fǎ bǎo jiào huà yī qiè zhū pú sà zhòng
中 流 布 法 乳、 法 灯、 法 宝， 教 化 一 切 诸 菩 萨 众，
shì wéi sì shí sì rú lái chǐ yǒu dà rén xiàng míng pǔ xiàn guāng míng
是 为 四 十 四。 如 来 齿 有 大 人 相， 名： 普 现 光 明
yún yī yī chǐ jiān xiàng hǎi zhuāng yán ruò wēi xiào shí xī fàng guāng míng
云， 一 一 齿 间 相 海 庄 严， 若 微 笑 时 悉 放 光 明，
jù zhòng bǎo sè mó ní bǎo yàn yòu xuán wǎn zhuǎn liú bù fǎ jiè mǐ bù
具 众 宝 色 摩 尼 宝 焰 右 旋 宛 转， 流 布 法 界 靡 不
chōng mǎn yǎn fó yán yīn shuō pǔ xián xíng shì wéi sì shí wǔ rú lái
充 满， 演 佛 言 音 说 普 贤 行， 是 为 四 十 五。 如 来
chún yǒu dà rén xiàng míng yǐng xiàn yī qiè bǎo guāng yún fàng yán fú
唇 有 大 人 相， 名： 影 现 一 切 宝 光 云， 放 阎 浮
tán zhēn jīn sè lián huā sè yī qiè bǎo sè guǎng dà guāng míng zhào
檀 真 金 色、 莲 华 色、 一 切 宝 色 广 大 光 明， 照
yú fǎ jiè xī lìng qīng jìng shì wéi sì shí liù
于 法 界 悉 令 清 净， 是 为 四 十 六。

rú lái jǐng yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào yī qiè shì jiè yún
“如 来 颈 有 大 人 相， 名： 普 照 一 切 世 界 云，

mó ní bǎo wáng yǐ wéi zhuāng yán gàn pú chéng jiù róu ruǎn xì huá fàng
摩 尼 宝 王 以 为 庄 严， 绀 蒲 成 就 柔 软 细 滑， 放
pí lú zhē nà qīng jìng guāng míng chōng mǎn shí fāng yī qiè shì jiè yú
毗 卢 遮 那 清 净 光 明， 充 满 十 方 一 切 世 界， 于
zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó shì wéi sì shí qī rú lái yòu jiān yǒu dà
中 普 现 一 切 诸 佛， 是 为 四 十 七。 如 来 右 肩 有 大
rén xiàng míng fó guǎng dà yī qiè bǎo yún fàng yī qiè bǎo sè
人 相， 名： 佛 广 大 一 切 宝 云， 放 一 切 宝 色、

zhēn jīn sè liánhuā sè guāngmíng chéngbǎoyànwǎng pǔ zhào fǎ jiè
真金色 莲华色 光明，成宝焰网普照法界，
yú zhōng pǔ xiàn yī qiè pú sà shì wéi sì shí bā rú lái yòujiān fù
于中普现一切菩萨，是为四十八。如来右肩复
yǒu dà rén xiàng míng zuì shèng bǎo pǔ zhào yún qí sè qīng jìng rú
有大人相，名：最胜宝普照云，其色清净如
yán fú jīn fàng mó ní guāng chōng mǎn fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn yī qiè
阎浮金，放摩尼光充满法界，于中普现一切
pú sà shì wéi sì shí jiǔ rú lái zuǒ jiān yǒu dà rén xiàng míng
菩萨，是为四十九。如来左肩有大人相，名：
zuì shèng guāng zhào fǎ jiè yún yóu rú dǐng shàng jí yǐ méi jiān zhǒng
最胜光照法界云，犹如顶上及以眉间种
zhǒng zhuāng yán fàng yán fú tán jīn jí lián huā sè zhòng bǎo guāng míng
种庄严，放阎浮檀金及莲华色众宝光明，
chéng dà yàn wǎng chōng mǎn fǎ jiè yú zhōng shì xiàn yī qiè shén lì
成大焰网充满法界，于中示现一切神力，
shì wéi wǔ shí rú lái zuǒ jiān fù yǒu dà rén xiàng míng guāng míng biàn
是为五十。如来左肩复有大人相，名：光明遍
zhào yún qí xiàng yòu xuán yán fú tán jīn sè mó ní bǎo wáng yǐ wéi
照云，其相右旋，阎浮檀金色摩尼宝王以为
zhuāng yán fàng zhòng bǎo huā xiāng yàn guāng míng chōng biàn fǎ jiè
庄严，放众宝华，香焰光明充遍法界，
yú zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó jí yǐ yī qiè yán jìng guó tǔ shì wéi wǔ
于中普现一切诸佛及以一切严净国土，是为五
shí yī rú lái zuǒ jiān fù yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào yào yún
十一。如来左肩复有大人相，名：普照耀云，
qí xiàng yòu xuán wēi mì zhuāng yán fàng fó dēng yàn yún qīng jìng guāng
其相右旋，微密庄严，放佛灯焰云，清净光
míng chōng biàn fǎ jiè yú zhōng xiǎn xiàn yī qiè pú sà zhǒng zhǒng zhuāng
明充遍法界，于中显现一切菩萨种种庄
yán xī jiē miào hǎo shì wéi wǔ shí èr rú lái xiōng yì yǒu dà rén xiàng
严悉皆妙好，是为五十二。如来胸臆有大人相，
xíng rú wàn zì míng jí xiáng hǎi yún mó ní bǎo huā yǐ wéi zhuāng
形如卍字，名：吉祥海云，摩尼宝华以为庄
yán fàng yī qiè bǎo sè zhǒng zhǒng guāng yàn lún chōng mǎn fǎ jiè pǔ
严，放一切宝色种种光焰轮，充满法界普
lìng qīng jìng fù chū miào yīn xuān chāng fǎ hǎi shì wéi wǔ shí sān jí
令清净，复出妙音宣畅法海，是为五十三。吉

xiángxiàngyòubiānyǒu dà rén xiàng míng shì xiànguāngzhào yún yīn tuó
祥相右边有大人相，名：示现光照云，因陀

luó wǎng yǐ wéizhuāngyán fàng dà guānglún chōngmǎn fǎ jiè yú zhōng
罗网以为庄严，放大光轮充满法界，于中

pǔ xiàn wú liàngzhū fó shì wéi wǔ shí sì jí xiángxiàngyòubiān fù yǒu
普现无量诸佛，是为五十四。吉祥相右边复有

dà rén xiàng míng pǔ xiàn rú lái yún yǐ zhū pú sà mó ní bǎoguān
大人相，名：普现如来云，以诸菩萨摩尼宝冠

ér wéizhuāngyán fàng dà guāngmíng pǔ zhào shí fāng yī qiè shì jiè xī
而为庄严，放大光明普照十方一切世界悉

lìng qīngjìng yú zhōng shì xiàn qù lái jīn fó zuò yú dào chǎng pǔ
令清净，于中示现去、来、今佛坐于道场，普

xiànshén lì guāngxuān fǎ hǎi shì wéi wǔ shí wǔ jí xiángxiàngyòubiān
现神力广宣法海，是为五十五。吉祥相右边

fù yǒu dà rén xiàng míng kāi fū huā yún mó ní bǎohuā yǐ wéizhuāng
复有大人相，名：开敷华云，摩尼宝华以为庄

yán fàngbǎoxiāngyàndēngqīngjìngguāngmíng zhuàng rú liánhuā chōng
严，放宝香焰灯清净光明，状如莲华，充

mǎn shì jiè shì wéi wǔ shí liù jí xiángxiàngyòubiān fù yǒu dà rén xiàng
满世界，是为五十六。吉祥相右边复有大人相，

míng kě yuè lè jīn sè yún yǐ yī qiè bǎo xīn wáng zàng mó ní wáng ér
名：可悦乐金色云，以一切宝心王藏摩尼王而

wéizhuāngyán fàngjìngguāngmíngzhào yú fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn yóu
为庄严，放净光明照于法界，于中普现犹

rú fó yǎnguǎng dà guāngmíng mó ní bǎozàng shì wéi wǔ shí qī jí
如佛眼广大光明摩尼宝藏，是为五十七。吉

xiángxiàngyòubiān fù yǒu dà rén xiàng míng fó hǎi yún pí liú lí bǎo
祥相右边复有大人相，名：佛海云，毗琉璃宝、

xiāngdēng huāmán yǐ wéizhuāngyán fàngmǎn xū kōng mó ní bǎowáng
香灯、华鬘以为庄严，放满虚空摩尼宝王

xiāngdēng dà yànqīngjìngguāngmíng chōngbiàn shí fāng yī qiè guó tǔ
香灯大焰清净光明，充遍十方一切国土，

yú zhōng pǔ xiàn dào chǎng zhòng huì shì wéi wǔ shí bā jí xiángxiàng
于中普现道场众会，是为五十八。吉祥相

zuǒbiānyǒu dà rén xiàng míng shì xiànguāngmíng yún wú shù pú sà
左边有大人相，名：示现光明云，无数菩萨

zuòbǎoliánhuā yǐ wéizhuāngyán fàng mó ní wáng zhǒng zhǒng jiàn cuò bǎo
坐宝莲华以为庄严，放摩尼王种种间错宝

yànguāngmíng pǔ jìng yī qiè zhū fǎ jiè hǎi yú zhōng shì xiàn wú liàng
焰光明，普净一切诸法界海，于中示现无量
zhū fó jí fó miào yīn yǎnshuō zhū fǎ shì wéi wǔ shí jiǔ jí xiáng
诸佛，及佛妙音演说诸法，是为五十九。吉祥
xiàngzuǒbiān fù yǒu dà rén xiàng míng shì xiàn biàn fǎ jiè guāngmíng yún
相左边复有大人相，名：示现遍法界光明云，
mó ní bǎo hǎi yǐ wéi zhuāng yán fàng dà guāngmíng biàn yī qiè chà yú
摩尼宝海以为庄严，放大光明遍一切刹，于
zhōng pǔ xiàn zhū pú sà zhòng shì wéi liù shí jí xiáng xiàngzuǒbiān fù
中普现诸菩萨众，是为六十。吉祥相左边复
yǒu dà rén xiàng míng pǔ shèng yún rì guāngmíng mó ní wáng bǎo lún
有大人相，名：普胜云，日光明摩尼王宝轮
mán ér wéi zhuāng yán fàng dà guāng yàn chōng mǎn fǎ jiè zhū shì jiè hǎi
鬘而为庄严，放大光焰充满法界诸世界海，
yú zhōng shì xiàn yī qiè shì jiè yī qiè rú lái yī qiè zhòng shēng
于中示现一切世界、一切如来、一切众生，
shì wéi liù shí yī jí xiáng xiàngzuǒbiān fù yǒu dà rén xiàng míng
是为六十一。吉祥相左边复有大人相，名：
zhuàn fǎ lún miào yīn yún yī qiè fǎ dēng qīng jìng xiāng rǔ yǐ wéi zhuāng
转法轮妙音云，一切法灯清净香药以为庄
yán fàng dà guāngmíng chōng mǎn fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó
严，放大光明充满法界，于中普现一切诸佛
suǒ yǒu xiàng hǎi jí yǐ xīn hǎi shì wéi liù shí èr jí xiáng xiàngzuǒbiān
所有相海及以心海，是为六十二。吉祥相左边
fù yǒu dà rén xiàng míng zhuāng yán yún yǐ qù lái jīn yī qiè
复有大人相，名：庄严云，以去、来、今一切
fó hǎi ér wéi zhuāng yán fàng jìng guāngmíng yán jìng yī qiè zhū fó guó tǔ
佛海而为庄严，放净光明严净一切诸佛国土，
yú zhōng pǔ xiàn shí fāng yī qiè zhū fó pú sà jí fó pú sà suǒ xíng zhī
于中普现十方一切诸佛菩萨及佛菩萨所行之
xíng shì wéi liù shí sān
行，是为六十三。

rú lái yòu shǒu yǒu dà rén xiàng míng hǎi zhào yún zhòng
“如来右手有大人相，名：海照云，众

bǎo zhuāng yán héng fàng yuè yàn qīng jìng guāngmíng chōng mǎn xū kōng
宝庄严，恒放月焰清净光明，充满虚空
yī qiè shì jiè fā dà yīn shēng tàn měi yī qiè zhū pú sà xíng shì wéi liù
一切世界，发大音声叹美一切诸菩萨行，是为六

shí sì rú lái yòushǒu fù yǒu dà rén xiàng míng yǐng xiàn zhào yào yún
十四。如来右手复有大人相，名：影现照耀云，
yǐ pí liú lí dì qīng mó ní bǎo huā ér wéi zhuāng yán fàng dà guāng
以毗琉璃、帝青、摩尼宝华而为庄严，放大光
míng pǔ zhào shí fāng pú sà suǒ zhù lián huā zàng mó ní zàng děng yī qiè
明普照十方菩萨所住莲华藏、摩尼藏等一切
shì jiè yú zhōng xī xiàn wú liàng zhū fó yǐ jìng fǎ shēn zuò pú tí shù
世界，于中悉现无量诸佛，以净法身坐菩提树，
zhèn dòng yī qiè shí fāng guó tǔ shì wéi liù shí wǔ rú lái yòushǒu fù
震动一切十方国土，是为六十五。如来右手复
yǒu dà rén xiàng míng dēng yàn mǎn pǔ yán jìng yún pí lú zhē nà bǎo
有大人相，名：灯焰鬘普严净云，毗卢遮那宝
yǐ wéi zhuāng yán fàng dà guāng míng chéng biàn huà wǎng yú zhōng pǔ
以为庄严，放大光明成变化网，于中普
xiàn zhū pú sà zhòng xián dài bǎo guān yǎn zhū xíng hǎi shì wéi liù shí liù
现诸菩萨众，咸戴宝冠演诸行海，是为六十六。
rú lái yòushǒu fù yǒu dà rén xiàng míng pǔ xiàn yī qiè mó ní yún
如来右手复有大人相，名：普现一切摩尼云，
lián huā yàn dēng ér wéi zhuāng yán fàng hǎi zàng guāng chōng biàn fǎ jiè
莲华焰灯而为庄严，放海藏光充遍法界，
yú zhōng pǔ xiàn wú liàng zhū fó zuò lián huā zuò shì wéi liù shí qī rú
于中普现无量诸佛坐莲华座，是为六十七。如
lái yòushǒu fù yǒu dà rén xiàng míng guāng míng yún mó ní yàn hǎi
来右手复有大人相，名：光明云，摩尼焰海
yǐ wéi zhuāng yán fàng zhòng bǎo yàn xiāng yàn huā yàn qīng jìng guāng
以为庄严，放众宝焰、香焰、华焰清净光
míng chōng mǎn yī qiè zhū shì jiè wǎng yú zhōng pǔ xiàn zhū fó dào
明，充满一切诸世界网，于中普现诸佛道
chǎng shì wéi liù shí bā rú lái zuǒ shǒu yǒu dà rén xiàng míng pí
场，是为六十八。如来左手有大人相，名：毗
liú lí qīng jìng dēng yún bǎo dì miào sè yǐ wéi zhuāng yán fàng yú rú
琉璃清净灯云，宝地妙色以为庄严，放于如
lái jīn sè guāng míng niàn niàn cháng xiàn yī qiè shàng miào zhuāng yán zhī
来金色光明，念念常现一切上妙庄严之
jù shì wéi liù shí jiǔ rú lái zuǒ shǒu fù yǒu dà rén xiàng míng
具，是为六十九。如来左手复有大人相，名：
yī qiè chà zhì huì dēng yīn shēng yún yī yīn tuó luó wǎng jīn gāng huā
一切刹智慧灯音声云，以因陀罗网、金刚华

ér wéizhuāngyán fàngyán fú tán jīn qīngjìng guāngmíng pǔ zhào shí fāng
而为庄严，放阎浮檀金清净光明，普照十方

yī qiè shì jiè shì wéi qī shí rú lái zuǒshǒu fù yǒu dà rén xiàng míng
一切世界，是为七十。如来左手复有大人相，名：

ān zhù bǎolián huāguāng míng yún zhòng bǎo miào huā yǐ wéizhuāngyán
安住宝莲华光明云，众宝妙华以为庄严，

fàng dà guāngmíng rú xū mí dēng pǔ zhào shí fāng yī qiè shì jiè shì
放大光明如须弥灯，普照十方一切世界，是

wéi qī shí yī rú lái zuǒshǒu fù yǒu dà rén xiàng míng biànzhào fǎ
为七十一。如来左手复有大人相，名：遍照法

jiè yún yǐ miào bǎo mǎn bǎo lún bǎo píng yīn tuó luó wǎng jí zhòng
界云，以妙宝鬘、宝轮、宝瓶、因陀罗网及众

miào xiàng yǐ wéizhuāngyán fàng dà guāngmíng pǔ zhào shí fāng yī qiè
妙相以为庄严，放大光明普照十方一切

guó tǔ yú zhōng shì xiàn yī qiè fǎ jiè yī qiè shì jiè hǎi yī qiè
国土，于中示现一切法界、一切世界海、一切

rú lái zuò lián huā zuò shì wéi qī shí èr rú lái yòushǒu zhǐ yǒu dà rén
如来坐莲华座，是为七十二。如来右手指有大人

xiàng míng xiàn zhū jié chà hǎi xuán yún shuǐ yuè yàn zàng mó ní wáng
相，名：现诸劫刹海旋云，水月焰藏摩尼王

yī qiè bǎo huā yǐ wéizhuāngyán fàng dà guāngmíng chōng mǎn fǎ jiè
一切宝华以为庄严，放大光明充满法界，

qí zhōng héng chū wēi miào yīn shēng mǎn shí fāng chà shì wéi qī shí sān
其中恒出微妙音声满十方刹，是为七十三。

rú lái zuǒshǒu zhǐ yǒu dà rén xiàng míng ān zhù yī qiè bǎo yún yǐ
如来左手指有大人相，名：安住一切宝云，以

dì qīng jīn gāng bǎo ér wéizhuāngyán fàng mó ní wáng zhòng bǎo guāng
帝青、金刚宝而为庄严，放摩尼王众宝光

míng chōng mǎn fǎ jiè qí zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà
明充满法界，其中普现一切诸佛及诸菩萨，

shì wéi qī shí sì rú lái yòushǒu zhǎng yǒu dà rén xiàng míng zhào
是为七十四。如来右手掌有大人相，名：照

yào yún yǐ mó ní wáng qiān fú bǎo lún ér wéizhuāngyán fàng bǎo guāng
耀云，以摩尼王千辐宝轮而为庄严，放宝光

míng qí guāng yòu xuán chōng mǎn fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū
明，其光右旋充满法界，于中普现一切诸

fó yī yī fó shēng guāng yàn chì rán shuō fǎ dù rén jìng zhū shì jiè
佛，一一佛身光焰炽然，说法度人，净诸世界，

shì wéi qī shí wǔ rú lái zuǒshǒuzhǎngyǒu dà rén xiàng míng yàn lún
是为七十五。如来左手掌有大人相，名：焰轮
pǔ zēngzhǎnghuàxiàn fǎ jiè dào chǎng yún yǐ rì guāng mó ní wáng qiān
普增长化现法界道场云，以日光摩尼王千
fú lún ér wéi zhuāng yán fàng dà guāng míng chōng mǎn yī qiè zhū shì jiè
辐轮而为庄严，放大光明充满一切诸世界
hǎi yú zhōng shì xiàn yī qiè pú sà yǎnshuō pǔ xián suǒ yǒu xíng hǎi
海，于中示现一切菩萨，演说普贤所有行海，
pǔ rù yī qiè zhū fó guó tǔ gè gè kāi wù wú liàng zhòng shēng shì wéi
普入一切诸佛国土，各各开悟无量众生，是为
qī shí liù
七十六。

rú lái yīn cáng yǒu dà rén xiàng míng pǔ liú chū fó yīn shēng
“如来阴藏有大人相，名：普流出佛音声
yún yī qiè miào bǎo yǐ wéi zhuāng yán fàng mó ní dēng huā yàn guāng
云，一切妙宝以为庄严，放摩尼灯华焰光
míng qí guāng chì shèng jù zhòng bǎo sè pǔ zhào yī qiè xū kōng
明，其光炽盛，具众宝色，普照一切虚空
fǎ jiè qí zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó yóu xíng wǎng lái chù chù zhōu biàn
法界，其中普现一切诸佛游行往来处处周遍，
shì wéi qī shí qī rú lái yòu tún yǒu dà rén xiàng míng bǎo dēng mǎn
是为七十七。如来右臂有大人相，名：宝灯鬘
pǔ zhào yún zhū mó ní bǎo yǐ wéi zhuāng yán fàng bù sī yì bǎo yàn
普照云，诸摩尼宝以为庄严，放不思議宝焰
guāng míng mí bù shí fāng yī qiè fǎ jiè yǔ xū kōng fǎ jiè tóng wéi yī
光明，弥布十方一切法界，与虚空法界同为一
xiàng ér néng chū shēng yī qiè zhū xiàng yī yī xiàng zhōng xī xiàn zhū
相，而能出生一切诸相，一一相中悉现诸
fó zì zài shén biàn shì wéi qī shí bā rú lái zuǒ tún yǒu dà rén xiàng
佛自在神变，是为七十八。如来左臂有大人相，
míng shì xiàn yī qiè fǎ jiè hǎi guāng míng mí fù xū kōng yún yóu rú lián
名：示现一切法界海光明弥覆虚空云，犹如莲
huā qīng jìng miào bǎo yǐ wéi yán shì fàng guāng míng wǎng biàn zhào shí
华，清净妙宝以为严饰，放光明网遍照十
fāng yī qiè fǎ jiè yú zhōng pǔ xiàn zhǒng zhǒng xiàng yún shì wéi qī shí
方一切法界，于中普现种种相云，是为七十
jiǔ rú lái yòu bì yǒu dà rén xiàng míng pǔ xiàn yún yǐ zhòng sè
九。如来右臂有大人相，名：普现云，以众色

mó ní ér wéizhuāngyán qí bì yǔ shuànshàng xià xiāngchèn fàng mó
摩尼而为庄严，其胜与膺上下相称，放摩

ní yànmiào fǎ guāngmíng yú yī niànzhōngnéng pǔ shì xiàn yī qiè bǎo
尼焰妙法光明，于一念中能普示现一切宝

wángyóu bù xiàng hǎi shì wéi bā shí rú lái zuǒ bì yǒu dà rén xiàng
王游步相海，是为八十。如来左膺有大人相，

míng xiàn yī qiè fó wú liàng xiàng hǎi yún yī qiè bǎo hǎi suí shùn ān zhù
名：现一切佛无量相海云，一切宝海随顺安住

yǐ wéizhuāngyán guǎng dà yóuxíng fàng jìng guāngmíng pǔ zhào zhòng
以为庄严，广大游行，放净光明普照众

shēng xī shǐ xī qiú wú shàng fó fǎ shì wéi bā shí yī rú lái yòu
生，悉使希求无上佛法，是为八十一。如来右

biān yī ní yán lù wángshuànyǒu dà rén xiàng míng yī qiè xū kōng fǎ
边伊尼延鹿王膺有大人相，名：一切虚空法

jiè yún guāngmíngmiào bǎo yǐ wéizhuāngyán qí xiàngyuán zhí shàn
界云，光明妙宝以为庄严，其相圆直，善

néng yóu bù fàng yán fú jīn sè qīng jìng guāngmíng biànzhào yī qiè zhū
能游步，放阎浮金色清净光明，遍照一切诸

fó shì jiè fā dà yīn shēng pǔ jiē zhèndòng fù xiàn yī qiè zhū fó guó
佛世界，发大音声普皆震动，复现一切诸佛国

tǔ zhù yú xū kōng bǎo yàn zhuāngyán wú liàng pú sà cóng zhōng huà xiàn
土，住于虚空宝焰庄严，无量菩萨从中化现，

shì wéi bā shí èr rú lái zuǒ biān yī ní yán lù wángshuànyǒu dà rén
是为八十二。如来左边伊尼延鹿王膺有大人

xiàng míng zhuāngyán hǎi yún sè rú zhēn jīn néng biàn yóu xíng yī
相，名：庄严海云，色如真金，能遍游行一

qiè fó chà fàng yī qiè bǎo qīng jìng guāngmíng chōng mǎn fǎ jiè shī zuò
切佛刹，放一切宝清净光明，充满法界施作

fó shì shì wéi bā shí sān rú lái bǎo shàng máo yǒu dà rén xiàng
佛事，是为八十三。如来宝膺上毛有大人相，

míng pǔ xiàn fǎ jiè yǐng xiàng yún qí máo yòu xuán yī yī máo duān
名：普现法界影像云，其毛右旋，一一毛端

fàng bǎo guāngmíng chōng mǎn shí fāng yī qiè fǎ jiè shì xiàn yī qiè zhū
放宝光明，充满十方一切法界，示现一切诸

fó shén lì qí zhū máo kǒng xī fàng guāngmíng yī qiè fó chà yú zhōng
佛神力，其诸毛孔悉放光明，一切佛刹于中

xiǎn xiàn shì wéi bā shí sì
显现，是为八十四。

rú lái zú xià yǒu dà rén xiàng míng yī qiè pú sà hǎi ān
“如来足下有大人相，名：一切菩萨海安

zhù yún sè rú jīn gāng yán fú tán jīn qīng jìng lián huā fàng bǎo guāng
住云，色如金刚、阎浮檀金，清净莲华放宝光

míng pǔ zhào shí fāng zhū shì jiè hǎi bǎo xiāng yàn yún chù chù zhōu biàn
明，普照十方诸世界海，宝香焰云处处周遍，

jǔ zú jiāng bù xiāng qì zhōu liú jù zhòng bǎo sè chōng mǎn fǎ jiè
举足将步，香气周流，具众宝色充满法界，

shì wéi bā shí wǔ rú lái yòu zú shàng yǒu dà rén xiàng míng pǔ zhào
是为八十五。如来右足上有大人相，名：普照

yī qiè guāng míng yún yī qiè zhòng bǎo yǐ wéi zhuāng yán fàng dà guāng
一切光明云，一切众宝以为庄严，放大光

míng chōng mǎn fǎ jiè shì xiàn yī qiè zhū fó pú sà shì wéi bā shí liù
明充满法界，示现一切诸佛菩萨，是为八十六。

rú lái zuǒ zú shàng yǒu dà rén xiàng míng pǔ xiàn yī qiè zhū fó yún
如来左足上有大人相，名：普现一切诸佛云，

bǎo zàng mó ní yǐ wéi zhuāng yán fàng bǎo guāng míng yú niàn niàn zhōng
宝藏摩尼以为庄严，放宝光明，于念念中

xiàn yī qiè fó shén tōng biàn huà jí qí fǎ hǎi suǒ zuò dào chǎng jìn wèi
现一切佛神通变化，及其法海所坐道场，尽未

lái jì jié wú yǒu jiàn duàn shì wéi bā shí qī rú lái yòu zú zhǐ jiān yǒu
来际劫无有间断，是为八十七。如来右足指间有

dà rén xiàng míng guāng zhào yī qiè fǎ jiè hǎi yún xū mí dēng mó
大人相，名：光照一切法界海云，须弥灯摩

ní wáng qiān fú yàn lún zhǒng zhǒng zhuāng yán fàng dà guāng míng chōng
尼王千辐焰轮种种庄严，放大光明充

mǎn shí fāng yī qiè fǎ jiè zhū shì jiè hǎi yú zhōng pǔ xiàn yī qiè zhū fó
满十方一切法界诸世界海，于中普现一切诸佛

suǒ yǒu zhǒng zhǒng bǎo zhuāng yán xiàng shì wéi bā shí bā rú lái zuǒ zú
所有种种宝庄严相，是为八十八。如来左足

zhǐ jiān yǒu dà rén xiàng míng xiàn yī qiè fó hǎi yún mó ní bǎo huā
指间有大人相，名：现一切佛海云，摩尼宝华、

xiāng yàn dēng mǎn yī qiè bǎo lún yǐ wéi zhuāng yán héng fàng bǎo hǎi
香焰、灯鬘、一切宝轮以为庄严，恒放宝海

qīng jìng guāng míng chōng mǎn xū kōng pǔ jí shí fāng yī qiè shì jiè
清净光明，充满虚空，普及十方一切世界，

yú zhōng shì xiàn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà yuán mǎn yīn shēng wàn zì
于中示现一切诸佛及诸菩萨圆满音声、卍字

děngxiàng lì yì wú liàng yī qiè zhòngshēng shì wéi bā shí jiǔ rú
等相，利益无量一切众生，是为八十九。如

lái yòu zú gēnyǒu dà rén xiàng míng zì zài zhào yào yún dì qīng
来右足跟有大人相，名：自在照耀云，帝青、

bǎo mò yǐ wéi zhuāng yán cháng fàng rú lái miào bǎo guāng míng qí
宝末以为庄严，常放如来妙宝光明，其

guāng miào hǎo chōng mǎn fǎ jiè jiē tóng yī xiàng wú yǒu chā bié yú
光妙好充满法界，皆同一相无有差别，于

zhōng shì xiàn yī qiè zhū fó zuò yú dào chǎng yǎn shuō miào fǎ shì wéi jiǔ
中示现一切诸佛坐于道场演说妙法，是为九

shí rú lái zuǒ zú gēnyǒu dà rén xiàng míng shì xiàn miào yīn yǎn shuō
十。如来左足跟有大人相，名：示现妙音演说

zhū fǎ hǎi yún yǐ biàn huà hǎi mó ní bǎo xiāng yàn hǎi xū mí huā mó
诸法海云，以变化海摩尼宝、香焰海须弥华摩

ní bǎo jí pí liú lí ér wéi zhuāng yán fàng dà guāng míng chōng mǎn fǎ
尼宝及毗琉璃而为庄严，放大光明充满法

jiè yú zhōng pǔ xiàn zhū fó shén lì shì wéi jiǔ shí yī rú lái yòu
界，于中普现诸佛神力，是为九十一。如来右

zú fū yǒu dà rén xiàng míng shì xiàn yī qiè zhuāng yán guāng míng yún
足趺有大人相，名：示现一切庄严光明云，

zhòng bǎo suǒ chéng jí miào zhuāng yán fàng yán fú tán jīn sè qīng jìng
众宝所成，极妙庄严，放阎浮檀金色清净

guāng míng pǔ zhào shí fāng yī qiè fǎ jiè qí guāng míng xiàng yóu rú
光明，普照十方一切法界，其光明相犹如

dà yún pǔ fù yī qiè zhū fó dào chǎng shì wéi jiǔ shí èr rú lái
大云，普覆一切诸佛道场，是为九十二。如来

zuǒ zú fū yǒu dà rén xiàng míng xiàn zhòng sè xiàng yún yǐ yī qiè
左足趺有大人相，名：现众色相云，以一切

yuè yàn zàng pí lú zhē nà bǎo yīn tuó luó ní luó bǎo ér wéi zhuāng yán
月焰藏毗卢遮那宝、因陀罗尼罗宝而为庄严，

niàn niàn yóu xíng zhū fǎ jiè hǎi fàng mó ní dēng xiāng yàn guāng míng qí
念念游行诸法界海，放摩尼灯香焰光明，其

guāng biàn mǎn yī qiè fǎ jiè shì wéi jiǔ shí sān rú lái yòu zú sì zhōu
光遍满一切法界，是为九十三。如来右足四周

yǒu dà rén xiàng míng pǔ zàng yún yīn tuó luó ní luó jīn gāng bǎo yǐ
有大人相，名：普藏云，因陀罗尼罗金刚宝以

wéi zhuāng yán fàng bǎo guāng míng chōng mǎn xū kōng yú zhōng shì xiàn
为庄严，放宝光明充满虚空，于中示现

yī qiè zhū fó zuò yú dào chǎng mó ní bǎowáng shī zǐ zhī zuò shì wéi
一切诸佛坐于道 场 摩尼宝 王 狮子之座，是为
jiǔ shí sì rú lái zuǒ zú sì zhōuyōu dà rén xiàng míng guāngmíng
九十四。如来左足四周有大人相，名：光明
biànzhào fǎ jiè yún mó ní bǎohuā yǐ wéizhuāngyán fàng dà guāngmíng
遍照法界云，摩尼宝华以为 庄严，放大光明
chōngmǎn fǎ jiè píngděng yī xiàng yú zhōng shì xiàn yī qiè zhū fó jí
充 满法界平等一相，于 中 示现一切诸佛及
zhū pú sà zì zài shén lì yǐ dà miào yīn yǎnshuō fǎ jiè wú jìn fǎ mén
诸菩萨自在神力，以大 妙音演说法界无尽法门，
shì wéi jiǔ shí wǔ rú lái yòu zú zhǐ duānyōu dà rén xiàng míng shì
是为九十五。如来右足指 端 有大人相，名：示
xiàn zhuāngyán yún shèn kě ài lè yán fú tán qīng jìng zhēn jīn yǐ wéi
现 庄严云，甚可爱乐阎浮檀 清净真金以为
zhuāngyán fàng dà guāngmíng chōngmǎn shí fāng yī qiè fǎ jiè yú zhōng
庄严，放大光明 充满十方一切法界，于 中
shì xiàn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà wú jìn fǎ hǎi zhǒng zhǒng gōng dé
示现一切诸佛及诸菩萨无尽法海 种 种 功德、
shéntōng biànhuà shì wéi jiǔ shí liù rú lái zuǒ zú zhǐ duānyōu dà rén
神通变化，是为九十六。如来左足指 端 有大人
xiàng míng xiàn yī qiè fó shén biànyún bù sī yì fó guāngmíng
相，名：现一切佛神 变云，不思議佛 光明、
yuè yàn pǔ xiāng mó ní bǎoyàn lún yǐ wéizhuāngyán fàng zhòng bǎo sè
月焰普 香、摩尼宝焰轮以为 庄严，放 众 宝色
qīng jìng guāngmíng chōngmǎn yī qiè zhū shì jiè hǎi yú zhōng shì xiàn yī
清 净 光 明，充 满 一 切 诸 世 界 海，于 中 示 现 一
qiè zhū fó jí zhū pú sà yǎnshuō yī qiè zhū fó fǎ hǎi shì wéi jiǔ shí
切诸佛及诸菩萨演说一切诸佛法海，是为九十
qī
七。

fó zǐ pí lú zhē nà rú lái yǒu rú shì děng shí huā zàng
“佛子！毗卢遮那如来有如是等十华藏
shì jiè hǎi wēi chén shù dà rén xiàng yī yī shēn fèn zhòng bǎo miào xiàng
世界海微尘数大人相；一一身分，众宝妙相
yǐ wéizhuāngyán
以为 庄严。”

rú lái suí hǎo guāng míng gōng dé pǐn dì sān shí wǔ
如来随好 光明功德品第三十五

ěr shí shì zūngào bǎoshǒu pú sà yán
尔时，世尊告宝手菩萨言：

fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué yǒu suí hǎo míng
“佛子！如来、应、正等觉有随好，名：

yuánmǎnwáng cǐ suí hǎo zhōng chū dà guāng míng míng wéi chì shèng
圆满王。此随好中出大光明，名为：炽盛，

qī bǎi wàn ā sēng qí guāng míng ér wéi juàn shǔ fó zǐ wǒ wéi pú
七百万阿僧祇光明而为眷属。佛子！我为菩

sà shí yú dōu shuài tiān gōng fàng dà guāng míng míng guāng chuáng
萨时，于兜率天宫放大光明，名：光幢

wáng zhào shí fó chà wēi chén shù shì jiè bǐ shì jiè zhōng dì yù zhòng
王，照十佛刹微尘数世界。彼世界中地狱众

shēng yù sī guāng zhě zhòng kǔ xiū xī dé shí zhǒng qīng jìng yǎn
生，遇斯光者，众苦休息，得十种清净眼，

ěr bí shé shēn yì yì fù rú shì xián shēng huān xǐ yǒng
耳、鼻、舌、身、意亦复如是，咸生欢喜，踊

yuè chēng qīng cóng bǐ mìng zhōng shēng dōu shuài tiān tiān zhōng yǒu gǔ
跃称庆，从彼命终生兜率天。天中有鼓，

míng shèn kě ài lè bǐ tiān shēng yǐ cǐ gǔ fā yīn ér gào zhī yán
名：甚可爱乐。彼天生已，此鼓发音而告之言：

zhū tiān zǐ rǔ yǐ xīn bú fàng yì yú rú lái suǒ zhòng zhū shàn gēn
“诸天子！汝以心不放逸，于如来所种诸善根，

wǎng xī qīn jìn zhòng shàn zhī shí pí lú zhē nà dà wēi shén lì yú bǐ
往昔亲近众善知识。毗卢遮那大威神力，于彼

mìng zhōng lái shēng cǐ tiān
命终来生此天。”

fó zǐ pú sà zú xià qiān fú lún míng guāng míng pǔ
“佛子！菩萨足下千辐轮，名：光明普

zhào wáng cǐ yǒu suí hǎo míng yuánmǎnwáng cháng fàng sì shí
照王。此有随好，名：圆满王，常放四十

zhǒng guāng míng zhōng yǒu yī guāng míng qīng jìng gōng dé néng zhào
种光明。中有一光，名：清净功德，能照

yì nà yóu tā fó chà wēi chén shù shì jiè suí zhū zhòng shēng zhǒng zhǒng
亿那由他佛刹微尘数世界，随诸众生种种

yè xíng zhǒngzhǒng yù yào jiē lìng chéngshú ā bí dì yù jí kǔ zhòng
业行、种种欲乐皆令成熟。阿鼻地狱极苦众
shēng yù sī guāngzhě jiē xī mìngzhōngshēngdōushuàitiān jì shēng
生，遇斯光者，皆悉命终生兜率天。既生
tiān yǐ wéntiān gǔ yīn ér gào zhī yán shàn zāi shàn zāi zhūtiān
天已，闻天鼓音而告之言：‘善哉善哉！诸天
zǐ pí lú zhē nà pú sà rù lí gòusānmèi rǔ dāngjìng lǐ
子！毗卢遮那菩萨入离垢三昧，汝当敬礼。’

ěr shí zhūtiān zǐ wéntiān gǔ yīn rú shì quàn huì xiánshēng
“尔时，诸天子闻天鼓音如是劝诲，咸生
shì niàn qí zāi xī yǒu hé yīn fā cǐ wēimiào zhī yīn shì
是念：‘奇哉希有！何因发此微妙之音？’是
shí tiān gǔ gào zhūtiān zǐ yán wǒ suǒ fā shēng zhūshàngēn lì
时，天鼓告诸天子言：‘我所发声，诸善根力
zhī suǒ chéng jiù zhūtiān zǐ rú wǒ shuō wǒ ér bù zhuó wǒ bù
之所成就。诸天子！如我说我，而不著我，不
zhuó wǒ suǒ yī qiè zhū fó yì fù rú shì zì shuō shì fó bù zhuó
著我所；一切诸佛亦复如是，自说是佛，不著
yú wǒ bù zhuó wǒ suǒ zhūtiān zǐ rú wǒ yīn shēng bù cóng dōng
于我，不著我所。诸天子！如我音声不从东
fāng lái bù cóng nán xī běi fāng sì wéi shàng xià lái yè bào chéng
方来，不从南西北方、四维上下来；业报成
fó yì fù rú shì fēi shí fāng lái zhūtiān zǐ pì rú rǔ děng xī zài
佛亦复如是，非十方来。诸天子！譬如汝等昔在
dì yù dì yù jí shēn fēi shí fāng lái dàn yóu yú rǔ diāndǎo è yè
地狱，地狱及身非十方来，但由于汝颠倒恶业
yú chī chán fù shēng dì yù shēn cǐ wú gēnběn wú yǒu lái chù
愚痴缠缚，生地狱身，此无根本、无有来处。

zhūtiān zǐ pí lú zhē nà pú sà wēi dé lì gù fàng dà guāng míng ér
诸天子！毗卢遮那菩萨威德力故放大光明，而
cǐ guāng míng fēi shí fāng lái zhūtiān zǐ wǒ tiān gǔ yīn yì fù rú shì
此光明非十方来。诸天子！我天鼓音亦复如是，
fēi shí fāng lái dàn yǐ sānmèishàngēn lì gù bō rě bō luó mì wēi dé
非十方来，但以三昧善根力故，般若波罗蜜威德
lì gù chūshēng rú shì qīngjìng yīn shēng shì xiàn rú shì zhǒngzhǒng zì
力故，出生如是清净音声，示现如是种种自
zài zhūtiān zǐ pì rú xū mí shānwáng yǒu sān shí sān tiān shàng miào
在。诸天子！譬如须弥山王有三十三天上妙

gōngdiànzhǒngzhǒng lè jù ér cǐ lè jù fēi shí fāng lái wǒ tiān gǔ
宫殿种种乐具，而此乐具非十方来；我天鼓
yīn yì fù rú shì fēi shí fāng lái zhūtiān zǐ pì rú yì nà yóu tā
音亦复如是，非十方来。诸天子！譬如亿那由他
fó chàwēichénshù shì jiè jìn mò wéichén wǒ wèi rú shì chénshùzhòng
佛刹微尘数世界尽末为尘，我为如是尘数众
shēng suí qí suǒyào ér yǎnshuō fǎ lìng dà huān xǐ rán wǒ yú bǐ
生，随其所乐而演说法，令大欢喜，然我于彼
bù shēng pí yàn bù shēng tuì qiè bù shēngjiāomàn bù shēngfàng yì
不生疲厌、不生退怯、不生憍慢、不生放逸。
zhūtiān zǐ pí lú zhē nà pú sà zhù lí gòusānmèi yì fù rú shì yú
诸天子！毗卢遮那菩萨住离垢三昧亦复如是，于
yòushǒuzhǎng yī suí hǎozhōngfàng yī guāngmíng chūxiàn wú liàng zì zài
右手掌一随好中放一光明，出现无量自在
shén lì yī qièshēngwén pì zhī fó shàng bù néng zhī kuàngzhūzhòng
神力，一切声闻、辟支佛尚不能知，况诸众
shēng zhūtiān zǐ rǔ dāngwǎng yì bǐ pú sà suǒ qīn jìn gòngyǎng
生！诸天子！汝当往诣彼菩萨所亲近供养，
wù fù tānzhuó wǔ yù lè jù zhuó wǔ yù lè zhàngzhūshàngēn zhūtiān
勿复贪著五欲乐具，著五欲乐障诸善根。诸天
zǐ pì rú jié huǒshāo xū mí shān xī lìngchú jìn wú yú kě dé
子！譬如劫火烧须弥山，悉令除尽，无余可得；
tān yù chán xīn yì fù rú shì zhōng bù néngshēngniàn fó zhī yì zhū
贪欲缠心亦复如是，终不能生念佛之意。诸
tiān zǐ rǔ děngyīngdāng zhī ēn bào ēn zhūtiān zǐ qí yǒuzhòng
天子！汝等应当知恩报恩。诸天子！其有众
shēng bù zhī bào ēn duōzāohèng sǐ shēng yú dì yù zhūtiān zǐ
生不知报恩，多遭横死，生于地狱。诸天子！
rǔ děng xī zài dì yù zhī zhōng méngguāngzhào shēn shě bǐ shēng cǐ
汝等昔在地狱之中，蒙光照身，舍彼生此；
rǔ děng jīn zhě yí jí huíxiàng zēngzhǎngshàngēn zhūtiān zǐ rú
汝等今者宜疾回向，增长善根。诸天子！如
wǒ tiān gǔ fēi nán fēi nǚ ér néngchūshēng wú liàng wú biān bù sī yì
我天鼓，非男非女，而能出生无量无边不思议
shì rǔ tiān zǐ tiān nǚ yì fù rú shì fēi nán fēi nǚ ér néngshòu
事；汝天子、天女亦复如是，非男非女，而能受
yòngzhǒngzhǒngshàngmiào gōngdiànyuán lín rú wǒ tiān gǔ bù shēng bú
用种种上妙宫殿园林。如我天鼓不生不

miè sè shòu xiǎng xíng shí yì fù rú shì bù shēng bú miè
灭，色、受、想、行、识亦复如是不生不灭。

rǔ děng ruò néng yú cǐ wù jiě yīng zhī zé rù wú yī yìn sān mèi
汝等若能于此悟解，应知则入无依印三昧。’

shí zhūtiān zǐ wén shì yīn yǐ dé wèicéngyǒu jí jiē huà
“时，诸天子闻是音已，得未曾有，即皆化

zuò yī wàn huā yún yī wàn xiāng yún yī wàn yīn yuè yún yī wàn chuáng
作一万华云、一万香云、一万音乐云、一万幢

yún yī wàn gài yún yī wàn gē zàn yún zuò shì huà yǐ jí gòng
云、一万盖云、一万歌赞云；作是化已，即共

wǎng yì pí lú zhē nà pú sà suǒ zhù gōng diàn hé zhǎng gōng jìng yú
往诣毗卢遮那菩萨所住宫殿，合掌恭敬，于

yī miàn lì yù shēn zhān jìn ér bù dé jiàn shí yǒutiān zǐ zuò rú
一面立，欲申瞻覲而不得见。时，有天子作如

shì yán pí lú zhē nà pú sà yǐ cóng cǐ mò shēng yú rén jiān jìng
是言：‘毗卢遮那菩萨已从此没，生于人间净

fàn wáng jiā chéng zhān tán lóu gé chǔ mó yē fū rén tāi shí
饭王家，乘梅檀楼阁，处摩耶夫人胎。’时，

zhūtiān zǐ yǐ tiānyǎnguānjiàn pú sà shēn chǔ zài rén jiān jìng fàn wáng jiā
诸天子以天眼观见菩萨身，处在人间净饭王家，

fàn tiān yù tiān chéng shì gòng yǎng zhūtiān zǐ zhòng xián zuò shì niàn
梵天、欲天承事供养。诸天子众咸作是念：

wǒ děng ruò bù wǎng pú sà suǒ wèn xùn qǐ jū nǎi zhì yī niàn yú cǐ
‘我等若不往菩萨所问讯起居，乃至一念于此

tiāngōng ér shēng ài zhuó zé wéi bù kě shí yī yī tiān zǐ yǔ
天宫而生爱著，则为不可。’时，一一天子与

shí nà yóu tā juàn shǔ yù xià yán fú tí shí tiān gǔ zhōng chū shēng gào
十那由他眷属欲下阎浮提。时，天鼓中出声告

yán zhūtiān zǐ pú sà mó hē sà fēi cǐ mìng zhōng ér shēng bǐ
言：‘诸天子！菩萨摩诃萨非此命终而生彼

jiān dàn yǐ shéntōng suí zhū zhòng shēng xīn zhī suǒ yī lìng qí dé jiàn
间，但以神通，随诸众生心之所宜，令其得见。

zhūtiān zǐ rú wǒ jīn zhě fēi yǎn suǒ jiàn ér néng chū shēng pú
诸天子！如我今者，非眼所见，而能出声；菩

sà mó hē sà rù lí gòu sān mèi yì fù rú shì fēi yǎn suǒ jiàn ér néng
萨摩诃萨入离垢三昧亦复如是，非眼所见，而能

chù chù shì xiàn shòu shēng lí fēn bié chú jiāo màn wú rǎn zhuó zhū
处处示现受生，离分别，除憍慢，无染著。诸

tiān zǐ rǔ děngyīng fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jìng zhì
天子！汝等应发阿耨多罗三藐三菩提心，净治
qí yì zhùshànwēi yí huǐchú yī qiè yè zhàng fánǎozhàng bào
其意，住善威仪，悔除一切业障、烦恼障、报
zhàng jiànzhàng yǐ jìn fǎ jiè zhòngshēngshùděngshēn yǐ jìn fǎ
障、见障；以尽法界众生数等身，以尽法
jiè zhòngshēngshùděngtóu yǐ jìn fǎ jiè zhòngshēngshùděngshé yǐ
界众生数等头，以尽法界众生数等舌，以
jìn fǎ jiè zhòngshēngshùděngshànshēn yè shàn yǔ yè shàn yì yè
尽法界众生数等善身业、善语业、善意业，
huǐchúsuǒyǒuzhūzhàngguò è
悔除所有诸障过恶。’

shí zhūtiān zǐ wén shì yǔ yǐ dé wèicéngyǒu xīn dà huān
“时，诸天子闻是语已，得未曾有，心大欢

xǐ ér wèn zhī yán pú sà mó hē sà yún hé huǐchú yī qièguò
喜而问之言：‘菩萨摩诃萨云何悔除一切过
è ěr shí tiān gǔ yǐ pú sà sān mèishàngēn lì gù fā shēng
恶？’尔时，天鼓以菩萨三昧善根力故，发声
gào yán zhūtiān zǐ pú sà zhī zhū yè bù cóngdōngfāng lái bù
告言：‘诸天子！菩萨知诸业不从东方来，不
cóngnán xī běifāng sì wéishàng xià lái ér gòng jī jí zhǐ zhù yú
从南西北方、四维上下来，而共积集，止住于
xīn dàn cóngdiāndǎoshēng wú yǒuzhù chù pú sà rú shì jué dìng míng
心；但从颠倒生，无有住处。菩萨如是决定明
jiàn wú yǒu yí huò zhūtiān zǐ rú wǒ tiān gǔ shuō yè shuō bào
见，无有疑惑。诸天子！如我天鼓，说业、说报、
shuō xíng shuō jiè shuō xǐ shuō ān shuō zhū sān mèi zhū fó pú
说行、说戒、说喜、说安、说诸三昧；诸佛菩
sà yì fù rú shì shuō wǒ shuō wǒ suǒ shuō zhòngshēng shuō tān
萨亦复如是，说我、说我所、说众生、说贪
huì chī zhǒngzhǒngzhū yè ér shí wú wǒ wú yǒu wǒ suǒ zhū suǒ zuò
恚痴种种诸业，而实无我、无有所。诸所作
yè liù qù guǒ bào shí fāng tuī qiú xī bù kě dé zhūtiān zǐ pì
业、六趣果报，十方推求悉不可得。诸天子！譬
rú wǒ shēng bù shēng bú miè zào è zhūtiān bù wén yú shēng wéi
如我声，不生不灭，造恶诸天不闻余声，唯
wén yǐ dì yù jué wù zhī shēng yī qiè zhū yè yì fù rú shì fēi shēng
闻以地狱觉悟之声；一切诸业亦复如是，非生

fēi miè suí yǒu xiū jí zé shòu qí bào zhūtiān zǐ rú wǒ tiān gǔ suǒ
非灭，随有修集则受其报。诸天子！如我天鼓所
chū yīn shēng yú wú liàng jié bù kě qióng jìn wú yǒu jiàn duàn ruò
出音声，于无量劫不可穷尽、无有间断，若
lái ruò qù jiē bù kě dé zhūtiān zǐ ruò yǒu qù lái zé yǒu duàn cháng
来若去皆不可得。诸天子！若有去来则有断常，
yī qiè zhū fó zhōng bù yǎn shuō yǒu duàn cháng fǎ chú wèi fāng biàn chéng
一切诸佛终不演说有断常法，除为方便成
shú zhòng shēng zhūtiān zǐ pì rú wǒ shēng yú wú liàng shì jiè
熟众生。诸天子！譬如我声，于无量世界，
suí zhòng shēng xīn jiē shǐ dé wén yī qiè zhū fó yì fù rú shì suí
随众生心皆使得闻；一切诸佛亦复如是，随
zhòng shēng xīn xī lìng dé jiàn zhūtiān zǐ rú yǒu pō lí jìng míng
众生心悉令得见。诸天子！如有颇梨¹³镜，名
wéi néng zhào qīng jìng jiàn chè yǔ shí shì jiè qí liàng zhèng děng
为：能照，清净鉴彻，与十世界其量正等；
wú liàng wú biān zhū guó tǔ zhōng yī qiè shān chuān yī qiè zhòng shēng
无量无边诸国土中，一切山川、一切众生，
nǎi zhì dì yù chù shēng è guǐ suǒ yǒu yǐng xiàng jiē yú zhōng xiàn
乃至地狱、畜生、饿鬼，所有影像皆于中现。
zhūtiān zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ zhū yǐng xiàng kě dé shuō yán lái
诸天子！于汝意云何？彼诸影像可得说言来
rù jìng zhōng cóng jìng qù fǒu dá yán fú yě zhū
入镜中、从镜去不？’ 答言：‘不也。’ ‘诸
tiān zǐ yī qiè zhū yè yì fù rú shì suī néng chū shēng zhū yè guǒ bào
天子！一切诸业亦复如是，虽能出生诸业果报，
wú lái qù chù zhūtiān zǐ pì rú huàn shī huàn huò rén yǎn dāng zhī
无来去处。诸天子！譬如幻师幻惑人眼，当知
zhū yè yì fù rú shì ruò rú shì zhī shì zhēn shí chàn huǐ yī qiè
诸业亦复如是。若如是知，是真实忏悔，一切
zuì è xī dé qīng jìng
罪恶悉得清净。’

shuō cǐ fǎ shí bǎi qiān yì nà yóu tā fó chā wēi chén shù shì
“说此法时，百千亿那由他佛刹微尘数世

jiè zhōng dōu shuài tuó zhūtiān zǐ dé wú shēng fǎ rěn wú liàng bù sī
界中兜率陀诸天子，得无生法忍；无量不思

¹³ 大正藏：玻黎（后同）

yì ā sēng qí liù yù zhūtiān zǐ fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
议阿僧祇六欲诸天子，发阿耨多罗三藐三菩提
xīn liù yù tiānzhōng yī qiè tiān nǚ jiē shě nǚ shēn fā yú wú shàng
心；六欲天中一切天女，皆舍女身，发于无上
pú tí zhī yì ěr shí zhūtiān zǐ wénshuō pǔ xiánguǎng dà huíxiàng
菩提之意。尔时，诸天子闻说普贤广大回向，
dé shí dì gù huòzhū lì zhuāngyán sānmèi gù yǐ zhòngshēngshù dēng
得十地故，获诸力庄严三昧故，以众生数等
qīngjìng sān yè huǐchú yī qiè zhūzhòngzhàng gù jí jiàn bǎiqiān yì nà
清净三业悔除一切诸重障故，即见百千亿那
yóu tā fó chàwēichénshù qī bǎoliánhuā yī yī huāshàng jiē yǒu pú
由他佛刹微尘数七宝莲华；一一华上皆有菩
sà jié jiā fū zuò fàng dà guāngmíng bǐ zhū pú sà yī yī suí hǎo
萨结跏趺坐，放大光明；彼诸菩萨一一随好，
fàngzhòngshēngshù dēngguāngmíng bǐ guāngmíngzhōng yǒuzhòngshēng
放众生数等光明；彼光明中，有众生
shù dēngzhū fó jié jiā fū zuò suí zhòngshēng xīn ér wèishuō fǎ ér
数等诸佛结跏趺坐，随众生心而为说法，而
yóuwèixiàn lí gòusānmèishǎofēn zhī lì
犹未现离垢三昧少分之力。

ěr shí bǐ zhūtiān zǐ yǐ shàngzhònghuā fù yú shēnshàng
“尔时，彼诸天子以上众华，复于身上
yī yī máokǒnghuà zuò zhòngshēngshù dēngzhòngmiào huāyún gòngyǎng
一一毛孔化作众生数等众妙华云，供养
pí lú zhē nà rú lái chí yǐ sàn fó yī qiè jiē yú fó shēnshàngzhù
毗卢遮那如来，持以散佛，一切皆于佛身上住。
qí zhūxiāng yún pǔ yǔ wú liàng fó chàwēichénshù shì jiè ruò yǒuzhòng
其诸香云，普雨无量佛刹微尘数世界。若有众
shēngshēnméngxiāngzhě qí shēn ān lè pì rú bǐ qiū rù dì sì chán
生身蒙香者，其身安乐，譬如比丘入第四禅，
yī qiè yè zhàng jiē dé xiāo miè ruò yǒuwénzhě bǐ zhūzhòngshēng yú
一切业障皆得消灭¹⁴。若有闻者，彼诸众生于
sè shēng xiāng wèi chù qí nèi jù yǒu wǔ bǎi fán nǎo qí
色、声、香、味、触，其内具有五百烦恼，其
wài yì yǒu wǔ bǎi fán nǎo tān xíng duō zhě èr wàn yī qiān chēn xíng duō
外亦有五百烦恼，贪行多者二万一千，瞋行多

¹⁴ 大正藏：销

zhě èr wàn yī qiān chī xíng duō zhě èr wàn yī qiān děng fēn xíng zhě èr
者二万一千，痴行多者二万一千，等分行者二
wàn yī qiān liǎo zhī rú shì xī shì xū wàng rú shì zhī yǐ chéng jiù
万一千，了知如是悉是虚妄。如是知己，成就
xiāng chuáng yún zì zài guāng míng qīng jìng shàn gēn ruò yǒu zhòng shēng jiàn
香幢云自在光明清净善根。若有众生见
qí gài zhě zhòng yī qīng jìng jīn wǎng zhuàn lún wáng yī héng hé shā shàn
其盖者，种一清净金网转轮王一恒河沙善
gēn
根。

fó zǐ pú sà zhù cǐ zhuàn lún wáng wèi yú bǎi qiān yì
“佛子！菩萨住此转轮王位，于百千亿
nà yóu tā fó chà wēi chén shù shì jiè zhōng jiào huà zhòng shēng fó zǐ
那由他佛刹微尘数世界中教化众生。佛子！
pì rú míng jìng shì jiè yuè zhì rú lái cháng yǒu wú liàng zhū shì jiè zhōng
譬如明镜世界月智如来，常有无量诸世界中
bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí děng huà xiàn qí shēn ér
比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷等化现其身而
lái tīng fǎ guǎng wèi yǎn shuō běn shēng zhī shì wèi céng yī niàn ér yǒu
来听法，广为演说本生之事，未曾一念而有
jiàn duàn ruò yǒu zhòng shēng wén qí fó míng bì dé wǎng shēng bǐ fó
间断。若有众生闻其佛名，必得往生彼佛
guó tǔ pú sà ān zhù qīng jìng jīn wǎng zhuàn lún wáng wèi yì fù rú shì
国土；菩萨安住清净金网转轮王位亦复如是，
ruò yǒu zàn dé yù qí guāng míng bì huò pú sà dì shí dì wèi yǐ xiān
若有暂得遇其光明，必获菩萨第十地位，以先
xiū xíng shàn gēn lì gù fó zǐ rú dé chū chán suī wèi mìng zhōng
修行善根力故。佛子！如得初禅，虽未命终，
jiàn fàn tiān chù suǒ yǒu gōng diàn ér dé shòu yú fàn shì ān lè dé zhū chán
见梵天处所有宫殿而得受于梵世安乐，得诸禅
zhě xī yì rú shì pú sà mó hē sà zhù qīng jìng jīn wǎng zhuàn lún wáng
者悉亦如是。菩萨摩诃萨住清净金网转轮王
wèi fàng mó ní jì qīng jìng guāng míng ruò yǒu zhòng shēng yù sī guāng
位，放摩尼髻清净光明；若有众生遇斯光
zhě jiē dé pú sà dì shí dì wèi chéng jiù wú liàng zhì huì guāng míng
者，皆得菩萨第十地位，成就无量智慧光明，
dé shí zhǒng qīng jìng yǎn nǎi zhì shí zhǒng qīng jìng yì jù zú wú liàng
得十种清净眼，乃至十种清净意，具足无量

shènsēnsānmèi chéng jiù rú shì qīngjìng ròuyǎn
甚深三昧，成就如是清净肉眼。

fó zǐ jiǎ shǐ yǒurén yǐ yì nà yóu tā fó chà suì wéiwēi
“佛子！假使有人以亿那由他佛刹碎为微
chén yī chén yī chà fù yǐ ěr xǔ wēichénshù fó chà suì wéiwēichén
尘，一尘一刹复以尔许微尘数佛刹碎为微尘，
rú shì wēichén xī zhì zuǒshǒu chí yǐ dōngxíng guò ěr xǔ wēichénshù
如是微尘悉置左手持以东行，过尔许微尘数
shì jiè nǎi xià yī chén rú shì dōngxíng jìn cǐ wēichén nán xī běifāng
世界乃下一尘，如是东行尽此微尘，南西北方、
sì wéishàng xià yì fù rú shì rú shì shí fāngsuǒyǒu shì jiè ruò zhuówēi
四维上下亦复如是；如是十方所有世界若著微
chén jí bù zhuózhě xī yǐ jí chéng yī fó guó tǔ bǎoshǒu yú
尘及不著者，悉以集成一佛国土。宝手！于
rǔ yì yún hé rú shì fó tǔ guǎng dà wú liàng kě sī yì fǒu
汝意云何？如是佛土广大无量可思议不？”

dá yuē fú yě rú shì fó tǔ guǎng dà wú liàng xī yǒu
答曰：“不也！如是佛土广大无量，希有
qí tè bù kě sī yì ruò yǒuzhòngshēngwén cǐ pì yù néngshēng
奇特，不可思议。若有众生闻此譬喻¹⁵能生
xìn jiě dāng zhī gèngwéi xī yǒu qí tè
信解，当知更为希有奇特。”

fó yán bǎoshǒu rú shì rú shì rú rǔ suǒshuō ruò
佛言：“宝手！如是如是！如汝所说！若
yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén wén cǐ pì yù ér shēng xìn zhě wǒ shòu bǐ
有善男子、善女人闻此譬喻而生信者，我授彼
jì jué dìngdāngchéng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dāng huò rú
记，决定当成阿耨多罗三藐三菩提，当获如
lái wú shàng zhì huì bǎoshǒu shè fù yǒurén yǐ qiān yì fó chà wēi
来无上智慧。宝手！设复有人以千亿佛刹微
chénshù rú shàngsuǒshuōguǎng dà fó tǔ mò wéiwēichén yǐ cǐ wēi
尘数如上所说广大佛土末为微尘，以此微
chén yī qián pì yù yī yī xià jìn nǎi zhì jí chéng yī fó guó tǔ fù
尘依前譬喻一一下尽，乃至集成一佛国土，复
mò wéichén rú shì cì dì zhǎnzhuǎn nǎi zhì jīng bā shí fǎn rú shì yī
末为尘，如是次第展转乃至经八十返；如是一

¹⁵ 大正藏：谕（后同）

qiè guǎng dà fó tǔ suǒ yǒu wēi chén pú sà yè bào qīng jìng ròu yǎn yú
切 广 大 佛 土 所 有 微 尘 ， 菩 萨 业 报 清 净 肉 眼 于

yī niàn zhōng xī néng míng jiàn yì jiàn bǎi yì guǎng dà fó chà wēi chén
一 念 中 悉 能 明 见 ， 亦 见 百 亿 广 大 佛 刹 微 尘

shù fó rú pō lí jìng qīng jìng guāng míng zhào shí fó chà wēi chén shù
数 佛 ， 如 颇 梨 镜 清 净 光 明 ， 照 十 佛 刹 微 尘 数

shì jiè bǎo shǒu rú shì jiē shì qīng jìng jīn wǎng zhuàn lún wáng shèn
世 界 。 宝 手 ！ 如 是 皆 是 清 净 金 网 转 轮 王 甚

shēn sān mèi fú dé shàngēn zhī suǒ chéng jiù
深 三 昧 福 德 善 根 之 所 成 就 。”

大方广佛华严经卷第四十八

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎诃.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóng xuān gāo chāo shí shèng yǔ sān
普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōu xuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yán quán
贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

娑 ①桑僧懋甦騷 腮西新珊心三涑娑

麼 ②茫瞢蒙模毛 埋彌民瞞 ③娑咄娑 麼 唱 娑

伽 ④強殄窮渠喬 ⑤指奇勤虔琴鉗求伽 娑

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

四十二字妙陀羅字字包含義理多 娑 麼 梵韻滿娑

婆功德大法界沐恩波 娑

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

16. ^{shao}娑 桑 僧 懋 甦 騷 腮 西 新 珊 心

shanshoushao chàngshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō 三涑娑 唱娑字时. 普愿法界众生. 入般

rě bō luó mì mén 若波罗蜜门.

17. ^{mao} 麼 mang meng mong mu mao mai mi min man min man 茫 瞢 蒙 模 毛 埋 彌 民 瞞 旻 姘

moumao chàng^{mao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě 么 麼 唱 麼 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若

bō luó mì mén 波 罗 蜜 门 .

18. ^{qao} 伽 qangqengqong qu qao qai qi qin qan qin qanqouqao 强 殄 穷 渠 喬 揩 奇 勤 虔 琴 鉗 求 伽

chàng^{qao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì 唱 伽 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜

mén 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō shao 四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 娑 .

^{mao} 麼 . ^{qao} 伽 . fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú 四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi 共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà 南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì 回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè 愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào 我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

